

Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας
Τμήμα Στελεχών Συνεταιριστικών Οργανώσεων
και Εκμεταλλεύσεων

Η δραστηριότητα της Ε.Α.Σ. Κορίνθου την τελευταία δεκαετία

Εισηγητής:
Τζίνας Χρήστος

Σπουδάστρια
Παπαγιαννοπούλου Ασπασία

Μεσολόγγι, 2005

Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Θησ. η

Τμήμα

928

*Την παρούσα πτυχιακή
την αφιερώνω στους γονείς μου*

Περιεχόμενα

	Σελ.
Εισαγωγή	
Η Ελλάδα στις αρχές του 20ου αιώνα	7
Κεφάλαιο 1	
Οι πρώτοι συνεταιρισμοί, οι αρχές και η εξέλιξή τους	
1.1 Ιστορική αναδρομή	11
1.2 Οι αρχές του Ροζονταίηλ	11
1.3 Αγροτικός Συνεταιρισμοί	12
1.4 Οι οικονομικώς αδύνατοι	13
1.5 Τι λέει το Σύνταγμα	14
1.6 Η επικράτηση του οικονομικού συνεταιρισμού	17
1.7 Τι είναι σήμερα ο συνεταιρισμός;	19
1.8 Ο Συνεταιρισμός Αμπελακίων Λάρισσας	19
1.9 Τι γινόταν στην άλλη Ευρώπη	22
1.10 Όροι και προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός συνεταιρισμού	24
1.10.1. Σύσταση ασπικού συνεταιρισμού	24
1.10.2. Φορολογικές υποχρεώσεις συνεταιρισμών	25
1.10.3. Διαχειριστική περίοδος και ισολογισμός	25
1.10.4. Ορισμένα θεωρητικά στοιχεία για τους συνεταιρισμούς	26
Κεφάλαιο 2	
Η ΕΑΣ Κορινθίας	
2.1. Γενικά για το Νομό Κορινθίας	30
2.2. Η εξέλιξη του συνεταιριστικού κινήματος στη Κορινθία	30
2.3. Οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών Κορινθίας	32
2.3.1. ΕΑΣ Βόχας	32
2.3.2. ΕΑΣ Δερβενίου	32
2.3.3. ΕΑΣ Κιάτου	33
2.3.4. ΕΑΣ Νεμέας	33
2.3.5. ΕΑΣ Ξυλοκάστρου	33
2.4. Η ΕΑΣ Κορινθίας	34
2.4.1. Υπηρεσιακό προσωπικό της Ένωσης	35
2.4.2. Τμήματα λειτουργίας	35
2.4.3. Δραστηριότητες της ΕΑΣ Κορίνθου	36
2.5. Οικονομικά μεγέθη	37
2.5.1. Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 1995	37
2.5.2. Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 1996	40
2.5.3. Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 1997	42
2.5.4. Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 1998	46
2.5.5. Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 1999	49
2.5.6. Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 2000	51
2.5.7. Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 2001	53
2.5.8. Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 2002	55
2.5.9. Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 2003	57
2.5.10. Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 2004	59

2.6. Το μέλλον της ΕΑΣ Κορινθίας	61
----------------------------------	----

Κεφάλαιο 3

Τα προβλήματα και το μέλλον των ΕΑΣ στην Ελλάδα

3.1 Το αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα στη χώρα μας - η ζοφερή πραγματικότητα	63
3.2 Πρόσδεση των συνεταιρισμών στους ιδιώτες	65
3.3. Ποιοι παράγοντες προσδιορίζουν τη βιωσιμότητα της συνεταιριστικής ιδέας;	67
3.4. Ποιά είναι τα βασικά προβλήματα των Συνεταιριστικών Οργανώσεων	68
3.5. Υπάρχει εναλλακτική λύση ή η συνεταιριστική δεν έχει προοπτική;	69

Συμπεράσματα	72
---------------------	-----------

Βιβλιογραφία	73
---------------------	-----------

Εισαγωγή

**Η Ελλάδα στις αρχές
του 20ου αιώνα**

Εισαγωγή

Η Ελλάδα στις αρχές του 20ου αιώνα

Ο Συνεταιρισμός και η γεωργική εκπαίδευση στην Ελλάδα έχουν μια ιστορία η οποία ουσιαστικά συμπορεύεται και εμπλέκεται με την ιστορία και την εξέλιξη του ίδιου του νεοελληνικού κράτους. Αν επιχειρηθεί η ανασύνθεση της πορείας και εξέλιξης, η προσπάθεια θα συμβαδίσει με τα προβλήματα και διλήμματα που απασχόλησαν το νεοελληνικό κράτος και την κοινωνία, αφού αυτή συνδέεται άμεσα με τον αγροτικό τομέα, τον εκσυγχρονισμό της παραγωγής και τα ίδια τα πολιτικά και κοινωνικά δεδομένα. Άλλωστε η Ελλάδα υπήρξε από το 19ο αιώνα μέχρι και τη δεκαετία του 1950 μια κατεξοχόν αγροτική χώρα, όπου η γεωργία αποτελούσε τη βάση της ελληνικής οικονομίας.

Η γεωργική παραγωγή στην Ελλάδα μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους παρουσίαζε την εικόνα της γενικής διάλυσης, αφού είχε καταστραφεί στη διάρκεια του αγώνα, το παραγωγικό κεφάλαιο, ζωϊκό και δενδροκομικό, ενώ είχε αποδεκατισθεί ο ανθρώπινος πληθυσμός. Για την αντιμετώπιση του

φάσματος της πείνας στη χώρα όπου «υφίστανται χιλιάδες και χιλιάδες οικογενειών, αγαίων, ανέσπιων και καταπεινών» ο πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας Ιωάννης Καποδίστριας (αποβιβάστηκε στο Ναύπλιο την 8-1-1828, όπου και δολοφονήθηκε στις 27-9-1831), πριν ακόμη φθάσει στη χώρα, εφρόντισε για την εισαγωγή της πατατοκαλλιέργειας. Είναι η μόνο καλλιέργεια που μπορεί σε λίγους μήνες να δώσει μεγάλες ποσότητες συντηρήσιμης επί μήνες τροφής. Το παράξενο είναι πως η καλλιέργεια ήταν γνωστή στα Επτάνησα από το 1800, χωρίς όμως να επεκταθεί στην ηπειρωτική Ελλάδα. Στην προσπάθεια του αυτή ο Κυβερνήτης βρήκε συμπαράσταση από τον Ιρλανδό Στέβενσον, ο οποίος ήταν ήδη εγκατεστημένος μεταξύ των γεωργών στην Αίγινα και συνάντησε τον Καποδίστρια μόλις 12 ημέρες μετά την άφιξη του (Ζωγράφος, I, 301). Στήριξη στις προσπάθειες του για στοιχειώδη οργάνωση της γεωργίας βρήκε ο Καποδίστριας και στον ελβετό φιλέλληνα J.G. Eynard (Εϋνάρδο, 1775-1863), ενώ το φθινόπωρο του 1829 ίδρυσε το Πρότυπο Αγρόκτημα Τίρυνθας, επί κεφαλής του οποίου διορίστηκε στις 31-12-1829 ο γεωπόνος ("γηπόνος" κατά τον ίδιο) Γρηγόριος Παλαιολόγος.

Το μέγιστο τμήμα της γης, ως ιδιοκτησία των Οθωμανών κατακτητών περιήλθε στο Κράτος. Ο Καποδίστριας με το ΙΗ'/3-9-1830 ψήφισμα διατηρεί την κρατική ιδιοκτησία επί των προαναφερομένων γαιών, πλην όμως "καλύβαι ή οικίαι, τα ερείπια και το έδαφος, επί του οποίου υπήρχον ή υπάρχουν αι καλύβαι αύται ή τα ερείπια των, λογίζονται ιδιοκτησία των

γεωργών" (Ζωγράφος, I, 271). Από τα κρατικά κτήματα ο Καποδίστριας επρότεινε να διανεμηθούν μερικά εκατομμύρια στρεμμάτων στους ακτήμονες χωρικούς και απευθύνθηκε σε ομογενείς του εξωτερικού (της Οδησού) ν' αγοράσουν μεγάλα κτήματα, όπου να εγκατασταθούν οι πολεμικοί φυγάδες των παραλίων του Ευξείνου Πόντου. Αν οι Έλληνες κεφαλαιούχοι δεν έδειχναν ενδιαφέρον, ο Καποδίστριας επρότεινε την αγορά γαιών από αλλοεθνείς, Αγγλούς, Γάλλους κ.λ.π. Επέμενε όμως πάντοτε στην αποκατάσταση των γηγενών: «Πρέπει να λάβει ο γεωργός εν μερίδιον γης εις κτήμα ίδιον, οπότε σήμερον τα εννέα δέκατα των γεωργών είναι ακτήμονες" (Ζωγράφος, I, 414).

Το νεοσύστατο λοιπόν ελληνικό Κράτος, ευρισκόμενο σε δεινή οικονομική κατάσταση, έφθανε στο σημείο να σκέπτεται ακόμη και την πώληση σε αλλοδαπούς τμημάτων γεωργικής γης, ποτισμένων με ιδρώτα και αίμα από τους ακτήμονες καλλιεργητές και τους προγόνους τους. Η κατάσταση της διανομής των εθνικών γαιών και των τσιφλικιών παγιδεύτηκε σε ατέρμονες συζητήσεις ενός αιώνα περίπου, λόγω της σθεναρής αντίστασης των διαφόρων συμφερόντων που είχαν αναπτυχθεί και των ιδιοκτητών. Αυτές τις περιπέτειες τις είχε διαβλέψει ο γερμανός φιλέλληνας Φρ. Τιρς, που ήρθε στην Ελλάδα το 1831, λίγο πριν το φόνο του Καποδίστρια, γράφοντας στο βιβλίο του "Περί της συγχρόνου καταστάσεως της Ελλάδος και περί των μέσων αναγεννήσεως αυτής" (1833): «Κανείς λαός δεν αποτελείται από τόσον διάφορα στοιχεία πολιτισμού, ηθών και συμφερόντων, εκείνου που κατοικεί το Ελληνικόν βασίλειον» (Ζωγράφος, II, 230).

Παρά την απελευθέρωση του Κράτους κατά τον 19ο αιώνα, στο επίπεδο του γεωργού, δηλαδή του καλλιεργητή της γης, η πλήρης ελευθερία άργησε να γίνει αισθητή. Έτσι δεν αναπτύχθηκαν μεγάλης έκτασης σχήματα συνεργασίας, αλλά τοπικής κλίμακας, που είχαν ως σκοπό την άμεση εξασφάλιση της επιβίωσης των γεωργών στις ελάχιστες ιδιόκτητες μικρές εκτάσεις τους.

Μερικά από αυτά τα σχήματα που έκαναν την εμφάνισή τους μέχρι το πρώτο τέταρτο περίπου του 20ου αιώνα, ήταν ενδίκτικα τα τσελιγκάτα (παραδοσιακή μορφή συνεργασίας των νομάδων πληθυσμών του ορεινού όγκου της Ελλάδας), η ναυτιλιακή συνεργασία (που δημιουργήθηκε κυρίως με την κήρυξη της επανάστασης εθνεγερσίας στις 25 Μαρτίου 1821

**Ιωάννης Καποδίστριας
(1776-1831)**

Ο πρώτος κυβερνήτης του ελεύθερου Ελληνικού Κράτους που ονειρεύτηκε μια σύγχρονη για την εποχή της Ελλάδας, στα πρότυπα των χωρών του Εξωτερικού. Το μεταρρυθμιστικό του πρόγραμμα έλαβε απότομα τέλος με τη δολοφονία του την Κυριακή στις 9 Οκτωβρίου 1831 στις 6 το πρωί. Δολοφονήθηκε από τον αδελφό του Πετρόμπεη Κωνσταντίνο Μαυρομιχάλη και από τον ανεψιό του (γιο του Πετρόμπεη) Γεώργιο Μαυρομιχάλη, ενώ πήγαινε να προσευχηθεί στο ναό του Αγίου Σπυρίδωνα του Ναυπλίου.

στην Αγία Λαύρα), οι κοινοτικές συνιδιοκτησίες των Μεσογείων Απτικής, η εταιρεία Λευκάδας “Η Συγκομιδή” και άλλες. Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει στον συνεταιρισμό Αμπελακίων Λάρισσας (αναλυτικότερη αναφορά στο θέμα αυτό γίνεται στο 1ο Κεφάλαιο).

Παρά τις προσπάθειες που έγιναν στο χώρο της γεωργία, η παραγωγή παρέμενε σε μέτριο επίπεδο, εξαπτίας κυρίως της έλλειψης υποδομής, κατάλληλου εξοπλισμού, καλλιεργητικών μεθόδων και ανάλογης εκπαιδευτικής υποδομής. Οι αγρότες μέχρι και το πρώτο τέταρτο του 20ου αιώνα στην πλειοψηφία τους όργωναν με το αλέτρι που έσυραν ζώα και ακολουθούσαν καλλιεργητικές μεθόδους, που λίγο διέφεραν από αυτές της αρχαιότητας ή του μεσαίωνα. Πολλοί ήταν οι παράγοντες που σε συνδυασμό με τη γενικότερη οικονομική στενότητα, τους πολέμους και την ελλιπή ενημέρωση, διαμόρφωσαν ένα κλίμα με πολλές ιδιομορφίες και ιδιαιτερότητες που εξωθούσαν το αγροτικό δυναμικό στην καθυστέρηση, στην εσωτερική ή εξωτερική μετανάστευση ή στην καλύτερη περίπτωση στη σταδιακή ενσωμάτωση στο αστικό περιβάλλον.

Αρκετά νωρίς διαπιστώθηκε η ανάγκη για συστηματική γεωργική εκπαίδευση και καλύτερη διαχείριση του αγροτικού προϊόντος, προκειμένου να επιλυθεί το (μόνιμο, για πολλές δεκαετίες) επισιτιστικό πρόβλημα και η στελέχωση των υπηρεσιών του κράτους με εξειδικευμένο προσωπικό, απαραίτητη προϋπόθεση για την αναδιάρθρωση των γεωργικών υπηρεσιών και για την αύξηση και βελτίωση της γεωργικής παραγωγής. Στη συνέχεια όσο τα προβλήματα εντεινόταν και διογκώνονταν, η ενίσχυση της γεωργικής παραγωγής, η λήψη διοικητικών μέτρων και η εφαρμογή μιας αγροτικής πολιτικής, αποτέλεσαν αδήριτη ανάγκη.

Με την ολοένα αυξανόμενη τεχνολογική πρόοδο και την εφαρμογή νέων πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών πρακτικών, οι έλληνες αγρότες άρχισαν να συγκεντρώνονται σε “ομάδες”, προκειμένου να προωθήσουν στην αγορά την παραγωγή τους με τη καλύτερη δυνατή τιμή. Έτσι σιγά, σιγά γεννήθηκε το κίνημα του Συνεταιρισμού.

Κεφάλαιο 1

**Οι πρώτοι συνεταιρισμοί,
οι αρχές τους
και η εξέλιξή τους**

1.1. Ιστορική αναδρομή

Λίγο πριν από τα Χριστούγεννα του 1844, στο Ρότσνταιηλ μια υφαντουργική πόλη της περιοχής του Λανκασάιρ της Αγγλίας, 28 άνθρωποι, 27 άνδρες και μία γυναίκα, που ανάμεσά τους ήταν υφαντουργοί, ένας βιβλιοδέτης, ένας στοιχειοθέτης, ένας μηχανικός, ένας υπάλληλος, ένας γυρολόγος κ.ά., αποφάσισαν να δημιουργήσουν ένα συνεταιριστικό κατάστημα, επηρεασμένοι από τις ιδέες του Ρόμπερτ Όουεν και του Ουίλιαμ Κινγκ. Έτσι, με αρχικό κεφάλαιο 28 λιρών (έβαλε ο καθένας μία λίρα) νοίκιασαν ένα μικρό ημιυπόγειο, αγόρασαν μερικά βασικά τρόφιμα και άνοιξαν το κατάστημά τους υπό τα ειρωνικά βλέμματα των περιοίκων.

Ο μικρός, όμως, αυτός, συνεταιρισμός, που ονομάστηκε «Οι Έντιμοι Σκαπανείς του Ρότσνταιηλ», όχι μόνον ανδρώθηκε αλλά μεγαλούργησε και εξακολουθεί να προοδεύει, έχοντας, εν τω μεταξύ, επεκτείνει τις δραστηριότητές του σε πλήθος τομέων. Έτσι, αργότερα, άρχισε να διαθέτει κρέας, τσάι, καπνό, βιβλία, εφημερίδες, ίδρυσε ανεμόμυλο, σχολείο για τα παιδιά των μελών του, υφαντουργείο, σφαγείο. Εξασφάλισε κατοικία στα μέλη του και δικό τους Ταμείο Προνοίας με πλήρη προστασία κατά του κινδύνου ασθενείας. Έφτιαξε καταστήματα, βιβλιοθήκη, αναγνωστήρια κ.λπ. Σήμερα είναι ένας μεγάλος και σφύζων από ζωή οργανισμός, υποδειγματικός για όλους τους συνεταιρισμούς του κόσμου. Πού οφείλεται η μεγάλη επιτυχία του, εκεί που άλλοι, πριν από αυτόν, παρά τις προσπάθειές τους, είτε είχαν αποτύχει, είτε δεν είχαν επιτύχει πολλά πράγματα; Οφείλεται στη διατύπωση στο Καταστατικό του –και στην τήρηση βέβαια– των περιφνημών «Αρχών του Ρότσνταιηλ».

1.2. Οι «Αρχές του Ρότσνταιηλ»

Οι αρχές αυτές απετέλεσαν και αποτελούν πάντα το βάθρο του Συνεταιριστικού Κινήματος, παρ' όλο ότι στη θεωρητική επεξεργασία του Συνεργατισμού και στην πρακτική εφαρμογή του από το 1844 ως σήμερα, έχουν υποστεί πολλές προσθαφαιρέσεις. Με διαφορετικό τρόπο βιώνουν τους κανόνες αυτούς οι διάφορες κατηγορίες συνεταιριστικών οργανώσεων, γιατί το συνεταιριστικό φαινόμενο, παρά την ενότητα και καθολικότητα που το χαρακτηρίζει, έχει ιδιαιτερότητες και πολλαπλότητα εκφράσεως και εφαρμογής.

Παρ' όλες τις επί μέρους παραλλαγές,

**Ρόμπερτ Όουεν
(1771 - 1858)**

Βρετανικός κοινωνικός μεταρρυθμιστής και σοσιαλιστικός, πρωτοπόρος στη συνεταιριστική μετακίνηση. Το 1800, Owen κινήθηκε προς νέο Lanark, Σκωτία, όπου είχε αγοράσει, με άλλους, τους μύλους του David Dale.

Εκεί αναδημιούργησε την κοινότητα σε μια πρότυπη βιομηχανική πόλη με την καλή κατοικία και την υγιεινή, τα μη κερδοσκοπικά καταστήματα, τα σχολεία, και τις άριστες συνθήκες εργασίας.

Το νέο πείραμα έγινε διάσημο στην Αγγλία και στο εξωτερικό, και οι ιδέες του Owen διαδόθηκαν. Υποκίνησε τη μεταρρύθμιση που οδήγησε στη μετάβαση του νόμου εργοστασίων το 1819. Πρότεινε επίσης το σχηματισμό των αυτάρκων συνεταιριστικών γεωργικών βιομηχανικών κοινοτήτων. Μετά από την επιστροφή του (1829) από τις Ηνωμένες Πολιτείες αναμείχθηκε στη μετακίνηση συνδικάτων και υποστήριξε τη συγχώνευση ένωση με τις συνεταιριστικές κοινωνίες.

οι «Αρχές του Ρότσνταινλ» παραμένουν στη βάση τους αναλλοίωτες και εξακολουθούν πάντα να εμπνέουν και να καθοδηγούν τα συνεταιριστικά κινήματα του ελεύθερου κόσμου, αλλά και τη θεωρία του Συνεργατισμού, που αποτελεί την επιστημονική βάση της συνεταιριστικής ιδέας. Οι αρχές αυτές είναι:

- * Η ελεύθερη προσχώρηση και παραμονή στον Συνεταιρισμό.
- * Η δημοκρατική διαχείριση και ο δημοκρατικός έλεγχος της λειτουργίας του Συνεταιρισμού.
- * Η ισότητα των συνεταίρων.
- * Η ωφέλεια και διανομή των πλεονασμάτων μεταξύ των συνεταίρων ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον Συνεταιρισμό.
- * Ο περιορισμένος τόκος στο κεφάλαιο.
- * Η ουδετερότητα, προπαντός η πολιτική ουδετερότητα, η μη εμπλοκή του Συνεταιριστικού Κινήματος στις πολιτικές διαμάχες, αλλά και η θρησκευτική και πολιτική κ.λπ.
- * Η ανάπτυξη της μορφώσεως των συνεταιριστών.

Από τότε που διατυπώθηκαν, οι αρχές αυτές αποτελούν τον φάρο, που φωτίζει το δρόμο των ελεύθερων συνεταιρισμών όλου του κόσμου. Είναι αυτές οι αρχές, που έκαναν τον καθηγητή Ζωρζ Λασέρ να γράψει ότι *«ο Συνεργατισμός πήρε από την αρχαία Ελλάδα το αίσθημα της αξιοπρέπειας, από την αρχαία Ρώμη το στοιχείο της δικαιοσύνης και από τον Χριστιανισμό το στοιχείο της αλληλεγγύης και της αγάπης προς τους τρίτους»*.

Έχουμε, λοιπόν, το σημείο αναφοράς, για να κρίνουμε, με τρόπο επιστημονικό, αν κάποιο σχήμα, που εμφανίζεται ως συνεταιρισμός, είναι, πραγματικά, συνεταιρισμός ή είναι κάτι άλλο. Και με βάση τις αρχές του Ρότσνταινλ και την πρακτική του παγκόσμιου Συνεταιριστικού Κινήματος, αλλά και την εφαρμογή της συνεταιριστικής ιδέας στην πατρίδα μας, μπορούμε να αξιολογούμε τους διάφορους νόμους, που κατά καιρούς ψηφίζονται ως προς το αν είναι πραγματικά νόμοι, που προωθούν το Συνεταιριστικό Κίνημα ή το οδηγούν στην οπισθοδρόμηση.

1.3. Αγροτικοί συνεταιρισμοί

Ο Συνεργατισμός (και η πρακτική έκφρασή του, ο Συνεταιρισμός) ακριβώς αναπύχθηκε διεθνώς και ανδρώθηκε εδώ και ενάμιση αιώνα μέσα στα πλαίσια της ελεύθερης οικονομίας: Στις Ηνωμένες Πολιτείες ιδρύθηκε το 1897 το Grange (Κεντρικό Αγροτικό Συνδικάτο), που μεταξύ 1871 και 1876 κατόρθωσε να ιδρύσει περισσότερα από 20.000 τοπικά συνδικάτα (τα οποία συγκέντρωναν τις παραγγελίες εφοδιασμού των μελών τους) καθώς και 26 πρακτορεία διαπραγματεύσεων στο επίπεδο των Πολιτειών. Από το 1880 ως το 1895 ακολουθεί περίοδος

υφέσεως. Αλλά, από το 1895 ως το 1920 επανέρχεται περίοδος επεκτάσεως, στην οποία τα περισσότερα αγροτικά προϊόντα προστατεύονται από διάφορες συνεταιριστικές οργανώσεις, τοπικού, κυρίως, χαρακτήρος.

Από το 1920 επέρχεται περίοδος σημαντικής αναπτύξεως των αγροτικών συνεταιρισμών. Επί 16.178 συνεταιρισμών, που υπήρχαν στις ΗΠΑ στο τέλος του 1931, το 57% ιδρύθηκε μεταξύ 1914 και 1923 και ειδικότερα: Από το 1912 ως το 1921: το 63% των συνεταιρισμών σιτηρών, και το 40,2% των συνεταιρισμών γάλακτος. Από το 1915 ως το 1924: το 80,7% των συνεταιρισμών πωλήσεως ζώων. Από το 1918 ως το 1927: το 55,3% των συνεταιρισμών οπωροκπευτικών. Από το 1920 ως το 1929: το 82,2% των συνεταιρισμών πηνοτροφικών προϊόντων. Μεταξύ 1930 και 1935 σημειώνεται πώση και του αριθμού των συναλλαγών αλλά και του αριθμού των μελών των οργανώσεων, ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης της δεκαετίας του 1930. Από το 1935, όμως, ως το 1950 σημειώνεται μεγάλη επέκταση του Συνεταιριστικού Κινήματος.

Ο αριθμός των μελών διπλασιάζεται (στους προμηθευτικούς συνεταιρισμούς τριπλασιάζεται) και ο αριθμός των συναλλαγών τετραπλασιάζεται. Από το 1950 ως το 1960 η επέκταση συνεχίζεται, αν και λιγότερο ισχυρή. Αν και το ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού στον συνολικό πληθυσμό ελαττώθηκε ουσιαστικά, ο αριθμός των μελών των συνεταιριστικών οργανώσεων αυξήθηκε σημαντικά. Από το 1960 μέχρι σήμερα, η επέκταση συνεχίζεται.

Στη δεκαετία του 1980, η Οργάνωση των Συνεταιρισμών των ΗΠΑ περιελάμβανε 54 οργανώσεις με 20.000 Συνεταιρισμούς και 6.000.000 μέλη. Σήμερα είναι ακόμη περισσότερα.

1.4. Οι οικονομικώς αδύνατοι

Ανάλογη ανάπτυξη του Συνεταιριστικού Κινήματος σημειώθηκε μεταπολεμικά στη Γαλλία, στη Γερμανία, στην Αγγλία, στη Σουηδία, στην Ισπανία, στην Ιαπωνία κ.λπ. (Η παράθεση στατιστικών λεπτομερειών θα ήταν ανιαρή και κουραστική για τον αναγνώστη).

Η ανάπτυξη αυτή δείχνει ότι, πράγματι, ο συνεταιρισμός είναι αναγκαίο στοιχείο του συστήματος της ελεύθερης οικονομίας: Συσπειρώνει τους οικονομικά αδύνατους, τους κάνει ανταγωνιστικούς, τους βοηθάει να χρησιμοποιήσουν τη νέα τεχνολογία, τους απαλλάσσει από τις δυσμενείς ψυχολογικές συνέπειες της μισθωτής εργασίας, τους προφυλάσσει από κάθε είδους «αλλοτριώση» (που υφίστανται οι εργαζόμενοι στη μαζική παραγωγή, όπου ο άνθρωπος γίνεται μια ασήμαντη μονάδα ενός τεραστίου εργοστασίου – πράγμα που συμβαίνει είτε υπό καπιταλιστικό, είτε υπό σοσιαλιστικό ή κομμουνιστικό καθεστώς παραγωγής), τους κάνει «νοικοκυραίους», τους δίνει υπόσταση, τους δίνει σκοπό στη ζωή. Και είναι απολύτως

σύμφωνος με τη σύγχρονη αντίληψη της Κοινωνικής Οικονομίας της Αγοράς, που είναι οικονομία της αγοράς γιατί εφαρμόζει την αρχή της ελεύθερης επιχείρησης και των ελεύθερων συναλλαγών και είναι κοινωνική γιατί δεν ανέχεται το μονοπώλιο.

Όπως αναφέρει ο Λούντβιχ Έρχαρτ, που όχι μόνο ανέπτυξε τη θεωρία της Κοινωνικής Οικονομίας της Αγοράς, αλλά και επιβεβαίωσε στην πράξη την ορθότητά της, ανορθώνοντας μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο την κατεστραμμένη οικονομία της Δυτικής Γερμανίας, το Κράτος πρέπει να επεμβαίνει στην ελεύθερη λειτουργία της οικονομίας τη στιγμή που δημιουργείται μονοπώλιο, για να παρεμποδίσει τη δημιουργία του. Γιατί το μονοπώλιο είναι ο εχθρός της ελεύθερης οικονομίας.

Αυτόν, ακριβώς τον ρόλο παίζει, στον τομέα της αγροτικής, ιδίως, οικονομίας ο συνεταιρισμός: Συνενώνει τους μικρούς και οικονομικά αδύνατους ελεύθερους παραγωγούς, ώστε να τους καταστήσει ικανούς να αντιμετωπίσουν οποιαδήποτε μονοπωλιακή κατάσταση δημιουργηθεί στον αγροτικό τομέα. «Ο συνεταιρισμός», έγραψε ο καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας Δημήτριος Καλιτσουνάκης, «είναι ελεύθερα και ισότιμος τοπική προσωπική ένωση ασθενών οικονομικών ατόμων, προς αυτοβοήθειαν, δι' από κοινού διεξαγωγήν επιχειρήσεως εξ ης ωφελούνται αναλόγως της μετ' αυτής συναλλαγής των».

Επομένως, ο Συνεταιρισμός αποτελεί βασικό θεσμό της ελεύθερης οικονομίας στον αγροτικό τομέα και, ακόμη περισσότερο, αποτελεί την απάντηση της ελεύθερης οικονομίας στο αγροτικό πρόβλημα. Χωρίς αυτόν θα είναι πολύ δύσκολο, αν μη αδύνατο, να λυθούν προβλήματα, όπως του μικρού κλήρου, του πολυτεμαχισμού του, της κληρονομικής διαδοχής, του αναδασμού, της γεωργικής εξόδου, των μεσαζόντων, των γεωργικών βιομηχανιών και άλλα. Γι' αυτό και ο Ντε Γκωλ είχε ειπεί: «Στον αγροτικό τομέα, έχομε μια απάντηση: τον Συνεταιρισμό». Γι' αυτό και είναι τεράστια η ανάπτυξη των Συνεταιρισμών στις χώρες με ελεύθερη οικονομία. Στη Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση, που εδρεύει στο Λονδίνο, μετείχαν το 1974, 160 Κεντρικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις από 62 χώρες, που αντιπροσώπευαν 657.815 Συνεταιρισμούς με 321.526.265 μέλη. Σήμερα, είναι πολύ περισσότερα.

1.5. Τι λέει το Σύνταγμα

Πέρα, όμως, από τις αρχές και τη διεθνή πρακτική του Συνεργατισμού, το Σύνταγμα της Ελλάδος μεριμνά ειδικώς για τους συνεταιρισμούς, τους οποίους θεωρεί θεμέλιο του

δημοκρατικού καθεστώτος. Στο άρθρο 12 παρ. 5 ορίζει ότι: «Οι γεωργικοί και αστικοί συνεταιρισμοί κάθε είδους αυτοδιοικούνται σύμφωνα με τους όρους του νόμου και του καταστατικού τους και προστατεύονται και εποπτεύονται από το κράτος, που είναι υποχρεωμένο να μεριμνά για την ανάπτυξή τους. «Δίνει δηλαδή, το Σύνταγμα, καθοριστική σημασία στην αυτοδιοίκηση των συνεταιρισμών, στην ανεξαρτησία του Συνεταιριστικού Κινήματος από την πολιτική εξουσία, ακριβώς όπως προβλέπουν οι Αρχές του Ρότσνταινλ. Και αυτό δεν είναι λόγος κενός. Αρκεί να αναλογισθεί κανείς ότι για πρώτη και μοναδική φορά στην ελληνική ιστορία, η δικτατορία της 4ης Αυγούστου είχε ιδρύσει Υφυπουργείο Συνεταιρισμών!

Το πρώτο ελληνικό Σύνταγμα της 18 Μαρτίου 1844, που επεξεργάστηκε η "της Γ' Σεπτεμβρίου εν Αθήναις Εθνική Συνέλευσις", ύστερα από την επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 κατά της απόλυτης μοναρχίας του βασιλιά Όθωνα, δεν περιείχε τη λέξη "συνεταιρισμός". Ο όρος πρωτοεμφανίστηκε στο άρθρο 11 του Συντάγματος της 18-11-1864, που συνέταξε η "εν Αθήναις Β' Εθνική των Ελλήνων Συνέλευσις", ύστερα από τη νέα εξέγερση εξώσης κατά του Όθωνα της 10 Οκτωβρίου 1862.

Άρθρον 11. Οι Έλληνες έχουν το δικαίωμα τον συνεταιρίζεσθαι, τηρούντες τους Νόμους του Κράτους, οπίνες όμως ουδέποτε δύνανται να υπαγάωσι το δικαίωμα τούτο εις προηγουμένην της Κυβερνήσεως άδειαν.

Στα πρακτικά των συζητήσεων της Β' Εθνικής Συνελεύσεως επί του άρθρου 11 του Συντάγματος του 1864 αναγράφεται ότι: "Οι ορισμοί του άρθρου 11 δεν επεκτείνονται εις πολιτικός και εμπορικός εταιρείας, αλλά αύται θέλουν διέπεσθαι και του λοιπού από το ισχύον ασκικόν και εμπορικόν δίκαιον" (Εθνικός Κήρυξ, Β1,456).

Το προηγούμενο άρθρο μεταφέρθηκε αυτούσιο, ως άρθρο 11 πάλι, στο Σύνταγμα της 1ης Ιουνίου 1911, το οποίο είναι προϊόν της Β' Αναθεωρητικής Βουλής (η Α' διαλύθηκε στις 12-10-1910), κατ' επιταγήν της επαναστάσεως του 1909. Στο νέο άρθρο 11 προστέθηκε μια ακόμη παράγραφος:

“Συνεταιρισμός τις δεν δύναται να διαλυθεί ένεκα παραβάσεως των διατάξεων των νόμων, ειμή δια δικαστικής αποφάσεως”.

Κατά τις συζητήσεις στη Βουλή επί του άρθρου 11 του Συντάγματος του 1911 ο Α.Διομήδης υποστήριξε την ένταξη στο άρθρο 11 των συνεταιρισμών, όπως τους εννοούσαν οι σύγχρονοι του, δηλαδή των επαγγελματικών σωματείων. Αυτοί οι συνεταιρισμοί, κατά τον Α.Διομήδη, δεν περιλαμβάνονταν στο άρθρο 11 του 1864, διότι τότε δεν υπήρχε η σχετική ανάγκη για να γίνει ανάλογη πρόβλεψη, αλλά και διότι το κλίμα ήταν δυσμενώς επηρεασμένο από την ιστορία των συντεχνιών. Προοδευτικά όμως αναπτύχθηκαν και εντάχθηκαν σιωπηλά

στη διάταξη του άρθρου 11. Εζήτησε δε να υπαχθούν και επίσημα στο νέο άρθρο του επεξεργαζομένου Συντάγματος «οι επαγγελματικοί συνεταιρισμοί οι οποίοι κύριον σκοπόν έχουν την προαγωγή των κοινών επαγγελματικών συμφερόντων δια της επί το αυτό συμπράξεως ομοτέχνων, ιδίως δε δια της αθροίσεως χρηματικών πόρων προς αλληλοβοήθειαν εν καιρώ ανάγκης ή δυστυχημάτων» (Εθνικός Κήρυξ, Β1,455).

Στην ίδια συνεδρίαση ο Χ. Βοζίκης υποστήριξε επίσης την υπαγωγή στο άρθρο 11 των συνεταιρισμών ή επαγγελματικών συλλόγων [όροι ταυτόσημοι με τα επαγγελματικά σωματεία κατά την εποχή εκείνη], που δεν έχουν πολιτικούς σκοπούς και δεν είναι αστικές ή εμπορικές εταιρείες, πλην όμως δεν υπάρχει διάταξη στους υφισταμένους νόμους για να ρυθμίσει τα της λειτουργίας τους. Στην πράξη, συνέρχεται μια ομάδα επαγγελματιών, συντάσσει και υπογράφει το καταστατικό, εκλέγει ένα διοικητικό συμβούλιο στο οποίο παραδίδει το καταστατικό και έπειτα αναμένει την ενεργοποίηση του συμβουλίου. Εκεί μπορούν να συμβούν παρεκτροπές. Γι' αυτό πρέπει να υπάρξει συνταγματική δέσμευση για νομοθέτηση του τρόπου λειτουργίας αυτών των συνεταιρισμών.

Στη συζήτηση παρενέβη ο Πρωθυπουργός Ελ. Βενιζέλος διευκρινίζοντας ότι η Πολιτεία έχει κάθε δικαίωμα να ρυθμίσει με νόμο τους όρους σύστασης και λειτουργίας και ότι η διάταξη του άρθρου 11 θεσπίζει την ελευθερία της σύστασης, δηλαδή χωρίς ν' απαιτείται προηγούμενη άδεια. Και ο σχετικός νόμος δεν εβράδυνε. Ήταν ο νόμος 281 της 21ης Ιουνίου 1914 "περί σωματείων", του οποίου το άρθρο 20 επέτρεπε στα επαγγελματικά σωματεία να διενεργούν σειρά οικονομικών πράξεων για λογαριασμό των μελών τους. Ύστερα από 7 ακόμη μήνες δημοσιεύτηκε και ο γενικός νόμος 602/1915 "περί συνεταιρισμών".

Ολόκληρο το άρθρο 11 του Συντάγματος του 1911 περιελήφθη και στο Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας της 3ης Ιουνίου 1927, ως άρθρο 14. Μεταβατική διάταξη του άρθρου 119 του Συντάγματος επέτρεπε την εντός πενταετίας απαλλοτρίωση των άνω των 300 στρεμμάτων ιδιοκτησιών για αποκατάσταση μικρών καλλιεργητών και κτηνοτρόφων καθώς και προσφύγων. Το Σύνταγμα τούτο ίσχυσε μέχρι το 1935.

Στην εισηγητική έκθεση του Ν 602 διευκρινίζεται ότι «Η περί εγκρίσεως του καταστατικού διάταξις ουδαμώς αντίκειται εις το άρθρον 11 του Συντάγματος, το οποίον δεν επιτρέπει την προηγουμένην κυβερνητικήν άδειαν μόνον ως προς τους μη επιδιώκοντας οικονομικούς σκοπούς ή κερδοσκοπικούς "συνεταιρισμούς", δηλαδή τα σωματεία. Εν τούτοις δια του άρθρου 93 του νομοσχεδίου λαμβάνεται πρόνοια περί αντικαταστάσεως δια Β. Διατάγματος του συστήματος της υπουργικής εγκρίσεως δια του συνήθους της απλής καταχωρήσεως περιλήψεως του καταστατικού εις το ειρηνοδικείον της έδρας του συνεταιρισμού, όταν εις το

μέλλον αναπτυχθή αρκούντως ο συνεργατισμός».

Αυτή η κάπως ταλαντευόμενη θέση του νομοθέτη άφησε περιθώρια για αμφισβητήσεις. Ναι μεν δηλώνεται ότι το άρθρο 11 του Συντάγματος δεν έχει ισχύ επί των συνεταιρισμών οικονομικού σκοπού ή κερδοσκοπικού, όπως είναι οι συνεταιρισμοί του Ν 602, πλην όμως ταυτόχρονα λαμβάνεται πρόνοια ελάφρυνσης, στο μέλλον, της διαδικασίας χορήγησης της κυβερνητικής άδειας. Κατά τη δήλωση αυτή και σύμφωνα με προηγούμενες αναφορές, το άρθρο 11 εφαρμόζεται στους πολιτικούς, καλλιτεχνικούς κ.λ.π. συλλόγους (=σωματεία), όχι όμως στους οικονομικούς συνεταιρισμούς).

Οι αμφισβητήσεις προέκυψαν κατά την εφαρμογή του Ν 602. Από τη μια πλευρά ήταν επιθυμητή η ταχεία εξάπλωση των συνεταιρισμών, οπότε η υποχρεωτική έγκριση των καταστατικών θεωρούνταν ως άσκοπη χρονοτριβή και ως παράβαση του άρθρου 11 του Συντάγματος. Από την άλλη πλευρά, λόγω της ραγδαίας αύξησης του αριθμού των συνεταιρισμών και της ανησυχίας που προκαλούσαν με το ρόλο τους σε διάφορα συμφέροντα, η υπαγωγή τους στο άρθρο 11 θα μπορούσε να επιδράσει κατασταλτικά. Αν κατηγορηθεί ένας συνεταιρισμός για υπέρβαση του ρόλου του, θα πρέπει να διαλυθεί με δικαστική απόφαση. Επί πλέον, ο προσανατολισμός σε μορφή αναγκαστικού συνεταιρισμού των αμπελουργών με το νόμο 3.533/24-1-1910 προσέκρουε διπλά στο άρθρο 11 του Συντάγματος. Στους αναγκαστικούς συνεταιρισμούς το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι γίνεται υποχρέωση και στη συνέχεια χρειάζεται ν' ακολουθηθεί και η διαδικασία έγκρισης του καταστατικού.

Κάτω απ' αυτή τη σύγχυση ο Δ. Μαργέτης (1930, 171) προτείνει αντικατάσταση του όρου συνεργατισμός (cooperation γαλ. και cooperazione ιταλ.) με τον όρο "συνεργία". Επί πλέον προτείνει ν' αποδίδονται οι γαλλικοί όροι association cooperative και societe cooperative αντίστοιχα με τους όρους "συνεργικός συνεταιρισμός" και "συνεργική εταιρία". «Αλλώς τε, ο όρος συνεταιρισμός, δια τον οικονο-μικόν συνεταιρισμόν, έρχεται εις σύγκρουσιν και με το Σύνταγμά μας, το οποίον, όταν ομιλεί περί του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι, δεν εννοεί τους οικονομικούς συνεταιρισμούς». [Σήμερα στη γαλλική γλώσσα Cooperation σημαίνει συνεργατισμός, Cooperative συνεταιρισμός και Association σύλλογος].

Οι προηγούμενες αμφιβολίες, όπου υπήρχαν, διαλύθηκαν με το νέο Σύνταγμα της 1-1-1952.

1.6. Η επικράτηση του οικονομικού συνεταιρισμού

Το προαναφερόμενο άρθρο 11 του Συντάγματος του 1911 μεταφέρθηκε αυτούσιο ως άρθρο 11 στο Σύνταγμα του 1952 με την προσθήκη και δύο νέων παραγράφων για το

δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι των δημοσίων υπαλλήλων και για την απαγόρευση της απεργίας τους. Για πρώτη φορά στην ιστορία των ελληνικών Συνταγμάτων ενσωματώθηκε στο Σύνταγμα του 1952 το περιεχόμενο του άρθρου 109 εξειδικευμένο πλέον για τους οικονομικούς συνεταιρισμούς:

Οι συνεταιρισμοί, γεωργικοί και αστικοί, τελούν υπό την προστασία του Κράτους, το οποίο μεριμνά συστηματικά για την ανάπτυξη τους.

Ερμηνευτική δήλωση: Η κατά νόμο σύσταση αναγκαστικού συνεταιρισμού δεν αντιβαίνει στο Σύνταγμα".

Ο Π. Χασαπόπουλος (1967, Α, σελ. 68) γράφει ότι οι διατάξεις του άρθρου 109 του Συντάγματος "δεν αποτελούν, βεβαίως, συνταγματικήν επιταγήν, αλλά καθοδηγητικήν γραμμήν. Δεν είναι αρχή προνομιακής μεταχειρίσεως.

«Εις τας διατάξεις όμως αυτές εκδηλούται και προσδιορίζεται το ιδιάζον ενδιαφέρον του Κράτους υπέρ του συνεταιρισμού και αναδεικνύεται σαφής η εξ αυτού (του ενδιαφέροντος) κατεύθυνσις, όπως τα όργανα του Κράτους μεριμνούν με θετικά μέτρα δια την προστασίαν και ανάπτυξιν του συνεταιρισμού.

Επισημαίνει δε ο Π.Χασαπόπουλος ότι "δια της ερμηνευτικής δηλώσεως (του άρθρου 109) έτυχε της ορθής ρυθμίσεως το ουσιαστικής σημασίας ζήτημα της συνταγματικής εγκυρότητας των αναγκαστικών συνεταιρισμών, η οποία εις το παρελθόν εί-χεν αμφισβητηθεί".

Στο παρελθόν, με τη γνωμοδότηση 90/29-9-1929 της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου (Οικονομόπουλος, Κλήμης, 1962, σελ. 325) εκφράστηκε η γνώμη ότι οι διατάξεις του Ν.Δ. της 11-7-1923 "περί αναγκαστικών συνεταιρισμών διαχειρίσεως ακινήτου συνιδιοκτησίας και κοινής χορτονομής" προσκρούουν στις διατάξεις του άρθρου 19 του Συντάγματος του 1927 για την ιδιοκτησία. Με τη γνωμοδότηση όμως 9/1960 της Εισαγγελίας του Αρείου διαχωρίστηκαν οι συνεταιρισμοί, εκούσιοι και αναγκαστικοί, από τις μη κερδοσκοπικές ενώσεις προσώπων του άρθρου 11 του Συντάγματος 1952. Έτσι το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, δηλαδή η θετική ελευθερία ίδρυσης ή προσχώρησης σε σωματείο και η αρνητική ελευθερία παραίτησης ή αποχώρησης από σωματείο, «δεν εξασφαλίζεται κατ' αρχήν στους συνεταιρισμούς του νόμου 602/1915» (σελ. 328). Αυτή την ελευθερία δεν την εισήγαγε για τους συνεταιρισμούς του νόμου 602 το άρθρο 109 του Συντάγματος του 1952. Και αφού δεν προστατεύεται η θετική ή αρνητική ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι για τα μέλη των συνεταιρισμών του νόμου 602, δηλαδή δεν μπορεί κάποιος ιδιοκτήτης γης ν' αρνηθεί τη συμμετοχή του σε συνεταιρισμό που αφορά τα περιουσιακά δικαιώματά του, ανακύπτει αυτόματα και χωρίς το άρθρο 109 του Συντάγματος 1952 "η συνταγματικότητα κατ' αρχήν των

νόμων περί αναγκαστικών συνεταιρισμών» (σελ. 329). Φυσικά κάθε αμφιβολία για αντισυνταγματικότητα των αναγκαστικών συνεταιρισμών διαλύθηκε με την ερμηνευτική δήλωση γι' αυτούς του άρθρου 109.

1.7. Τι είναι σήμερα ο Συνεταιρισμός;

Συνεταιρισμός είναι η εθελοντική ένωση προσώπων με μεταβλητό κεφάλαιο και με μεταβλητό αριθμό μελών κι έχει σαν σκοπό του, με την αμοιβαία βοήθεια όλων των μελών του, την βελτίωση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής τους κατάστασης καθώς και την από κοινού αντιμετώπιση των κοινών αναγκών τους.

Τα βασικά χαρακτηριστικά ενός συνεταιρισμού είναι, όπως φαίνεται και από τον ορισμό:

1. ο αριθμός των συνεταίρων (μελών) ο οποίος είναι μεταβλητός
2. το κεφάλαιο του συνεταιρισμού το οποίο επίσης είναι μεταβλητό.
3. Ο σκοπός ο οποίος είναι οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική προαγωγή των μελών του.

Τα κυριότερα είδη συνεταιρισμών είναι:

1. *Αγροτικοί:* Τα μέλη τους είναι αγρότες και οι δραστηριότητες συγκεντρώνονται στην παραγωγή και διάθεση αγροτικών προϊόντων.

2. *Αστικοί:* Προσφέρουν υπηρεσίες σε καταναλωτικές και προμηθευτικές ομάδες ατόμων, με κύρια δραστηριότητα τους την προαγωγή - προώθηση των κοινών επαγγελματικών συμφερόντων των μελών τους.

3. *Αγροτοβιομηχανικοί:* Συγκεντρώνουν τη δραστηριότητα τους όχι μόνο στην παραγωγή των αγροτικών προϊόντων αλλά προχωρούν στην βιομηχανοποίηση τους και στην εμπορία των αγαθών αυτών.

1.8. Ο Συνεταιρισμός Αμπελακίων Λάρισσας

Η Κοινή Συντροφιά των Αμπελακίων ήταν και παραμένει με ισχυρά ιστορικά ντοκουμέντα ο πρώτος συνεταιρισμός γενικά, της νεότερης και σύγχρονης εποχής στον κόσμο. Και ως εκ τούτου είναι μεγαλύτερης ιστορικής σημασίας μια τέτοια πρωτιά για την Ελλάδα σε παγκόσμιο επίπεδο. Αν ο συνεταιρισμός της Ρόττοντελ (Rochdale) της Αγγλίας (1844), με τον οποίο ξεκίνησε το σύγχρονο παγκόσμιο συνεταιριστικό κίνημα, ήταν ο πρώτος που έγινε ευρύτερα γνωστός στις ανεπτυγμένες χώρες, προπομπός του όμως υπήρξε η Κ.Σ. των Αμπελακίων (1780). Πήρε δε τον τίτλο του πρώτου σύγχρονου συνεταιρισμού του κόσμου για τον παρακάτω τυπικό κυρίως λόγο: Γιατί ήταν πράγματι ο πρώτος συνεταιρισμός στη νεότερη και σύγχρονη εποχή που καλύφθηκε με συγκεκριμένο συνεταιριστικό νόμο. Ο οποίος (νόμος)

Handwritten text in Greek, likely a historical document or manuscript, written in a cursive script. It appears to be a list or a set of regulations, possibly related to the agricultural or economic context mentioned in the adjacent text.

Handwritten text in Greek, continuing the document. It includes a signature or name in parentheses: (Πατριάρχης). The text is dense and difficult to read due to the cursive script.

Συμβόλαιο του Συνεταιρισμού Αμπελακίων

Η εμφάνιση της οικονομικής ανάπτυξης των Αμπελακίων και η δημιουργία του συνεταιρισμού είναι φαινόμενο από τα σημαντικότερα όχι μόνο για τον ελληνικό χώρο, αλλά και τον κόσμο ολόκληρο.

Η συνεταιριστική ιδέα δεν ήταν ξένη στην Ελλάδα την εποχή εκείνη αλλά αποτελούσε εθνική λαϊκή παράδοση, καθώς είναι γνωστές οι συνεργατικές μορφές οι οποίες παρουσιάστηκαν από τον 17ο αιώνα, όπως οι συντεχνίες της Θράκης κ.ά.

Οι συνεργατικές αυτές οργανώσεις διευκολύνθηκαν από την αυτοδιοίκηση ορισμένων ελληνικών περιφερειών και βρήκαν την τελειότερη τους έκφραση στη "Συντροφία" των Αμπελακίων.

κατοχύρωνε όχι μόνο το πνεύμα και τις αρχές του συνεταιρισμού αυτού, αλλά ταυτόχρονα τον καθιστούσε και ως θεσμό στην Αγγλία, από την οποία μεταπήδησε και στο εξωτερικό, δημιουργώντας έτσι το σύγχρονο παγκόσμιο συνεταιριστικό κίνημα.

Ο συνεταιρισμός της Ρότοντεπλ, ακολούθησε τόσο χρονολογικά, όσο και στο πνεύμα και στην ουσία την Κ.Σ. και ήταν μία εκσυγχρονισμένη εξελικτική μορφή της.

Από το 1770 υπήρχαν στα Αμπελάκια μικρές Συντροφίες (εταιρίες/κομπανίες). (Κορδάτος, 60).

Το 1778 ιδρύθηκε η πρώτη Κοινή Συντροφία που προέκυψε από την συνεργασία των παραπάνω μικρών Συντροφιών.

Το 1780 ιδρύθηκε η γνωστή Κοινή Συντροφία των Αμπελακίων με πρωτεργάτες τους αδερφούς Σβάρτς και άλλους αμπελακιώτες εμπόρους. Η Κ.Σ. έδρασε και μεγαλούργησε για 30 και πλέον χρόνια (1780-1811).

Η Κ.Σ. ήταν μια Συνεργατική Εταιρία με έδρα την Κοινότητα των Αμπελακίων, η οποία αποτελούνταν από 22 μικρά χωριά της περιοχής. Τα μέλη της εταιρίας αυτής ανέρχονταν σε 6.000 και αποτελούνταν: Από κεφαλαιούχους και γεωκτήμονες, που συμμετείχαν τόσο προσωπικά όσο και με το χρήμα οι πρώτοι και με τα κτήματά τους οι δεύτεροι, από τους τεχνίτες που συμμετείχαν με τη γνώση τους, και από τους εργάτες και εργάτριες, που συμμετείχαν με την προσωπική τους εργασία. Η σύνθεση αυτή των μελών της Κ.Σ. αποτελεί το χαρακτηριστικό εκείνο διαφοροποιό στοιχείο, σε σύγκριση με παρόμοιες εταιρίες πριν και μετά από αυτήν, το οποίο από τότε και μέχρι σήμερα προκάλεσε και προκαλεί ακόμη τον θαυμασμό όχι μόνο ειδικών μελετητών (κοινωνιολόγων, οικονομολόγων, κ.ά.), αλλά και πολλών άλλων, άμεσα ή έμμεσα, σχετικών. Και τούτο γιατί η Κ.Σ. κατόρθωσε να συμβιβάσει τα συμφέροντα των αιωνίων αντιπάλων, του κεφαλαίου και της εργασίας, και μάλιστα σε μια

κρίσιμη εποχή για την ελληνική κοινωνία. Να συμβιβάσει λοιπόν και να εξομαλύνει κατά έναν κοινά αποδεκτό τρόπο, για τριάντα και πλέον χρόνια, τις κοινωνικές ανισότητες μεταξύ των διαφόρων παραγωγικών τάξεων, οι οποίες ανισότητες τότε και σήμερα, αποτελούν τις βασικές εστίες των κοινωνικών αναταραχών και όχι μόνο. Ο συμβιβασμός αυτός χαρακτηρίστηκε από τον τύπο το 1938 ως ειρηνική επανάσταση (Κορδάτος, 152). Αυτή λοιπόν η Κ.Σ. ήταν ένα συνεργατικό σχήμα που το 1890 ο Φιλάρετος το ονόμασε “Κοινοτικό-συνεργατική εταιρία των Αμπελακίων”.

Τα προϊόντα που παρήγαγε η Κ.Σ. ήταν βαμβακερά νήματα, τα οποία ακολουθούσαν την κάθετη διαδικασία παραγωγής: βαμβάκι - επεξεργασία - νήμα - βαφή - τελικά προϊόντα. Αυτά εξάγονταν τότε δια ξηράς (καραβάνια) και δια θαλάσσης σε όλες σχεδόν τις χώρες της Ευρώπης.

Η Κ.Σ. ως προς τη δομή και λειτουργία της είχε στοιχεία τόσο κεφαλαιοκρατικά, όσο και αρκετά κοινωνικά. Ο Φιλάρετος, βαθύς μελετητής της Κ.Σ., το 1900 έγραφε: “ Άλλαις λέξεσι μετά του υλικού συνεταιρισμού υπήρχε και σύνδεσμος (εννοείται δεσμός) κοινωνικός, διοικητικός, ηθικός (Φιλ., 28)”. Τα στοιχεία αυτά με τη σημερινή έννοια είναι καθαρά συνεταιριστικά.

Επίσης ο Φιλάρετος το 1900 σε σχετική μελέτη του χαρακτήριζε την Κ.Σ. ως “Συνεργατική εταιρία των Αμπελακίων”. Το ίδιο έτος μίλησε στη Λάρισα με θέμα: “Περί του πρώτου συνεργατικού συνεταιρισμού της Κοινότητας Αμπελακίων”.

Ο ίδιος, ο Φιλάρετος, θέλοντας να κρατήσει στη μνήμη των ξένων, ζωντανό το συνεργατικό φαινόμενο της Κ.Σ., γράφει ταυτόχρονα και στα γαλλικά άρθρα, στα οποία ονομάζει την Κ.Σ. σε αντιστοιχία ως “Societe Cooperative”. Αυτός ο όρος μεταφράζεται σαν “Συνεργατική Εταιρία”, δηλαδή Συνεταιρισμός με την ευρεία του έννοια.

Το 1875 ο γάλλος φιλέλληνας αρχιτέκτονας Μπουλανζέ, το βιβλίο του (βασικότερη πηγή πληροφοριών για το Αμπελάκιο) το τιτλοφόρησε: “Αμπελάκιο ή οι Ελληνικές Εταιρίες/Ενώσεις (Associations) και Δημοτικές Αρχές”.

Η Κ.Σ. ήταν ένα πρωτότυπο για την εποχή εκείνη συνεργατικό μοντέλο. Ήταν ένας συνεργατικός Συνεταιρισμός, όπου συνεργαζόταν, όπως προείπαμε, αρμονικά το κεφάλαιο με την εργασία. Και μάλιστα σε ένα τέτοιο σημείο που θα το ζήλευαν ακόμη και σήμερα οι εκπρόσωποι των δύο αυτών βασικών συντελεστών της παραγωγής.

Τα οικονομικά και κοινωνικά αποτελέσματα ήταν καταπληκτικά και ανεπανάληπτα την εποχή εκείνη στον ευρωπαϊκό χώρο. Υπάρχουν πολλά γραπτά σχετικά στοιχεία, προπαντός

από ξένους περιηγητές και ερευνητές.

Ο άγγλος Urquhart (Έρκαρτ), γραμματέας της αγγλικής Πρεσβείας στην Κωνσταντινούπολη, το 1836 μεταξύ άλλων έγραψε: “Ο συνεταιρισμός των Αμπελακιωτών έδωσε στην οικουμένη ένα μάθημα πρακτικής σχετικά με τις εμπορικές εταιρίες: δημιούργησε ένα μοναδικό παράδειγμα στην ιστορία της Ευρώπης, μιας εταιρίας κεφαλαίων και εργατών, που διευθυνόταν επιδέξια, οικονομικά και με επιτυχία, και που τοποθετούσε στο ίδιο επίπεδο τα συμφέροντα του κεφαλαίου και της εργασίας” (Φιλ., 30).

Η Κ.Σ. είχε την εποχή εκείνη υποκαταστήματα σε πολλές πόλεις της Ευρώπης όπως: Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη, Οδησσό, Πετρούπολη, Τεργέστη, Λειψία, Δρέσδη, Λυών, Ρουέν, Αμβούργο, Άμστερνταμ, Λονδίνο κ.ά. Το κύριο υποκατάστημά της στο εξωτερικό βρισκόταν στη Βιέννη, στο κρατικό αρχείο της οποίας υπάρχουν μέχρι σήμερα ζωντανά ιστορικά ντοκουμέντα. Από αυτά είχαμε την τύχη να αντλήσουμε τις πιο πρόσφατες πληροφορίες (Ιούνιος 1998), οι οποίες πέρα από τ’ άλλα μας βοήθησαν να εδραιώσουμε ακόμη περισσότερο τα όσα μέχρι σήμερα γνωρίζουμε.

Ο Φιλάρετος το 1900, ενθουσιασμένος από το ιστορικό επίτευγμα των Αμπελακιωτών, έγραψε και τα εξής: “Ποθώ να καταστήσω πασίγνωστον την ιστορικήν ταύτην αλήθειαν εις τε τους αλλοδαπούς και ιδίως εις τους ημεδαπούς, ών ευάριθμοι τότε ατελώς και αορίστως εγνώριζον τα περί Αμπελακίων, να συνδουλίσω δε και την φιλοτιμίαν των Κυβερνώντων.....” (σ.7).

Η επιθυμία του Φιλάρετου δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκε. Και τούτο, διότι οι μεν αλλοδαποί δεν ενημερώθηκαν όσο έπρεπε, με αποτέλεσμα να αγνοούν σήμερα την Κ.Σ.(!). Οι δε ημεδαποί εξακολουθούν και σήμερα να γνωρίζουν γενικά και αόριστα την Κ.Σ., δηλαδή “ατελώς” και “αορίστως”, όπως συνέβαινε και πριν από 100 χρόνια σύμφωνα με τα γραφόμενα του Φιλάρετου.

1.9. Τί γινόταν στην άλλη Ευρώπη;

Στην Αγγλία, από όπου ξεκίνησε, κατά παγκόσμια παραδοχή, το σύγχρονο συνεταιριστικό κίνημα, οι πρωτοπόροι αυτού και μάλιστα ο πρώτος των πρώτων, ο Όουεν, χρονολογικά ακολουθεί τα Αμπελάκια. Για τα οποία προφανώς ήταν ενήμερος, τόσο μέσα από γραπτά κείμενα Άγγλων περιηγητών της εποχής εκείνης, όσο και από το υποκατάστημα της Κ.Σ., που υπήρχε τότε και στο Λονδίνο.

Το 1815, όταν η Κ.Σ. είχε ήδη λειτουργήσει ως ένα συνεργατικό μοντέλο και έγινε γνωστή σε όλη την Ευρώπη, ο Όουεν παρουσίαζε τα δικά του μοντέλα, τα Villages of Co-operation (Συνεργατικά Χωριά), τα οποία, ας σημειωθεί, βρίσκονταν ακόμα στο στάδιο του

πειραματισμού. Τα Συνεργατικά Χωριά του Όουεν είχαν πολλά κοινά χαρακτηριστικά με την Κ.Σ., γεγονός που μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο δημιουργός τους την είχε μιμηθεί.

Τα Συνεργατικά Χωριά του Όουεν ήταν προσυνεταιριστικά σχήματα, δηλαδή συνεταιρισμοί, όχι με την στενή, αλλά με την ευρεία έννοια του όρου. Επομένως η Κ.Σ. που προηγήθηκε ως ένα προσυνεταιριστικό σχήμα, πρέπει να θεωρείται ως ο πρώτος συνεταιρισμός του κόσμου, πάντα βέβαια με την ευρεία του όρου έννοια.

Το 1844, στη Ρόττοντενλ της Αγγλίας, δημιουργήθηκε, με αρχική σκέψη το πνεύμα του Όουεν, μια πιο βελτιωμένη μορφή συνεταιρισμού. Ο συνεταιρισμός αυτός συγκροτήθηκε μόνο από εργάτες-καταναλωτές και λειτούργησε με συγκεκριμένες Αρχές που ισχύουν μέχρι σήμερα. Ο συνεταιρισμός αυτός αναγνωρίστηκε ως ο πρώτος σύγχρονος συνεταιρισμός του κόσμου, δηλαδή συνεταιρισμός με την συγκεκριμένη τυπική έννοια του σήμερα.

Στόχος τους ήταν η οικονομική και κοινωνική τους επιβίωση και άνοδος. Το στόχο αυτό τον επεδίωκαν με βάση κάποιες συγκεκριμένες συνεταιριστικές Αρχές, οι οποίες πήγάζαν μέσα από το καταστατικό τους. Μία από τις βασικότερες Αρχές ήταν η απόλυτη ισοτιμία των μελών, τόσο στην οργάνωση και λειτουργία του συνεταιρισμού, όσο και στην απολαβή των όποιων οικονομικών και άλλων αποτελεσμάτων. Οι Αρχές εκείνες ισχύουν και σήμερα, σε μεγάλο βαθμό, αφού μέσα από τρία Συνέδρια της ICA έχουν επαναπροσδιορισθεί μεν, χωρίς όμως και να αλλοιωθούν σημαντικά.

Ακόμη, όπως είναι γνωστό, ο συνεταιρισμός της Ρόττοντενλ είχε αντιλήσει τις Αρχές λειτουργίας του, μέσα από το πνεύμα της συνεργατικής θεωρίας και των Συνεργατικών Χωριών (μοντέλων) του Όουεν, που ήταν προσυνεταιριστικά σχήματα. Με την ίδρυσή του το 1844 καλύφθηκε αμέσως και με τον σχετικό συνεταιριστικό νόμο και έγινε θεσμός της σύγχρονης εποχής για πρώτη φορά στην Αγγλία, από όπου διαδόθηκε σε όλο τον κόσμο. Γι' αυτό και το Παγκόσμιο Συνεταιριστικό Κίνημα τον αναγνώρισε και τον αναγνωρίζει, μέσω της ICA, ως τον πρώτο σύγχρονο συνεταιρισμό του κόσμου, δηλαδή υπό την συγκεκριμένη (νομική) έννοια του όρου "Συνεταιρισμός". Και σωστά, θα λέγαμε, αφού η Ρόττοντενλ από το 1844 λειτούργησε στα πλαίσια ενός συνεταιριστικού πλέον νόμου και έγινε η αφετηρία του σημερινού (σύγχρονου) παγκόσμιου συνεταιριστικού κινήματος.

1.10. Όροι και προϋποθέσεις για την δημιουργία ενός συνεταιρισμού

1.10.1 Σύσταση ασπικού συνεταιρισμού:

Για την σύσταση συνεταιρισμού απαιτείται η σύνταξη καταστατικού, το οποίο υπογράφεται από δεκαπέντε τουλάχιστον πρόσωπα, και η καταχώρηση του στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός.

Ο ασπικός συνεταιρισμός με την καταχώρηση του στο μητρώο των συνεταιρισμών αποκτάει αυτομάτως νομική προσωπική και εμπορική ιδιότητα.

Τα όργανα διοίκησης ενός συνεταιρισμού είναι τα εξής:

1. Η γενική συνέλευση των μελών (συνεταίρων): Η γενική συνέλευση των μελών ενός συνεταιρισμού είναι το ανώτατο όργανο του συνεταιρισμού. Η γενική συνέλευση εγκρίνει τον ισολογισμό της διαχειριστικής χρήσης και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, εκλέγει το διοικητικό συμβούλιο και το εποπικό συμβούλιο. Γενικά αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τον συνεταιρισμό.

2. Το διοικητικό συμβούλιο: Εκλέγεται από την γενική συνέλευση κι εκπροσωπεί το συνεταιρισμό σ' όλες τις εργασίες, ενώ διαχειρίζεται και την περιούσια του συνεταιρισμού.

3. Το εποπικό συμβούλιο: Όπως και το διοικητικό συμβούλιο εκλέγεται από την γενική συνέλευση των μελών του συνεταιρισμού. Σκοπός του είναι να εποπτεύει και να ελέγχει το διοικητικό συμβούλιο, το έργο που κάνει και αν οι διαδικασίες που ακολουθεί είναι προς το συμφέρον του συνεταιρισμού.

Βασικές ημερολογιακές εγγραφές συνεταιρισμού (λογιστικές εγγραφές σύστασης του συνεταιρισμού:

Όπως συμβαίνει με όλες τις εταιρικές μορφές, έτσι και με τον συνεταιρισμό, οι συνεταίροι κατά τη σύσταση του συνεταιρισμού αναλαμβάνουν την υποχρέωση να καταβάλλουν, πάντα σε μετρητά την εισφορά τους. Η εισφορά κάθε συνεταίρου λέγεται συνεταιρική μερίδα. Το κεφάλαιο του συνεταιρισμού αποτελείται από τις εισφορές των συνεταίρων δηλαδή από τις συνεταιριστικές μερίδες. Η συνεταιριστική μερίδα μπορεί να καταβληθεί ολόκληρη ή ένα μέρος αμέσως και το υπόλοιπο σε δόσεις μέσα όμως σε ορισμένες προθεσμίες.

Με βάση των παραπάνω, κατά τη σύσταση του συνεταιρισμού θα πρέπει να γίνουν οι σχετικές λογιστικές εγγραφές που αφορούν την υποχρέωση της εισφοράς των συνεταίρων και η εξόφληση της υποχρέωσης αυτής. Αν έχουν οριστεί δόσεις για την καταβολή των εισφορών τότε θα πρέπει να γίνουν και οι ανάλογες εγγραφές των δόσεων.

1.10.2. Φορολογικές υποχρεώσεις συνεταιρισμών

Τηρούμενα βιβλία και στοιχεία:

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνει ο νόμος, ο αστικός συνεταιρισμός αποσκοπεί στην άσκηση επιχειρήσεως, δηλαδή τα μέλη του συνεταιρισμού αποσκοπούν με τις εργασίες τους στην δημιουργία κέρδους. Συνεπώς, ο συνεταιρισμός υποχρεούται να τηρεί τα προβλεπόμενα βιβλία και στοιχεία, όπως προβλέπεται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, κι όπως συμβαίνει με τον κάθε επιτηδευματία. Τα βιβλία και στοιχεία θα πρέπει να τηρούνται με τους όρους και τις διαδικασίες που προβλέπει το συγκεκριμένο διάταγμα του νόμου.

Επίσης, ο αστικός συνεταιρισμός τηρεί τα βιβλία που προβλέπει η φορολογική νομοθεσία κι επιπλέον:

1. Βιβλίο μητρώου των μελών στο οποίο καταχωρούνται με χρονολογική σειρά:

- Η ημερομηνία εγγραφής
- Το ονοματεπώνυμο
- Το πατρώνυμο
- Η διεύθυνση κατοικίας
- Ο αριθμός των μεριδίων και η αξία τους
- Η χρονολογία τυχόν διαγραφής

2. Βιβλίο πρακτικών της γενικής συνέλευσης

3. Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου

4. Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου

Τα παραπάνω βιβλία πριν από τη χρήση τους θα πρέπει να θεωρηθούν από τον ειρηνοδίκη της περιφέρειας που εδρεύει ο συνεταιρισμός. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία Α', Β' ή Γ' κατηγορίας υποχρεούται για κάθε πώληση ή παροχή υπηρεσίας προς το κοινό ή προς τα μέλη προμηθευτικού συνεταιρισμού να εκδίδει απόδειξη λιανικής πώλησης ή παροχής υπηρεσιών.

1.10.3. Διαχειριστική περίοδος και ισολογισμός:

Για την διαχειριστική περίοδο ισχύουν τα όσα γνωρίζουμε για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, όμως για τους συνεταιρισμούς επιπλέον θα πρέπει να προσεχθούν και τα εξής:

Στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης και οφείλει να δώσει τις καταστάσεις αυτές για έλεγχο στο εποπτικό συμβούλιο 30 ημέρες τουλάχιστον πριν από την ημέρα σύγκλισης της τακτικής ετήσιας γενικής συνέλευσης.

Το εποπτικό συμβούλιο συντάσσει έκθεση μέσα σε 15 ημέρες το αργότερο από την

υποβολή των παραπάνω στοιχείων, στην οποία γνωμοδοτεί (εκφράζει την συμφωνία ή διαφωνία του) για τα πεπραγμένα του διοικητικού συμβουλίου. Ο ισολογισμός, ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης και η έκθεση του εποπτικού συμβουλίου θα πρέπει να εγκριθούν ομόφωνα από την γενική τακτική συνέλευση των μελών του συνεταιρισμού.

Στη συνέχεια ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης θα πρέπει να δημοσιευθούν το αργότερο σ' ένα μήνα από την έγκριση σε εφημερίδα νομού όπου ο συνεταιρισμός έχει την έδρα του.

1.10.4. Ορισμένα θεωρητικά στοιχεία για τους Συνεταιρισμούς

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί είναι εθελοντικές ενώσεις των αγροτών που έχουν στόχο να περιορίσουν την εκμετάλλευση των μελών τους από το μεγάλο κεφάλαιο, να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση και να μειώσουν το κόστος παραγωγής.

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί σαν εθελοντικές ενώσεις προϋποθέτουν την αυτοτελή ύπαρξη των αγροτών που έχουν δικά τους μέσα παραγωγής και την πλήρη τυπική τουλάχιστον δυνατότητα αυτοδιάθεσής τους. Δηλαδή την πλήρη τυπική ελευθερία να αποφασίζουν μόνοι τους για τη συμμετοχή τους σε διάφορες συλλογικές οικονομικές οργανώσεις και δραστηριότητες.

Αυτές οι δύο προϋποθέσεις εξασφαλίστηκαν με τη διάλυση των φεουδαρχικών σχέσεων παραγωγής. Οι δουλοπάροικοι απέκτησαν πλήρη δικαιώματα κυριότητας και νομής της γης τους και το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης με την κατάργηση των φεουδαρχών, από τους οποίους ήταν εξαρτημένοι, τουλάχιστον οικονομικά, στο τελευταίο στάδιο της φεουδαρχίας.

Στην πορεία η εξασφάλιση αυτών των προϋποθέσεων δημιούργησε τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, γι' αυτό δεν είναι καθόλου τυχαία η εμφάνισή τους, στη φάση πέρασματος από τη φεουδαρχία στον καπιταλισμό. Επειδή ακριβώς οι αγροτικοί συνεταιρισμοί εκφράζουν το πέρασμα από τη φεουδαρχία στον καπιταλισμό, αποτελούν κρίκους προόδου, σε καμία όμως περίπτωση δεν εκφράζουν πέρασμα στον σοσιαλισμό. Και αυτό γιατί οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, σαν οικονομικές ενώσεις μικροϊδιοκτητών μέσων παραγωγής, είναι μικρές συλλογικές επιχειρήσεις που από τη θέση τους συμβάλλουν στην αναπαραγωγή του υπάρχοντος οικονομικού συστήματος αναπαράγοντας τις οικονομικές σχέσεις παραγωγής, ακόμα και στο εσωτερικό τους.

Σαν οικονομικές ενώσεις μικροϊδιοκτητών μέσων παραγωγής οι αγροτικοί συνεταιρισμοί χρησιμοποιούν μισθωτή εργατική δύναμη, ταυτόχρονα όμως αποτελούν και αντικείμενο εκμετάλλευσης από τις μεγάλες επιχειρήσεις και τα μονοπώλια με αποτέλεσμα πολλές φορές όχι μόνο να μην μπορούν να βελτιώσουν την κοινωνικο-οικονομική θέση των μελών τους

αλλά να είναι αδύνατη και η επιβίωσή τους.

Η ιδιομορφία των μελών των αγροτικών συνεταιρισμών ως μικροϊδιοκτητών προσδίδει εξ αντικειμένου στους συνεταιρισμούς αντιμονοπωλιακά χαρακτηριστικά που μπορούν να αξιοποιηθούν για τη δημιουργία προοδευτικού αντιμονοπωλιακού μετώπου με στόχο τη λαϊκή οικονομία, το σοσιαλισμό.

Η τυπική ισότητα που υπήρχε για μεγάλη περίοδο ανάμεσα στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών και εκφραζόταν με τη συνεργατική αρχή ένα μέλος - μία μερίδα - μια ψήφος σε καμιά περίπτωση δεν απέτρεπε, όπως ισχυρίζονται ορισμένοι, την αναπαραγωγή των πραγματικών ανισοτήτων και μέσα στο συνεταιρισμό και κατά συνέπεια δεν εξουδετέρωνε την τάση συγκέντρωσης και συγκεντροποίησης στην αγροτική οικονομία. Και αυτό γιατί τα οφέλη των συνεταιριών από τη λειτουργία των συνεταιρισμών δεν εξαρτώνται από τη μερίδα (μετοχή), αλλά από το μέγεθος της ατομικής εκμετάλλευσης του κάθε μέλους, δηλαδή από τον όγκο της αγροτικής παραγωγής. Αν για παράδειγμα η λειτουργία του αγροτικού συνεταιρισμού μειώσει το κόστος της αγροτικής παραγωγής επειδή αγοράζει ή παράγει φθηνότερα αγροτικά εφόδια και μηχανήματα ή κάνει επενδύσεις που μειώνουν το κόστος μεταποίησης και εμπορίας, θα ωφεληθεί περισσότερο ο μεγαλοαγρότης, επειδή καταναλώνει περισσότερα γεωργικά εφόδια ή επειδή έχει μεγαλύτερη αγροτική παραγωγή. Αν πάλι η λειτουργία του αγροτικού συνεταιρισμού πετύχει μεγαλύτερες τιμές πώλησης για τα προϊόντα των μελών του επειδή θα διαπραγματευθεί συλλογικά την πώλησή τους ή θα κάνει κάποιους βαθμούς μεταποίησης, οι μεγαλοαγρότες θα ωφεληθούν περισσότερο από τους μικροαγρότες επειδή έχουν πολλαπλάσια παραγωγή.

Από τότε που εμφανίστηκαν οι συνεταιρισμοί μέχρι και σήμερα αναπτύχθηκαν διάφορες θεωρίες που έλεγαν ότι οι συνεταιρισμοί μπορούν από μόνοι τους, χωρίς να είναι αναγκαία η σοσιαλιστική αλλαγή της κοινωνίας, να καταργήσουν και όχι μόνο να περιορίσουν την εκμετάλλευση των αγροτών. Δύο σχεδόν αιώνες όμως, από τότε που εμφανίστηκαν οι συνεταιρισμοί, όχι μόνο δεν επιβεβαιώθηκαν αυτές οι θεωρίες αλλά διαψεύστηκαν με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί δεν επέβαλαν τις σοσιαλιστικές σχέσεις παραγωγής στην αγροτική οικονομία καμιάς καπιταλιστικής χώρας. Δεν κατέργησαν την εκμετάλλευση των μικρομεσαίων αγροτών, και δεν μπόρεσαν να στηρίξουν αποτελεσματικά τους μικρομεσαίους αγρότες - μέλη τους, με αποτέλεσμα να ξεκληριστούν και να συγκεντρωθεί η γη και η αγροτική παραγωγή σε λίγους. Δηλαδή καπιταλιστικοποιήθηκε αντί να σοσιαλιστικοποιηθεί η αγροτική οικονομία. Η πραγματικότητα αυτή επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι σε όλες τις βιομηχανικές χώρες από το 1950 μέχρι σήμερα ο αριθμός των αγροτών έχει μειωθεί μέχρι και 80%. Έτσι στις ΗΠΑ οι αγρότες με πλήρη απασχόληση είναι

λιγότεροι από το 1% του πληθυσμού και οι μεγάλες φάρμες είναι κλασικές καπιταλιστικές επιχειρήσεις.

Στη χώρα μας η πρακτική εφαρμογή της θεωρίας στη δεκαετία του 1980 είχε σαν αποτέλεσμα να χρεοκοπήσουν μαζικά οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, να συρρικνωθούν δραστικά, να περιθωριοποιηθούν και οι περισσότεροι να οδηγηθούν στο κλείσιμο ή στο ξεπούλημα.

Σύγχρονη παραλλαγή αυτών των θεωριών που εκπορεύεται από την ΕΕ και υιοθετείται από όλες τις πολιτικές δυνάμεις που θεωρούν μονόδρομο την ΕΕ, είναι η θεωρία που ισχυρίζεται ότι οι συνεταιρισμοί δεν είναι καπιταλιστικές οργανώσεις αλλά ανήκουν στο λεγόμενο κοινωνικό τομέα της οικονομίας. Μάλιστα η ΕΕ στα τέλη της δεκαετίας δημιούργησε ειδική Διεύθυνση «Κοινωνικής Οικονομίας» η οποία περιλαμβάνει τους συνεταιρισμούς, τα ταμεία αλληλασφάλισης, τις Ενώσεις και τα ιδρύματα. Η διεύθυνση αυτή υπάγεται στην ίδια Γενική Διεύθυνση που υπάγεται η πολιτική για τις επιχειρήσεις, το εμπόριο και τον τουρισμό.

Η άμεση συνεργασία των επιχειρήσεων του λεγόμενου κοινωνικού τομέα της οικονομίας με το μεγάλο ιδιωτικό κεφάλαιο, μέσα από τη δημιουργία κοινών επιχειρήσεων που παρατηρείται έντονα την τελευταία περίοδο στα πλαίσια των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων, επιβεβαιώνει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο τον καπιταλιστικό χαρακτήρα αυτών των επιχειρήσεων.

Φυσικά το λαϊκό κίνημα διεκδικεί να είναι διευρυμένος ο ρόλος αυτών των επιχειρήσεων και τα κριτήρια λειτουργίας τους λιγότερο αντιλαϊκά. Αυτό όμως σε καμιά περίπτωση δε σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις αυτές στα πλαίσια του καπιταλισμού είναι φιλολαϊκές ή ταξικά ουδέτερες επιχειρήσεις και εξυπηρετούν γενικά και αφηρημένα το κοινωνικό σύνολο.

Κεφάλαιο 2

Ο ΕΑΣ Κορινθίας

2.1. Γενικά για το Νομό Κορινθίας

Μια περιοχική γεμάτη επίγειους παραδείσους, μεγάλη ιστορική παράδοση, σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα και πλούσιο γεωγραφικό ανάγλυφο, μια ανάσα μόνο από την Αθήνα, αποτελεί έναν από τους κορυφαίους προορισμούς για κάθε επισκέπτη. Χρυσάφενιες ακρογιαλιές, πεντακάθαρα νερά, επιβλητικοί ορεινοί όγκοι, μαγευτικά τοπία, περιοχές για ολιγοήμερες και πολυήμερες διακοπές, μοναστήρια και ιστορικές τοποθεσίες είναι λίγα από αυτά που βρίσκει κανείς ανακαλύπτοντας την Κορινθία.

Ο νομός Κορινθίας καλύπτει μια έκταση 2290 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Οι ακτές της βρέχονται βόρεια από τον Κορινθιακό και ανατολικά από τον Σαρωνικό κόλπο, σε ένα σύνολο 160 χλμ. Τα τελευταία 30 έτη είχε τον μεγαλύτερο ρυθμό πληθυσμιακής αύξησης από όλους τους άλλους νομούς της Ελληνικής επικράτειας. Η αύξηση αυτή δε, συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Τα κυριότερα ημιαστικά κέντρα είναι το Λουτράκι, το Κιάτο, το Ξυλόκαστρο, η Νεμέα και οι Άγιοι Θεόδωροι. Όλα αυτά τα κέντρα βρίσκονται σε μία ακτίνα 25 χμ από το αστικό κέντρο του νομού, την Κόρινθο.

Η πόλη αποτελεί ένα σημαντικό κεφάλαιο της πλούσιας ελληνικής ιστορίας, μιας και απέκτησε τεράστια φήμη και εκτός των συνόρων, όντας ένα από τα πιο κοσμοπολίτικα κέντρα ολόκληρης της Ελλάδας. Σήμερα, η ιστορική πόλη και συνάμα πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού, αποτελεί ένα σύγχρονο αστικό κέντρο που παρά το καταστροφικό πλήγμα που δέχτηκε στα θεμέλιά του από τους σεισμούς του 1826 και του 1928, έχει επανακάμψει και ακολουθεί πλέον το δρόμο της πρόοδου και της ευημερίας.

2.2. Η εξέλιξη του συνεταιριστικού κινήματος στη Κορινθία

Σε μια κατ' εξοχήν γεωργική χώρα, όπως ήταν η Ελλάδα στις αρχές του αιώνα μας, οι ανάγκες του αγροτικού τομέα της οικονομίας απαιτούσαν εκτεταμένα αγροτοπιστωτική

πολιτική. Αυτές οι ανάγκες, δεν ήταν σε θέση να καλυφθούν από τις ελλειπείς πιστώσεις που προσέφερε τότε η Εθνική Τράπεζα και η οποία ήταν ο σημαντικότερος χρηματοδότης του αγροτικού τομέα ασκώντας ταυτόχρονα και την αγροτική πίστη.

Πριν από το 1914 είχε ιδρυθεί μικρός αριθμός συνεταιρισμών είτε με τη μορφή σωματείων είτε με τη μορφή ανωνύμων εταιρειών. Μέσα από τους αγώνες των αγροτών ενάντια στο μονοπώλιο άσκησης της αγροτικής πίστης από ένα και μόνο φορέα, ξένο προς τον αγρότη, πρόβαλλε το αίτημα για την ίδρυση Αγροτικής Τράπεζας. Το 1929 λοιπόν, είναι η χρονιά κατά την οποία το όνειρο των αγροτών μετουσιώνεται σε πράξη με την ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας Ελλάδος.

Κατά την περίοδο της Κατοχής σε πολλά χωριά της Πελοποννήσου εμφανίσθηκαν και αναπτύχθηκαν αγροτικές συντροφίες πάνω στη βάση της συνένωσης ενός αριθμού αγροτικών οικογενειών, που συνδέοταν με συγγένεια, φιλία, γειτονιά ή συνάφεια συμφερόντων μεταξύ τους, με απώτερο σκοπό την αμοιβαία βοήθεια σε εργασία. Οι συντροφίες αυτές αναπτύχθηκαν γρήγορα και βοήθησαν τους αγρότες να ξεπεράσουν πολλές από τις δυσκολίες της κατοχής. Οι συντροφίες αυτές, αν και δεν αποτελούσαν όπως είναι φυσικό ολοκληρωμένες μορφές συνεταιρισμού, εν τούτοις ήταν μια απλή μορφή συνεργατικής ένωσης που εκπληρούσε βασικά τους σκοπούς του συνεταιρισμού.

Μεταπολεμικά το αγροτο-συνεταιριστικό κίνημα στην Ελλάδα πήρε σημαντική ανάπτυξη. Παρά την τρομοκρατία και τις διώξεις σε βάρος των συνεταιριστών, παρά τις παρεμβάσεις του Κράτους, οι συνεταιριστικές οργανώσεις ξεπέρασαν όλα τα εμπόδια και ξεκίνησαν σιγά, σιγά να ανεβαίνουν τον ανηφορικό δρόμο.

Το 1985 ψηφίστηκε ο νόμος 1541 ο οποίος προσπαθούσε να λύσει τα προβλήματα των αγροτών. Ο συγκεκριμένος νόμος όρισε πως κάθε συνεταιρισμός στοχεύει στην καλύτερευση της οικονομικής κατάστασης των εργαζομένων, τους βοηθούσε να προμηθεύονται σε χαμηλότερες τιμές τα είδη που είχαν ανάγκη για τη συντήρηση και την παραγωγική τους απασχόληση, να παίρνουν δάνεια με ευνοϊκούς όρους, να χρησιμοποιούν από κοινού τα μέσα παραγωγής, να συγκεντρώνουν και να διαθέτουν από κοινού τα προϊόντα παραγωγής κ.ο.κ.

Στο νομό Κορινθίας λειτουργούν 195 πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί και 6 ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών. Μερικά από τα πλέον αξιόλογα συνεταιριστικά εργοστάσια είναι:

1. Οινοποιείο του Οινοποιητικού και Ελαιουργικού Συν. Νεμέας.
2. Συσκευαστήριο νωπών προϊόντων Λεχαίου.
3. Συσκευαστήριο νωπών προϊόντων Άσσου.
4. Συσκευαστήριο νωπών προϊόντων Ζευγολατιού.

2.3.3. Ε.Α.Σ. Κιάτου

Από τους παλαιότερους του νομού. Ιδρύθηκε το 1929 και δραστηριοποιείται την εμπορία λιπασμάτων, φαρμάκων, ζωοτροφών, τη πρακτόρευση ασφαλιστικών εργασιών και τη σύσταση ομάδων παραγωγών μέσω της οποίας διακινούνται εσπεριδοειδή, βερίκοκα, κορινθιακή σταφίδα και σουλτανίνα.

Συμμετέχουν 39 συνεταιρισμοί και τα φυσικά του μέλη ανέρχονται στα 4.353. Η αξία της μερίδας έχει υπολογιστεί στα 146,74 ευρώ και του συνεταιρικού κεφαλαίου στα 9.832 ευρώ.

Ο κύκλος εργασιών του ανέρχεται στα 3.500.000,00 ευρώ περίπου.

2.3.4. Ε.Α.Σ. Νεμέας

Ιδρύθηκε το 1943 λίγο πριν το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Δραστηριοποιείται στους τομείς της εμπορίας λιπασμάτων, ζωοτροφών, σπόρων, γεωργικών εφοδίων, φαρμάκων, της παραγωγής και εμπορίας κορινθιακής σταφίδας και σουλτανίνας, την εμπορία ειδών βιοτικής ανάγκης (super market), και τέλος, με την εξυπηρέτηση των συνεταιρισμών - μελών του.

Αριθμεί 21 μέλη - συνεταιρισμούς ενώ τα φυσικά του μέλη ανέρχονται στις 2.409. Ο αριθμός των μερίδων είναι 29, η αξία της κάθε μερίδας φτάνει τα 300,00 ευρώ ενώ το συνεταιρικό κεφάλαιο τα 8.700,00 ευρώ.

Ο κύκλος των εργασιών του φτάνει τα 2.500.000,00 ευρώ περίπου.

2.3.5. Ε.Α.Σ. Ξυλοκάστρου

Ιδρύθηκε το 1954. Μέσα στις δραστηριότητές του συγκαταλέγονται η λειτουργία Ο.Π. εσπεριδοειδών, σταφίδας, βερικόκων, η πρακτόρευση ασφαλιστικών εργασιών και η εμπορία γεωργικών φαρμάκων, εργαλείων, λιπασμάτων, ζωοτροφών.

Έχει 27 μέλη - συνεταιρισμούς και ο αριθμός των φυσικών του μελών φτάνει τις 2.546. Ο αριθμός των μερίδων είναι 138 και η αξία της κάθεμιας είναι 147,00 ευρώ. Το συνεταιρικό κεφάλαιο, τέλος, ανέρχεται στα 20.249,00 ευρώ.

Ο κύκλος των εργασιών του ανέρχεται στα 2.000.000,00 ευρώ περίπου.

2.4. Ο Ε.Α.Σ. Κορινθίας

Είναι η παλαιότερη Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών του νομού Κορινθίας. Ιδρύθηκε το 1919 και δραστηριοποιείται στους τομείς της εμπορίας λιπασμάτων, ζωοτροφών και φαρμάκων, την τυποποίηση και εμπορία ελαιολάδου, την πρακτόρευση ασφαλιστικών εργασιών, την συμμετοχή στο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης κοινοτικών επιδοτήσεων

και τέλος, με την λειτουργία ομάδας παραγωγών για τα προϊόντα των μελών του.

Ο αριθμός των συνεταιρισμών που την απαρτίζουν ανέρχεται στις 48, τα φυσικά μέλη στις 6.254, ο αριθμός των μερίδων τις 56, η αξία της κάθε μερίδας τα 700,00 ευρώ ενώ το συνεταιρικό κεφάλαιο φτάνει τις 39.200,00 ευρώ. Όπως γίνεται αντιληπτό, πρόκειται για μία από τις δυναμικότερες οικονομικά Ε.Α.Σ. της Ελλάδας η οποία έχει

“αναλάβει” ηγετικό ρόλο ανάμεσα στις υπόλοιπες του νομού.

Όπως όλες οι Ενώσεις, έτσι και η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Κορινθίας διοικείται από αγρότες μέλη της. Ανώτατο όργανό της είναι η Γενική Συνέλευση και αποτελείται από τους αντιπροσώπους των αγροτικών συνεταιρισμών των μελών της που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση. Κάθε αγροτικός συνεταιρισμός της Ένωσης αντιπροσωπεύεται στην Ένωση ανάλογα με τον αριθμό των μελών του. Για κάθε πενήντα μέλη αγροτικού συνεταιρισμού εκλέγεται και ένας αντιπρόσωπος. Ο αντιπρόσωπος του συνεταιρισμού, ο οποίος ανακαλείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι τη λήξη της θητείας του.

Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτική συνεδρίαση μέσα στο πρώτο τετράμηνο του έτους, ενώ έκτακτα μπορεί να συγκαλεσθεί όταν το ζητήσει τουλάχιστον το 1/5 του συνολικού αριθμού των αντιπροσώπων.

Η Γενική Συνέλευση με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία σύμφωνα με το καταστατικό εκδίδει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας που καθορίζει:

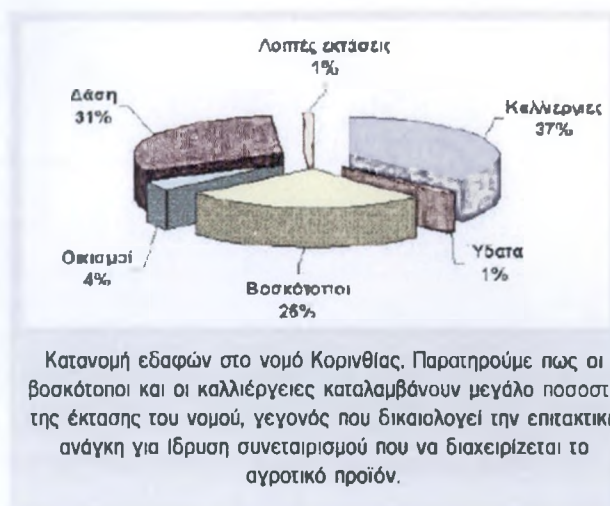
- τους όρους λειτουργίας της Ένωσης.
- τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών.
- τις κυρώσεις για αθέτηση των υποχρεώσεων των μελών και τη διαδικασία επιβολής των.
- τις λεπτομέρειες της τήρησης των λογαριασμών μεταξύ Ένωσης - Μελών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης είναι πενταμελές και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- να συγκαλεί τις τακτικές και τις έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις και καθορίζει τα θέματα που θα συζητηθούν σ' αυτές.

- καταρτίζει τον ισολογισμό και τον απολογισμό της Ένωσης και συντάσσει πρόγραμμα εργασιών του επόμενου έτους.

- αποφασίζει για την εγγραφή των μελών και τη διαγραφή τους, καθώς επίσης και για όλα

τα θέματα που αφορούν τη διοίκηση, τη διαχείριση και γενικά τη λειτουργία της Ένωσης μέσα στα πλαίσια του νόμου, του Καταστατικού και των Αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

Το Εποπικό Συμβούλιο είναι και αυτό πενταμελές και κύριος σκοπός του είναι να εποπτεύει και να ελέγχει τις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου.

2.4.1 Υπηρεσιακό προσωπικό της Ένωσης

Οι εργασίες που αφορούν την Ένωση δεν είναι μόνο κεντρικές, αυτές δηλαδή που αφορούν την πόλη της Κορίνθου αλλά και σε περιφερειακές, αυτές δηλαδή που αφορούν όλη την περιφέρεια του νομού. Για να πραγματοποιήσει η Ένωση αυτές τις εργασίες, απασχολεί 23 μόνιμους υπαλλήλους εκτός του εποχιακού προσωπικού.

2.4.2 Τμήματα λειτουργίας

Η Ένωση υποδιαιρείται σε τμήματα λειτουργίας για το καθένα από τα οποία υπάρχουν προϊστάμενοι, αναπληρωτές προϊστάμενοι, υπάλληλοι και εργάτες. Τα τμήματα λειτουργίας είναι:

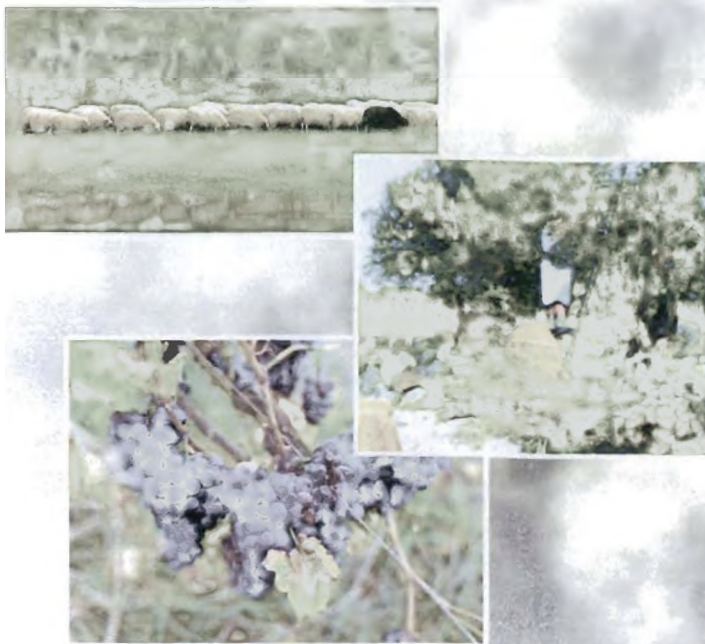
Λογιστήριο: Έργο του τμήματος αυτού είναι η ορθή διαχειριστική και διοικητική οργάνωση και παρακολούθηση όλων των οικονομικών πράξεών της, καθώς και της σωστής λογιστικής λειτουργίας των πρωτοβάθμιων συνεταιριστικών οργανώσεων.

Τμήμα Επιδοτήσεων: Έργο του τμήματος αυτού είναι να διαθέσει οικονομικές ενισχύσεις στους αγρότες - μέλη, προκειμένου αυτοί με τη σειρά τους να αναπτύξουν την παραγωγή τους καθώς και το βιοτικό τους επίπεδο. Οι οικονομικές ενισχύσεις αυτές αφορούν κυρίως ελαιόλαδο, δημητριακά και ζώα.

Τμήμα Προμηθειών: Το τμήμα αυτό έχει σαν σκοπό την προμήθεια, παραλαβή, αποθήκευση, συντήρηση και διάθεση κάθε είδους προϊόντος που μπορεί να προμηθευτεί η Ένωση για να διαθέσει στα μέλη της είδη βιοτικής και γεωργικής ανάγκης. Τα προϊόντα αυτά πωλούνται από την Ένωση σε χαμηλές τιμές, χαμηλότερες από τις τιμές κόστους με βασικό στόχο την προστασία των μελών της.

Τμήμα Γεωργικών Εφοδίων: Έχει ως αντικείμενο την επεξεργασία και διάθεση των αγροτικών προϊόντων τα οποία παράγονται στην περιφέρεια της Ένωσης για λογαριασμό των μελών της ή για λογαριασμό άλλων συνεταιριστικών οργανώσεων.

Τμήμα Ασφαλειών: Το τμήμα αυτό έχει ως αντικείμενο την διεκπεραίωση των ασφαλιστικών οργανώσεων για λογαριασμό της Αγροτικής, της Συνεταιριστικής Ασφαλιστικής και της Αγροτικής Ζωής.

Η υποστήριξη στους κτηνοτρόφους, την γεωργική παραγωγή (ελαιολάδου, παραγωγή και εμπορία εμπορία σταφυλιών κ.α.) είναι μερικές από τις δραστηριότητες της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Κορινθίας. Στόχος η οικονομική στήριξη της αγροτικής παραγωγής μέσα σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον που πολλές φορές γίνεται επικίνδυνο για τους αγρότες.

2.4.3. Δραστηριότητες της Ε.Α.Σ. Κορίνθου

Σκοπός της Ένωσης είναι ο συντονισμός και η ενίσχυση του έργου των Αγροτικών Συνεταιρισμών που είναι μέλη της. Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού, σε συνεργασία με τις Κεντρικές Κλαδικές Συνεταιριστικές Ενώσεις, τους αρμόδιους των συνεταιριστικών οργανώσεων και τις υπηρεσίες της ΠΑΣΕΓΕΣ αναπτύσσει τις ακόλουθες δραστηριότητες:

1. Διοικητική υποστήριξη των Συνεταιρισμών. Σε αυτό το σημείο η Ένωση έχει ως σκοπό με τη βοήθεια των οργάνων διοίκησης να υποστηρίζει τους αγρότες - μέλη της, με σκοπό την κοινωνική και οικονομική τους ανάπτυξη.

2. Ανακοπή καλλιεργητικών δανείων. Με τη βοήθεια της Ένωσης οι αγρότες - μέλη της μπορούν να λάβουν ορισμένα δάνεια με σκοπό να αναπτύξουν και να καλυτερεύσουν την παραγωγή τους.

3. Διάθεση και διανομή επιδοτήσεων. Η Ένωση έχει την ικανότητα να διανείμει οικονομικές ενισχύσεις στους παραγωγούς για την ανάπτυξη της παραγωγής τους.

4. Προμηθευτικές εργασίες. Η Ένωση εδώ έχει ως σκοπό την προμήθεια αγροτικών προϊόντων για την εξυπηρέτηση και την οικονομική ανάπτυξη των μελών της. Τα προϊόντα αυτά είναι είτε γεωργικά είτε βιοτικά. Πωλούνται σε τιμές χαμηλότερες του κόστους και αποσκοπούν στην οικονομική προστασία και ενίσχυση των μελών της.

5. Εμπορικές εργασίες. Η Ένωση έχει ως σκοπό την εμπορία προϊόντων που αφορούν τα μέλη της, όπως ζωοτροφές, λιπάσματα και γεωργικά φάρμακα. Το εμπορικό τμήμα εκδίδει τιμολόγια πωλήσεων και συντάσσει λογιστικά έγγραφα. Παρακολουθεί τις τιμές των

προϊόντων, οι οποίες συνεχώς διαφοροποιούνται, καθώς και την επικοινωνία με τους πελάτες και τους αντιπροσώπους.

6. Εργασίες με εντολή για λογαριασμό τρίτων. Η Ε.Α.Σ. διαχειρίζεται τα γεωργικά εφόδια για λογαριασμό της Α.Τ.Ε. καθώς και για άλλες συνεταιριστικές οργανώσεις. Διαχειρίζεται σταφίδα για λογαριασμό της ΚΣΟΣ, σπόρους για λογαριασμό της ΚΥΔΕΠ, λάδι για λογαριασμό της Ελαιουργικής και Ζάχαρη για λογαριασμό της Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης.

7. Ασφάλειες. Στόχος είναι η διεκπεραίωση των ασφαλιστικών οργανώσεων για λογαριασμό της Αγροτικής Ζωής, της Αγροτικής και της Συνεταιριστικής Ασφαλιστικής. Οι ασφάλειες αφορούν:

- αγροτικά αυτοκίνητα,
- προσωπικά ατυχήματα,
- φυσικές καταστροφές,
- ζωής, και
- ιχθυοκαλλιέργειες.

2.5. Οικονομικά μεγέθη

Παρά το γεγονός ότι η Ε.Α.Σ. Κορινθίας είναι ένας πολυδύναμος οργανισμός, εν τούτοις λόγω της οικονομικής δυσπραγίας που επικράτησε στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια δεν κατέστη δυνατόν να κάνει πράξη τις επενδύσεις που είχε προγραμματίσει.

Στις σελίδες που ακολουθούν γίνεται ανάλυση των οικονομικών μεγεθών του Ε.Γ.Σ. Κορινθίας από το 1995 έως και το 2005, όπως αυτά παρουσιάστηκαν στις εκθέσεις πεπραγμένων του Συνεταιρισμού.

2.5.1 Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 1995

Η Ε.Γ.Σ. Κορινθίας κατά το οικονομικό έτος 1995 ασχολήθηκε με τις παρακάτω δραστηριότητες:

1. Πιστωτικές εργασίες.

Αναχορηγήθηκαν 273 καλλιεργητικά δάνεια μέσω της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος συνολικού ύψους 233.324.615 δρχ. σε 46 Συνεταιρισμούς και μέλη του, ενώ τα έσοδά του ανήλθαν στο ποσό των 268.627 δρχ. και αναλογικά τα έξοδα στις 100.000 δρχ.

2. Προμηθευτικές - Εμπορικές εργασίες

α) Από τη διαχείριση γεωργικών φαρμάκων και εφοδίων που έγιναν από το Πρατήριο της Ένωσης, το ύψος των πωλήσεων ανήλθε σε 49.204.408 δρχ. ενώ τα πραγματοποιηθέντα

έξοδα για μισθούς υπαλλήλων και λοιπών λειτουργικών εξόδων ανήλθαν στο ποσό των 10.072.510 δρχ. Είχε συνολικά έσοδα 8.157.201 δρχ. ενώ δεν είχε κέρδος από το πρατήριο γεωργικών φαρμάκων, το οποίο παρουσίασε ζημία της τάξης των 2.000.000 δρχ. περίπου, που οφείλεται στο μικρό τζίρο που γίνεται. Σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά (1994) τα έσοδα του πρατηρίου ανέβηκαν κατά 10.000.000 δρχ. περίπου.

β) Από πωλήσεις ζωοτροφών και σπόρων το ύψος των πωλήσεων ανήλθε στα 100.070.101 δρχ. Τα έξοδα του τμήματος ανήλθαν στα 9.771.765 δρχ και τα έσοδα στα 3.277.824 δρχ. Θα πρέπει να σημειωθεί, πως μεγάλες ποσότητες ζωοτροφών δόθηκαν με πίστωση για διευκόλυνση των κτηνοτρόφων. Οι ποσότητες αυτές κοστολογούνται προς 60.000.000 δρχ., θα τιμολογηθούν στη χρήση του επόμενου έτους (1996) ενώ το ως άνω ποσό θα παρακρατηθεί από την επιδότηση του αιγοπρόβειου κρέατος.

γ) Από τις πωλήσεις λιπασμάτων, γεωργικών εφοδίων κ.λπ. ο τζίρος ανήλθε στο ποσό των 299.481.344 δρχ., τα έξοδα σε 32.214.733 δρχ. και τα έσοδα σε 34.240.078 δρχ.

3. Διαχείριση ζάχαρης

Συνολικά διατέθηκαν 4.461.250 κιλά ζάχαρης τα οποία απέφεραν έσοδα 7.528.810 δρχ. ενώ τα έξοδα έφθασαν τα 6.347.714 δρχ. Ο τομέας αυτός είχε πλεόνασμα 1.181.096 δρχ.

4. Διαχείριση επιδοτήσεων ομάδας παραγωγών

Τα έσοδα από τις επιδοτήσεις ανήλθαν στο ποσό των 39.575.198 δρχ. και τα έξοδα στα 38.264.465 δρχ. Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτά τα νούμερα δεν περιλαμβάνουν την τιμή εκκαθάρισης διακίνησης των εσπεριδοειδών του μήνα Δεκεμβρίου 1995 και ότι δεν έχουν γίνει κρατήσεις από τους παραγωγούς πλην του ΕΛΓΑ για την ίδια κίνηση εσπεριδοειδών και κράτηση υπέρ του ταμείου παρέμβασης για τα βερύκοκκα. Επιπλέον δόθηκε και διορθωτική τιμή για τις ποσότητες που αποσύρθηκαν τους μήνες Ιανουάριο έως Μάρτιο, μέχρι το ύψος της τιμής χυμοποίησης και γι' αυτό το πλεόνασμα που παρουσιάζεται φαίνεται μικρό.

5. Διαχείριση επιστροφής Φ.Π.Α. αγροτών

Από τη διανομή του Φ.Π.Α. που επιστρέφεται στους αγρότες, η αποζημίωση από το Υπουργείο Οικονομικών έφθασε τα 2.894.400 δρχ. ενώ τα αντίστοιχα έξοδα για την περίοδο αυτή ήταν 1.777.841 δρχ.

6. Ασφαλιστικές εργασίες.

Για ασφαλιστικές εργασίες που έγιναν, τα έσοδα ανήλθαν σε 8.079.802 δρχ. και τα έξοδα σε 5.810.916 δρχ.

7. Δάνεια μέσης και μακράς προθεσμίας

Τα έξοδα των δανείων ανήλθαν σε 2.936.668 δρχ. και αφορούσαν στο μεγαλύτερο μέρος τους ασφάλιστρα, τόκους και προμήθεια της Αγροτικής Τράπεζας Ελλάδος.

8. ΠΑΣΕΓΕΣ

Στην ΠΑΣΕΓΕΣ καταβλήθηκαν για εισφορές των μελών του Συνεταιρισμού αλλά και συνδρομές περιοδικών 3.585.000 δρχ. και εισπράχθηκαν από τα μέλη του 3.357.000 δρχ.

9. Διοικητικό Συμβούλιο, Εποπικό Συμβούλιο και Αντιπρόσωποι

Οι αποζημιώσεις και τα οδοιπορικά των οργάνων διοίκησης ανήλθαν στο ποσό των 1.091.400 δρχ. και αφορούσαν τη συμμετοχή των αντιπροσώπων σε τριτοβάθμιες Συνεταιριστικές Οργανώσεις και μηνιαία αποζημίωση παραστάσεων του προέδρου του Δ.Σ.

10. Επισφαλείς απαιτήσεις

Ο ΕΓΣ αυτή τη χρονική περίοδο είχε πρόβλημα πληρωμής από συμφωνίες τις οποίες είχε συνάψει και ιδιαίτερα με την εταιρεία ΛΕΝΑΡΝΤ ΕΠΕ. Το συνολικό ποσό των οφειλών της εταιρείας το οποίο απαιτούσε από την εν λόγω εταιρεία ο Συνεταιρισμός ανερχόταν στο ποσό των 550.000.000 δρχ.

11. Έσοδα καταθέσεων

Από προθεσμιακές καταθέσεις και καταθέσεις όψεως στην Α.Τ.Ε. που έγιναν μέσα στη χρήση 1995 εισπράχθηκαν τόκοι ύψους 35.063.194 δρχ. ενώ παρακρατήθηκαν για φόρους 5.235.180 δρχ.

12. Έσοδα καταθέσεων

Τα έσοδα από τη συμμετοχή του Συνεταιρισμού στην Ελληνική Σουλτανίνα Ε.Π.Ε. έφθασε ήταν περίπου 38.339 δρχ.

13. Διάφορα έσοδα-έξοδα

Η διαφορά σε αυτό το σημείο είναι τεράστια. Τα έσοδα ήταν μόλις 54.571 δρχ. ενώ τα αντίστοιχα έξοδα έφθασαν τα 1.521.072 δρχ.

14. Ακίνητα

Στη χρήση 1995 ο Συνεταιρισμός έκανε αγορά οικοπέδου από την ΚΥΔΕΠ, έκτασης 8 στρεμμάτων περίπου αξίας 5.195.120 δρχ. Επίσης, από απαλλοτρίωση που έγινε από την αρχαιολογία σε οικόπεδα στη θέση "Διαβατίκι" στη περιοχή της κοινότητας Αρχαίας Κορίνθου, ο Συνεταιρισμός οφελήθηκε κατά 35.080.818 δρχ.συνολικά.

15. Κεφάλαια - Κέρδη

Το κέρδος χρήσης προ φόρων ανήλθε στο ποσό των 16.410.647 δρχ. Τα κεφάλαια της Ένωσης αυξήθηκαν κατά 7.462.688 δρχ. από το κονδύλι κέρδους χρήσης 1994 σύμφωνα με την απόφαση της Γ.Σ. Νο 229/4-6-1995. Έτσι, το σύνολο των κεφαλαίων της Ένωσης έφθασε στο ποσό των 148.195.483 δρχ.

Συνοψίζοντας, τα έξοδα συνολικά ανήλθαν στο ποσό των 166.260.134 δρχ. συμπεριλαμβανομένων και των αποσβέσεων ύψους 8.999.966 δρχ. και τα έσοδα στο ποσό

των 182.670.781 δρχ.

2.5.2 Ανάλυση οικονομικών μεγεθών κατά το έτος 1996

Η Ένωση κατά το οικονομικό έτος 1996 ασχολήθηκε με τις παρακάτω δραστηριότητες :

1. Πιστωτικές εργασίες

Αναχορηγήθηκαν 258 καλλιεργητικά δάνεια μέσω Α.Τ.Ε. ύψους 260. 557. 300 δρχ. σε 46 Συνεταιρισμούς - μέλη και τα έσοδα ανήλθαν σε 793. 636 δρχ. και αναλογικά τα έξοδα σε 100.000 δρχ.

2. Προμηθευτικές - Εμπορικές εργασίες

α) Από την διαχείριση γεωργικών φαρμάκων και εφοδίων που έγινε από το Πρατήριο της Ένωσης το ύψος των πωλήσεων ανήλθε σε 95.695.433 δρχ. Τα πραγματοποιηθέντα έξοδα για μισθούς υπαλλήλων και λοιπών λειτουργικών εξόδων ανήλθαν στο ποσό των 16.589.069 δρχ. ενώ τα έσοδα 18.326.125 δρχ. Ας σημειωθεί εδώ ότι το κέρδος από το πρατήριο γεωργικών φαρμάκων το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 1.737.056 δρχ. Ο τζίρος του πρατηρίου κατά την χρήση 1996 ανέβηκε σε σχέση με την χρήση 1995 κατά 49.000.000 δρχ. περίπου, που δείχνει την θεαματική αύξηση των πωλήσεων παρ' ότι η χρονιά που πέρασε ήταν φτωχή σε παραγωγή αγροτικών προϊόντων και μικρή ποσότητα εσπεριδοειδών πράγμα που σημαίνει ότι έγιναν και πολύ μικρές αγορές φαρμάκων από τους παραγωγούς σε σχέση με τον συνεχή αυξανόμενο ανταγωνισμό.

β) Από πωλήσεις ζωοτροφών και σπόρων το ύψος των πωλήσεων ανήλθε σε δρχ. 140.178.845 δρχ. Τα έξοδα για μισθούς και γενικά για την λειτουργία του τμήματος ήταν 11. 033. 071 δρχ. και τα έσοδα 12.283.584 δρχ.

Ας σημειωθεί ότι υπάρχουν μεγάλες ποσότητες ζωοτροφών που δόθηκαν με πίστωση για διευκόλυνση των κτηνοτρόφων και θα τιμολογηθούν στην χρήση 1997 ύψους 45. 248. 000 δρχ. ποσό που θα παρακρατηθεί από την επιδότηση του αιγοπρόβειου κρέατος. Έτσι θα υπάρξει ένα πλεόνασμα από τις πωλήσεις αυτές.

γ) Από τις πωλήσεις Λιπασμάτων - Γεωργικών Εφοδίων ο τζίρος ανήλθε στο ποσό των 223. 017.836 δρχ. και τα έξοδα 15.580.738 δρχ. ενώ τα έσοδα 16.252.579 δρχ. Υπήρξε μείωση τζίρου σε σχέση με την χρήση 1995 κατά 76.000.000 δρχ. περίπου.

δ) Από πώληση βρωσίμου ελαιολάδου τυποποιημένου και μη ο τζίρος ανήλθε στο ποσό των 73.121. 440 δρχ. Τα έξοδα για μισθούς και γενικά για την λειτουργία του τυποποιητηρίου ανήλθαν στο ποσό των 3.053.135 δρχ. και τα έσοδα στο ποσό των 754.256 δρχ.

3. Διαχείριση ζάχαρης

Διατέθηκαν 2.993.950 κιλά ζάχαρης τα οποία έδωσαν έσοδα 7. 332. 872 δρχ. και έξοδα

6. 278. 697 δρχ. δηλαδή ένα πλεόνασμα 1. 054.175 δρχ.

4. Διαχείριση επιδοτήσεων - ομάδα παραγωγών

α) **Επιδότηση Λαδιού:** Εξυπηρετήθηκαν 6.105 μέλη του Συνεταιρισμού παραγωγού λαδιού. Τα έσοδα ανήλθαν σε 23. 725.764 δρχ. ενώ οφείλονται προμήθειες από ΔΙΔΑΓΕΠ ύψους 5.000.000 δρχ. για την περίοδο 1995 - 1996). Τα έξοδα για την εργασία αυτή ανήλθαν στο ποσό των 22.447.363 δρχ. Το όφελος από την εργασία αυτή είναι μικρό και για το λόγο αυτό έχουν γίνει επανειλημμένα προτάσεις μέσω της Ελαιουργικής για να αυξηθεί η αποζημίωση κατά εξυπηρετούμενο παραγωγό.

β) **Επιδότηση Δημητριακών:** Από την διαχείριση της επιδότησης τα έσοδα ήταν 6.574.639 δρχ. και έξοδα αναλογικά 5.680.131 δρχ.

γ) **Επιδότηση Καπνών:** Από την εξυπηρέτηση περίπου 300 καπνοπαραγωγών οι οποίοι πούλησαν την παραγωγή τους μέσα από την Ομάδα Καπνοπαραγωγών της Ένωσης τα έσοδα έφτασαν τα 6.838.919 δρχ. και αναλογικά τα έξοδα ήταν 5.803.248 δρχ.

δ) **Επιδότησεις Ζωικής Παραγωγής:** Από την διανομή επιδοτήσεων αιγοπρόβειου κρέατος, μόσχων και θηλαζουσών αγελάδων τα έσοδα ανήλθαν σε 17.912.354 δρχ. και τα έξοδα 17.019.919 δρχ.

ε) **Εμπορία Ομάδας Παραγωγών (Βερίκοκα - Εσπεριδοειδή):** Διακινήθηκαν για Εμπορία: Βερίκοκα 4.279.569 κιλά και Εσπεριδοειδή 1.962.867 κιλά. Απόσυρση έγινε μόνο για τα εσπεριδοειδή και αποσύρθηκαν (Πορτοκάλια, Λεμόνια) 1.590.006 κιλά.

Τα έσοδα από τις παραπάνω εργασίες ανήλθαν στο ποσό των 8.202.877 δρχ. και τα έξοδα στο ποσό των 7.595.510 δρχ. Ας σημειωθεί εδώ ότι δεν έχει γίνει εκκαθάριση διακίνησης εσπεριδοειδών του μήνα Δεκέμβρη 1996.

5. Διαχείριση επιστροφής Φ.Π.Α. αγροτών

Από την διανομή Φ.Π.Α. που επιστρέφεται στους Αγρότες η αποζημίωση από το Υπουργείο Οικονομικών ήταν 2.409.742 δρχ. και τα έξοδα ύψους 1.700.000 δρχ.

6. Ασφαλιστικές εργασίες

Για ασφαλιστικές εργασίες που έγιναν για τον κλάδο Ζωής, Φωτιάς, Αυτοκινήτων, Μεταφορών και διαφόρων ατυχημάτων τα έσοδα ανήλθαν σε 11.730.672 δρχ. και τα έξοδα σε 9.253. 019 δρχ.

7. Δάνεια μέσης και μακράς προθεσμίας

Τα έξοδα των δανείων ανήλθαν σε 1.866.102 δρχ. και αφορούν κυρίως σε ασφάλιστρα, τόκους και προμήθεια της Α.Τ.Ε.

8. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Στην ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ καταβλήθηκαν για εισφορές των μελών και συνδρομές περιοδικών

3.102.686 δρχ. και εισπράχθηκαν από τα μέλη εισφορές για το 1996, 3.244.000 δρχ.

9. Διοικητικό Συμβούλιο, Εποπτικό Συμβούλιο και Αντιπρόσωποι

Οι αποζημιώσεις και τα οδοιπορικά των οργάνων Διοίκησης ανήλθαν στο ποσό των 1.277.000 δρχ. για συμμετοχές των αντιπροσώπων σε τριτοβάθμιες Συνεταιριστικές Οργανώσεις και μηνιαία αποζημίωση παραστάσεων του Προέδρου του Δ.Σ.

10. Έσοδα καταθέσεων

Από προθεσμιακές καταθέσεις και καταθέσεις όψεως στην Α.Τ.Ε. που έγιναν μέσα στη χρήση 1996 εισπράχθηκαν τόκοι ύψους 33. 952. 399 δρχ. και παρακρατήθηκαν για φόρους 5. 092. 860 δρχ.

11. Διάφορα έσοδα - έξοδα

Κατά τη τρέχουσα χρονιά τα διάφορα έσοδα ήταν 254.999 δρχ. και τα διάφορα έξοδα ήταν αντίστοιχα 1.217.869 δρχ.

12. Ακίνητα

Στην χρήση 1996 έγινε αγορά οικοπέδου έκτασης 5.730 τ.μ. αξίας 14.325.000 δρχ. το ποίο συνορεύει με τα ήδη υπάρχοντα οικοπέδα και εγκαταστάσεις κτιρίων που βρίσκονται στη θέση «Σπανό» Κοινότητας Εξαμυλίων.

Επίσης για επισκευές και συντήρηση ακινήτων δαπανήθηκε ποσό 2.166.172 δρχ. Βάσει του Ν. 2065 / 92 έγινε αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων (κτιρίων - οικοπέδων) με αποτέλεσμα να πληρωθεί φόρος Ακίνητης Περιουσίας 2.964.063 δρχ.

13. Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα

Βάσει του αρθ.31 παρ. Ιε Ν.2238/1994 σχηματίστηκε πρόβλεψη 10.000.000 δρχ. αναγνωρισμένη φορολογική προέκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα, για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (συνταξιοδότηση).

14. Κεφάλαια - Κέρδη

Το κέρδος της χρήσης προσφορών ανήλθε στο ποσό 8.887.333 δρχ. Τα κεφάλαια της Ένωσης αυξήθηκαν κατά 16.410.947 δρχ. από το κονδύλι κέρδους χρήσης 1995 σύμφωνα με απόφαση Γ.Σ. Νο 235 / 02-06-96.

Έτσι το σύνολο των κεφαλαίων ανέρχεται στα 136.089.905 δρχ. Συνοψίζοντας τα έξοδα συνολικά ανήλθαν στο ποσό των 161.701.084 δρχ. συμπεριλαμβανομένων και των αποσβέσεων ύψους 11.878.432 δρχ. και τα έσοδα στο ποσό των 110.588.417 δρχ.

2.5.3 Ανάλυση οικονομικών πεπραγμένων για το έτος 1997

Η Ένωση κατά το οικονομικό έτος 1997 ασχολήθηκε με τις παρακάτω δραστηριότητες:

1. Πιστωτικές Εργασίες

Αναχορηγήθηκαν 223 καλλιεργητικά δάνεια μέσω Α.Τ.Ε., ύψους περίπου 244.700.000 δρχ. σε 46 Συνεταιρισμούς. Τα έσοδα ανήλθαν σε 123.684 δρχ. και τα έξοδα αναλογικά σε 100.000 δρχ.

2. Προμηθευτικές - Εμπορικές Εργασίες

α) Διαχείριση Γεωργικών Φαρμάκων και Εφοδίων: Το ύψος των πωλήσεων της άνω διαχείρισης ανήλθε σε 108.710.662 δρχ. Τα πραγματοποιηθέντα έξοδα για μισθούς υπαλλήλων, λειτουργικά και άλλα ήταν 15.377.774 δρχ. και τα έσοδα 17.012.921 δρχ. Το πρατήριο παρουσίασε για έκτη συνεχόμενη χρονιά αύξηση των πωλήσεων, πλέον του πληθωρισμού, και για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά εμφάνισε κέρδος μετά από πολλά χρόνια.

β) Διαχείριση Ζωοτροφών και Σπόρων: Από πωλήσεις Ζωοτροφών και Σπόρων (Αραβόσιτος - Κριθάρι - Βαμ/σπορος - Βαμβ/τα - Φυράματα) ο κύκλος εργασιών 147.572.595 δρχ. Το ύψος των εσόδων ανήλθε σε 14.586.515 δρχ. τα δε έξοδα ήταν 13.421.246 δρχ.

γ) Διαχείριση Λιπασμάτων: Οι πωλήσεις λιπασμάτων ήταν για το 1997, 259.082.781 δρχ. Τα έξοδα ήταν 33.792.249 δρχ. και τα έσοδα 34.899.287 δρχ. Η αύξηση αυτή στις πωλήσεις σημειώθηκε παρ' όλες τις αντίξοες συνθήκες στην αγορά (τα βερίκοκα πλέον δε λιπαίνονται όπως άλλοτε με το φόβο του ανοιξιάτικου παγετού, τα εσπεριδοειδή γενικώς έχουν εγκαταλειφθεί στην τύχη τους, η δε περσινή χρονιά ήταν χρονιά παρεννιαυτοφορίας της ελιάς).

3. Διαχείριση ζάχαρης: Διατέθηκαν 2.136.950 κιλά ζάχαρης και μας απέδωσαν έσοδα 5.564.557 δρχ., παρουσίασε δε έξοδα 5.527.068 δρχ. Είχαμε δηλαδή πλεόνασμα 37.489 δρχ.

4. Διαχείριση Επιδοτήσεων - Ομάδα Παραγωγών

α) Επιδότηση ελαιολάδου: Εξυπηρετήθηκαν 9.726 μέλη μας παραγωγοί ελαιολάδου. Τα έσοδα ήταν 12.404.864 δρχ. και τα έξοδα 11.398.119 δρχ. Εδώ να σημειωθεί ότι οφείλονται από την Ελαιουργική περίπου 5.000.000 δρχ. για την περίοδο 1996-1997. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι ενώ η Ένωση κάνει σχεδόν το σύνολο των εργασιών για πολλούς συνεταιρισμούς και όλη για άλλους, αμοιβεται με την εισφορά ποσοστού 1%. Υπάρχουν όμως συνεταιρισμοί που κρατούν πολύ υψηλά ποσοστά διαμορφώνοντας έτσι μια άσχημη τελική εικόνα στους παραγωγούς.

β) Επιδότηση Εκτάσεων: Από την διαχείριση αυτή υπήρξαν έσοδα 5.599.761 δρχ. και έξοδα 4.988.048 δρχ. Καθαρό δηλαδή πλεόνασμα 611.713 δρχ.

γ) Επιδοτήσεις Ζωικής Παραγωγής: Τα έσοδα έφτασαν στο ύψος των 1.847.682 δρχ. και τα έξοδα στα 2.006.398 δρχ. αντίστοιχα. Παρουσιάστηκε δηλαδή ζημία 158.716 δρχ. και αυτό γιατί ενώ τα έσοδα από εισφορές των μελών είναι μικρά επειδή το ποσοστό είναι το μικρότερο δυνατό, τα έξοδα για τη μηχανογράφηση του τμήματος και την παρακολούθηση των

προγραμμάτων είναι αρκετά μεγαλύτερα.

δ) Ομάδα Παραγωγών Καπνού: Από την εξυπηρέτηση 279 καπνοπαραγωγών οι οποίοι και διέθεσαν την παραγωγή τους μέσω της Ομάδας που διατηρεί η Ένωση, τα έσοδα ήταν 2.121.456 δρχ. και τα έξοδα 1.839.589 δρχ. Το πλεόνασμα ήταν 281.867 δρχ.

ε) Ομάδα Παραγωγών Προϊόντων προς Μεταποίηση: Πραγματοποιήθηκε εμπορία 7.562.530 κιλών εσπεριδοειδών και 4.248.960 κιλών βερίκοκων. Αποσύρθηκαν από αυτά 2.705.184 κιλά πορτοκάλια και 66.740 κιλά μανταρίνια. Τα έσοδα από τις παραπάνω εργασίες ανήλθαν στο ποσό των 4.810.394 δρχ. τα δε έξοδα ήταν 4.492.333 δρχ.

5. Διαχείριση επιστροφής Φ.Π.Α. αγροτών

Από την επεξεργασία των δηλώσεων επιστροφής Φ.Π.Α., η αποζημίωση ήταν 1.845.000 δρχ. με ανάλογα έξοδα 1.194.813 δρχ.

6. Μ.Α.Α.Ε

Από τη διαχείριση των αιτήσεων για εγγραφές στο μπιρώ αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων τα έσοδα του Συνεταιρισμού ήταν 20.674.000 δρχ. και τα έξοδα 19.398.105 δρχ.

7. Τυποποίηση - Εμπορία Ελαιολάδου

Το 1997 ήταν η πρώτη χρονιά που η Ένωση αναμείχθηκε στην εμπορία του τυποποιημένου ελαιολάδου. Τα έσοδα ήταν 22.876.245 δρχ. και τα έξοδα 22.438.755 δρχ. Το γεγονός ότι μπήκε πολύ αργά σε μια ήδη κορεσμένη αγορά (περισσότερα από 200 εμπορικά σήματα με τουλάχιστον 70 συνεταιριστικά) με πολύ έντονο ανταγωνισμό και συνήθως αθέμιτο συνετέλεσαν σε αυτό. Πρέπει να σημειωθεί, πως βάσει των οικονομικών στοιχείων που υπάρχουν, η Κορινθία έχει την τύχη να απολαμβάνει συγκριτικά καλύτερες τιμές παραγωγού από

την υπόλοιπη Ελλάδα (π.χ. Κρήτη, Μυτιλήνη), μιας και το προϊόν είναι καλύτερο ποιοτικά, κάνοντας έτσι ακόμα δυσκολότερη την είσοδό του στην αγορά, λόγω ακριβότερης πρώτης ύλης. Παρ' όλα αυτά, μέχρι τις 30 Οκτωβρίου κατάφερε να παράγει τους 100 τόνους που απαιτούντο για τη διατήρηση της άδειας λειτουργίας του εργοστασίου.

8. Ασφαλιστικές εργασίες

Για ασφαλιστικές εργασίες που έγιναν για τον κλάδο Ζωής, Φωτιάς, Αυτοκινήτου, Μεταφορών και Διαφορών ατυχημάτων τα έσοδα ήταν 11.910.558 δρχ. και τα έξοδα 10.614.244 δρχ., το δε καθαρό προϊόν ήταν 1.296.314 δρχ. Οι ασφαλιστικές εργασίες εντάσσονται στον τομέα παροχής υπηρεσιών, αποτελούν δε για την Ένωση μια καλή

δραστηριότητα με προοπτική ανάπτυξης.

9. Δάνεια Μέσης και Μακράς Προθεσμίας

Τα έξοδα ανήλθαν σε 2.290.347 δρχ. και αφορούσαν ασφάλιστρα και τόκους.

10. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Στην ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. καταβλήθηκαν για εισφορές των μελών και συνδρομές περιοδικών 2.684.400 δρχ. και εισπράχθηκαν από τα μέλη 3.078.500 δρχ.

11. Διοικητικό Συμβούλιο, Εποπικό Συμβούλιο, Αντιπρόσωποι

Οι αποζημιώσεις και τα οδοιπορικά των οργάνων της Ένωσης ήταν για το 1997, 2.338.107 δρχ. Σε αυτό το ποσό συμπεριλαμβάνονται και οι αποζημιώσεις για τις συμμετοχές των αντιπροσώπων στις τριτοβάθμιες Α.Σ.Ο. καθώς και οι μηνιαίες αποζημιώσεις του Προέδρου.

12. Επισφαλείς απαιτήσεις

Από ανεξόφλητες επιταγές λαδιού, οι απαιτήσεις της οργάνωσης ανήλθαν στο ποσό των 20.440.915 δρχ.

13. Έσοδα Καταθέσεων

Από προθεσμιακές καταθέσεις και καταθέσεις όψεως στην Α.Τ.Ε. που έγιναν μέσα στη χρήση 1997, εισπράχθηκαν τόκοι ύψους 34.625.928 δρχ. και παρακρατήθηκαν για φόρους 5.193.889 δρχ.

14.- Έσοδα από συμμετοχές

Από το μέρισμα που έχει ο Συνεταιρισμός στην Ελληνική Σουλτανίνα Ε.Π.Ε. είχε έσοδα για τη χρήση 1997 29.514 δρχ.

15. Διάφορα Έσοδα - Έξοδα

Τα διάφορα έσοδα του Συνεταιρισμού ανήλθαν στο 1.330.043 δρχ. και τα διάφορα έξοδα στα 4.470.611 δρχ.

16. Ακίνητα

Τον Δεκέμβριο του 1997 με τον τελευταίο νόμο περιήλθε στη κυριότητα του Συνεταιρισμού οι αποθήκες της ΚΥΔΕΠ στη θέση Γλυφάδα.

17. Κεφάλαια - Κέρδη

Το κέρδος της χρήσης προ φόρων ανήλθε στο ποσό των 13.566.061 δρχ. Τα κεφάλαια της Ένωσης αυξήθηκαν κατά 8.887.333 δρχ. από το κονδύλι κέρδους χρήσης 1996 σύμφωνα με την απόφαση Γ.Σ. 242/29-6-97. Το σύνολο λοιπόν των κεφαλαίων ανέρχεται στα 147.727.238 δρχ. Οι αποσβέσεις των παγίων ανήλθαν το ποσό των 18.279.249 δρχ.

2.5.4 Ανάλυση οικονομικών πεπραγμένων για το έτος 1998

Για τη χρονιά αυτή, όπως και την επόμενη, δεν υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία των δραστηριοτήτων των επιμέρους κλάδων του Συνεταιρισμού. Για το λόγο αυτό, παραθέτουμε την έκθεση του Εποπτικού Συμβουλίου επί των πεπραγμένων του Δ.Σ.

“Τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου της Ε.Α.Σ. Κορινθίας μετά από λεπτομερή έλεγχο των λογαριασμών της οργάνωσης, εγκρίνουν τον Ισολογισμό και τα πεπραγμένα του Δ.Σ. για τη χρήση 1998 και αναφέρουν ότι:

Στη διάρκεια της θητείας του, το Ε.Σ., ασχολήθηκε με τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων του Δ.Σ. και την υλοποίηση αυτών από τον υπηρεσιακό μηχανισμό, διενήργησε επίσης διαχειριστικό και λογιστικό έλεγχο. Για την πιο αποτελεσματική λειτουργία της οργάνωσης, την πρόοδο των εργασιών της και την αναβάθμιση του ρόλου της προσπάθησε και επέτυχε την δημιουργία και εξασφάλιση συναινετικού πνεύματος και αρμονικής συνεργασίας με το Δ.Σ.

Από τον έλεγχο των πράξεων του Δ.Σ. διαπιστώσαμε ότι αυτές ήταν σύννομες και σύμφωνες με το καταστατικό μας και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.

Από τον διαχειριστικό και λογιστικό έλεγχο, που πραγματοποιήσαμε, διαπιστώσαμε ότι όλα τα εντάλματα πληρωμής και τα γραμμάτια είσπραξης υλοποιούν τις αποφάσεις του Δ.Σ., έχουν εκδοθεί μετά από εντολές των αρμοδίων εκτελεστικών οργάνων και συνοδεύονται από όλα τα νόμιμα παραστατικά.

Το ταμείο της Ένωσης βρέθηκε εν τάξει και η λειτουργία του καθ’ όλη τη χρήση ήταν μέσα στα πλαίσια του νόμου .

Τα έσοδα της Ένωσης για το χρονικό διάστημα από 1-1-1998 έως 31-12-1998 ήταν 241.106.535 δρχ και τα έξοδα 187.302.650 δρχ. Το θετικό αποτέλεσμα είναι λοιπόν 53.803.885 δρχ. Από αυτό αφαιρείται ποσό 12.193.072 δρχ ως ζημία από την συμμετοχή μας στην Κορινθία Α.Ε. διαμορφώνοντας τελικά τα κέρδη της Ένωσης προ φόρων στα 41.610.813 δρχ.

Μετά την ανάγνωση των πεπραγμένων του Δ.Σ. και εξέταση των αποτελεσμάτων κάθε τομέα ξεχωριστά, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Πιστεύουμε ότι η πράγματι εντυπωσιακή αύξηση του τζίρου και των κερδών δεν θα πρέπει να μας εφησυχάσει γιατί οι καιροί είναι δύσκολοι, ο ανταγωνισμός κάθε μέρα και εντονότερος, έτσι ώστε κάθε ολιγωρία να στοιχίζει ακριβά. Σαν το θετικότερο σημείο του ισολογισμού κρίνουμε το σχεδόν μηδαμινό ταμείο, πράγμα που σημαίνει ότι δεν έχουμε επιταγές, συναλλαγματικές και άλλα επισφαλή έγγραφα στο ταμείο μας λογιζόμενα ως μετρητά.

- Στη διαχείριση γεωργικών φαρμάκων παρατηρείται μεγάλη αποδοτικότητα και γι' αυτό πρέπει να επαινέσουμε τους υπαλλήλους του τμήματος για την προσπάθεια που κατέβαλαν και καταβάλλουν. Ο τζίρος βέβαια θα ήταν πολύ μεγαλύτερος αν οι συνεταιρισμοί μέλη της Ένωσης, που στην περιοχή τους έχουν καλλιέργειες με υψηλή κατανάλωση φυτοφαρμάκων, έπαιρναν ένα ποσοστό αυτών από την Ένωση για λογαριασμό των μελών τους. Οι τιμές, όπως και οι ίδιοι έχουμε διαπιστώσει είναι από τις χαμηλότερες στην αγορά, η γνώση του προσωπικού άριστη και η εξυπηρέτηση πολύ καλή. Άλλωστε συνάδελφοι θα πρέπει κάποτε να καταλάβουμε ότι δεν έχει σημασία αν η οργάνωσή μας πουλά το άλφα φάρμακο 100 δρχ φθηνότερα ή το βήτα κατά 100 δρχ ακριβότερα . Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι όσο υπάρχει από την Ένωση η δυνατότητα παρέμβασης στην αγορά, μέσα από ένα υγιές πρατήριο, τότε όλοι οι υπόλοιποι ιδιώτες θα κινούνται αναγκαστικά σε τιμές γύρω από τις τιμές της Ένωσης. Άραγε τι θα συμβεί όταν ο συνεταιρισμός χάσει αυτήν την δυνατότητα ρύθμισης των τιμών; Μήπως τότε και το άλφα και το βήτα φάρμακο πωλούνται κατά 1000 δρχ ακριβότερα;

- Στη διαχείριση ζωοτροφών και σπόρων με μια μικρή προσπάθεια από τους κτηνοτροφικούς συνεταιρισμούς θα είχαμε θεαματική αύξηση των πωλήσεων. Γι' αυτό προτείνουμε στους προέδρους των συνεταιρισμών να συνηθίσουν στα μέλη τους να προμηθεύονται ζωοτροφές από την Ένωση, με τις όποιες ευκολίες παρέχονται που πιστεύουμε ότι είναι αρκετά καλύτερες από τους ιδιώτες εμπόρους .

Η ζάχαρη από τη στιγμή που η βιομηχανία προμηθεύει απευθείας τους μεγάλους πελάτες (βιομηχανία χυμών, πατητήρια, κονσερβοποιεία) παρουσιάζει μείωση στις διακινούμενες ποσότητες, με αποτέλεσμα και η δική μας προμήθεια να μειώνεται. Ίσως θα πρέπει να περιορίσουμε το χώρο που δεσμεύουμε για τη διαχείριση αυτή και σε δεύτερη φάση να εξετάσουμε το ενδεχόμενο απεμπλοκής από την όλη διακίνηση .

- Η προσπάθεια της Ομάδας Παραγωγών είναι μεγάλη και αναγκαία παρόλο που το αποτέλεσμα, λόγω μειωμένης παραγωγής, ήταν αρνητικό.

Πιστεύουμε ότι γίνεται μια αξιόλογη προσπάθεια και θα αποδώσει στο μέλλον, ιδιαίτερα δε σε χρονιές σαν τη φετινή με αυξημένη παραγωγή στα διάφορα προϊόντα. Πιστεύουμε ότι είναι άμεση η ανάγκη δημιουργίας ομάδας βιοκαλλιεργητών, μέσα και έξω από κανονισμούς για να είμαστε έτοιμοι απέναντι σε μελλοντικές προκλήσεις.

- Η όλη εικόνα που αποκομίσαμε από την εμπορία ελαιολάδου, τυποποιημένου και μη , ήταν αρκετά θετική. Αυτό όμως που είναι άξιο επαίνεσης ήταν η γενικότερη παρέμβαση στην τιμή παραγωγού, κατά τη φετινή ελαιοκομική περίοδο, που και συγκράτησε την τιμή και δημιούργησε ένα αίσθημα σιγουριάς στον παραγωγό αλλά και ανέκοψε την αισχροκέρδεια

των εμπόρων της περιοχής.

- Στη διαχείριση λιπασμάτων υπάρχει μια ελαφρά υποχώρηση στις πωλήσεις. Οι αιτίες είναι γνωστές και είναι αυτές που αναφέρονται στην έκθεση πεπραγμένων του Δ.Σ. Παρόλα αυτά πιστεύουμε ότι με μια ανασυγκρότηση δυνάμεων, με καλύτερο προγραμματισμό, με μεγαλύτερη επαφή με τον κόσμο και με τη βοήθεια των Διοικητικών Συμβουλίων των Συνεταιρισμών μπορεί η εικόνα να αναστραφεί. Το λέμε αυτό γιατί παραδειγματιζόμενοι από την διαχείριση φαρμάκων που είναι εκατοντάδες οι προμηθεύτριες εταιρίες και δεκάδες οι ανταγωνιστές πιστεύουμε ότι κάτι μπορεί να γίνει και στη διαχείριση λιπασμάτων που το τοπίο από πλευράς προμηθευτών και ανταγωνιστών είναι πιο ξεκάθαρο.

Η στελέχωση του γραφείου ασφαλίσεων, που έγινε μέσα στο 1999, πιστεύουμε ότι πολύ σύντομα θα αποδώσει καρπούς αιτιολογώντας έτσι την όποια επιμονή δείξαμε και σε προηγούμενες Γενικές συνελεύσεις γι' αυτό το θέμα.

- Τα έσοδα από τη σύνταξη και διανομή των επιδοτήσεων είναι ικανοποιητικά. Εδώ πρέπει να δοθεί και από εμάς μια απάντηση σε όλους εκείνους που κατά καιρούς διαμαρτύρονται, έστω και κλιαρά, για τις κρατήσεις της Ένωσης. Θυμίζουμε ότι η Ένωση η δική μας είναι η μόνη στη περιοχή και από τις λίγες στην Ελλάδα, που κρατούν 1% από την επιδότηση χρησιμοποιώντας ταυτόχρονα και τους συνεταιρισμούς για την διανομή των χρημάτων δίνοντας τους έτσι τη δυνατότητα κάλυψης των λειτουργικών τους εξόδων. Συνάδελφοι, θα πρέπει όλοι να αναλογιστούμε πόσο προσφέρουμε στον κοινό σκοπό είτε ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε ως μέλη του Εποπικού, είτε ως αντιπρόσωποι είτε ακόμα ως μέλη Διοικητικών Συμβουλίων των Συνεταιρισμών. Γιατί αν όλοι μας είχαμε προσπαθήσει και καταφέρει να πείσουμε τους παραγωγούς της περιφέρειας μας ένα μέρος των αγορών τους να το πραγματοποιούν μέσω Ένωσης (φάρμακα, ζωοτροφές, σπόρους, λιπάσματα), τότε όχι μόνο δεν θα χρειαζόταν αυτό το 1% από τις επιδοτήσεις αλλά θα υπήρχαν και τα απαραίτητα κεφάλαια για ουσιαστικές παρεμβάσεις στην εμπορία των προϊόντων μας.

Θα πρέπει να διερευνηθεί, σε συνεργασία με την ΠΑΣΕΓΕΣ, η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων χορήγησης καλλιεργητικών δανείων και με άλλες τράπεζες, εκτός της ΑΤΕ. Αυτό γιατί δυστυχώς διαπιστώνουμε καθημερινά ότι δεν εξυπηρετούμαστε στο βαθμό που όφειλε η συνεργάτιδα τράπεζα να μας εξυπηρετεί.

Προτείνουμε την αύξηση του μισθού του Προέδρου του Δ.Σ. μέχρι του ποσού εκείνου που θα δικαιολογεί την πλήρη και αποκλειστική απασχόληση του στην Ένωση κατά όλες τις εργάσιμες ώρες και ημέρες αλλά και εκτός αυτών .

Προτείνουμε την θεσμική πρόβλεψη αντικειμένων ξεχωριστών για κάθε μέλος του Δ.Σ. ή

και του Εποπικού που σε συνεργασία με τα αντίστοιχα τμήματα της Ένωσης θα επιδιώκουν από πιο κοντά το καλύτερο αποτέλεσμα.

- Προτείνουμε τη διερεύνηση νέων δυνατοτήτων στην εμπορία βερίκοκων και εσπεριδοειδών τόσο με την εύρεση νέων κατευθύνσεων για το προϊόν (π.χ. αποξηραμένο) όσο και αξιοποίηση των υπάρχοντων.

Κύριοι, οι όποιες επισημάνσεις μας έγιναν μέσα σε συναινετικό πνεύμα αναγνωρίζοντας τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την πρόοδο της Ένωσης και την αποκατάσταση του ρόλου της. Εξαρτάται αποκλειστικά από όλους εμάς τους συνεταιριστές η διατήρηση και η αύξηση των όποιων θετικών αποτελεσμάτων, γι' αυτό και σας καλούμε σε έναν καθημερινό αγώνα υποστήριξης της Ένωσής μας και ανάδειξης του έργου της. Είναι το μόνο όπλο που έχουμε στα χέρια μας για να αμυνθούμε σαν τάξη απέναντι στις όλο και εντεινόμενες επιβουλές τρίτων”.

2.5.5. Ανάλυση οικονομικών πεπραγμένων για το οικονομικό έτος 1999

Τα μέλη του Εποπικού Συμβουλίου της Ε.Α.Σ. Κορινθίας μετά από λεπτομερή έλεγχο των λογαριασμών της οργάνωσης, εγκρίνουν τον Ισολογισμό και τα πεπραγμένα του Δ.Σ. για τη χρήση 1999 και αναφέρουν ότι:

Στη διάρκεια της θητείας του, το Ε.Σ., ασχολήθηκε με τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων του Δ.Σ. και την υλοποίηση αυτών από τον υπηρεσιακό μηχανισμό, διενήργησε επίσης διαχειριστικό και λογιστικό έλεγχο. Για την πιο αποτελεσματική λειτουργία της οργάνωσης, την πρόοδο των εργασιών της και την αναβάθμιση του ρόλου της προσπάθησε και επέτυχε την δημιουργία και εξασφάλιση συναινετικού πνεύματος και αρμονικής συνεργασίας με το Δ.Σ.

Από τον έλεγχο των πράξεων του Δ.Σ. από 1155 έως και 1176, διαπιστώσαμε ότι αυτές ήταν σύννομες και σύμφωνες με το καταστατικό μας και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.

Από τον διαχειριστικό και λογιστικό έλεγχο, που πραγματοποιήσαμε, διαπιστώσαμε ότι όλα τα εντάλματα πληρωμής και τα γραμμάτια είσπραξης υλοποιούν τις αποφάσεις του Δ.Σ., έχουν εκδοθεί μετά από εντολές των αρμοδίων εκτελεστικών οργάνων και συνοδεύονται από όλα τα νόμιμα παραστατικά.

Το ταμείο της Ένωσης βρέθηκε εν τάξει και η λειτουργία του καθ' όλη τη χρήση ήταν μέσα στα πλαίσια του νόμου.

Τα έσοδα της Ένωσης για το χρονικό διάστημα από 1-1-1999 έως 31-12-1999 ήταν 273.299.143 δρχ και τα έξοδα 226.810.370 δρχ. Το θετικό αποτέλεσμα λοιπόν, άρα και τα

κέρδη της Ένωσης προ φόρων είναι 46.488.773 δρχ.

Μετά την ανάγνωση των πεπραγμένων του Δ.Σ. και εξέταση των αποτελεσμάτων κάθε τομέα ξεχωριστά, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Έχουμε πράγματι εντυπωσιακή αύξηση του τζίρου και των κερδών, προσοχή όμως συνάδελφοι γιατί ο εφηνουχασμός είναι πολύ κακός σύμβουλος.

Προτεινουμε να συνεχιστεί η πολιτική πίστωσης των παραγωγών πελατών μας για την αγορά εφοδίων, με εκέγγυο την όποια επιδότηση.

Κύριοι παρατηρείται το φαινόμενο ορισμένα από τα μέλη μας να θυμούνται την Ένωση και τους Συνεταιρισμούς μόνο όταν πρόκειται να εγγυηθούν κάποιο καλλιεργητικό τους δάνειο. Πολλές φορές δε τα χρήματα αυτά καταβάλλονται εξ' ολοκλήρου για την αγορά εφοδίων από ανταγωνιστικές μας επιχειρήσεις. Εμείς ζητούμε, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, να μην εγγυάται η Ένωση την εξόφληση δανείων που έστω ένα μέρος αυτών δεν θα απευθυνθεί προς την Ένωση.

Στις διαχειρίσεις εφοδίων και ιδιαίτερα των ζωοτροφών, να γίνει κάποιος έλεγχος του τρόπου υπολογισμού των τιμών ώστε να διαπιστωθεί αν ευσταθούν τα παράπονα ορισμένων για υψηλές τιμές.

Η ζάχαρη από τη στιγμή που η βιομηχανία προμηθεύει απευθείας τους μεγάλους πελάτες (βιομηχανία χυμών, πατητήρια, κονσερβοποιεία) παρουσιάζει μείωση στις διακινούμενες ποσότητες, με αποτέλεσμα και η δική μας προμήθεια να μειώνεται. Είχαμε και πέρσι επισημάνει ότι θα πρέπει να περιορίσουμε το χώρο που δεσμεύουμε για τη διαχείριση αυτή και σε δεύτερη φάση να απεμπλακούμε από την όλη διακίνηση.

Η προσπάθεια της Ομάδας Παραγωγών είναι μεγάλη, όπως επίσης και ο όγκος της γραφειοκρατίας που πρέπει να διεκπεραιωθεί γι' αυτό και πρέπει, παρόλο το αρνητικό αποτέλεσμα να διατηρηθεί η δραστηριότητα αυτή. Εδώ επισημαίνουμε την ανάγκη εφαρμογής του κανονισμού λειτουργίας της ομάδας και την επιβολή των προβλεπόμενων, από αυτόν, ποινών στα μέλη που δεν διακίνησαν τα προϊόντα τους δια μέσου της ομάδας, όπως και όφειλαν. Φέτος οργανώθηκαν στην ομάδα και οι καλλιεργητές σουλτανίνας προς αποξήρανση. Οι συντονισμένες ενέργειες καθώς και η διαπραγμάτευση του προϊόντος συνολικά, απέδωσαν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, μιας και υψηλότερη εμπορική πετύχαμε από τους μεμονωμένους παραγωγούς (κατά 40%) αλλά και η επιδότηση καταβλήθηκε δύο μήνες νωρίτερα. Τέλος στην ομάδα παραγωγών καπνού, το θετικό αποτέλεσμα της οποίας μετριάζει την συνολική εικόνα, είχαμε την δημιουργία κοινοπραξίας σαν μοναδικό μέσο για να ξεπεράσουμε τους όρους του νέου κανονισμού. Με την ευκαιρία αυτή ζητούμε την ενίσχυση του συνεταιρισμού Αγίου Ιωάννου για την επισκευή της αποθήκης

που χρησιμοποιεί για τα καπνά και του συνεταιρισμού Στεφανίου για την κατασκευή αντίστοιχου χώρου.

Έχουμε πει και παλαιότερα ότι είναι άμεση η ανάγκη δημιουργίας ομάδας βιοκαλλιεργητών, ακόμα και χωρίς την προοπτική της επιδότησης, γιατί όλα τα μηνύματα που λαμβάνουμε οδηγούν στο συμπέρασμα πως ένα μέρος της παραγωγής, ιδιαίτερα σε νομούς που συνορεύουν με μεγάλα αστικά κέντρα, θα πρέπει να πληροί τις νέες ανάγκες διατροφής.

Η όλη εικόνα που αποκομίσαμε από την εμπορία ελαιολάδου, τυποποιημένου και μη, ήταν αρκετά θετική. Ζητούμε όμως ακόμα δυναμικότερη παρέμβαση με πολιτική τιμών που θα αφήνει το μικρότερο δυνατό, ή και καθόλου κέρδος, και με αγορά και άλλων δεξαμενών που θα αυξήσουν την αποθηκευτική μας δυνατότητα, για να ανακοπεί η κερδοσκοπική τάση που εμφανίζεται τα τελευταία χρόνια από τους ιδιώτες. Η στελέχωση του γραφείου ασφαλίσεων, που έγινε μέσα στο 1999 και που την είχαμε κρίνει ως απαραίτητη από διετίας, πιστεύουμε ότι απέδωσε καρπούς, αφού και καλύφτηκε η επιπλέον μισθοδοσία και παρουσίασε και κέρδος αιτιολογώντας έτσι την όποια επιμονή δείξαμε και σε προηγούμενες Γενικές Συνελεύσεις γι' αυτό το θέμα.

Κύριοι, οι όποιες επισημάνσεις μας, ίσως και κατ' υπέρβαση των τυπικών αρμοδιοτήτων μας, έγιναν μέσα σε πνεύμα υποστήριξης της όλης προσπάθειας που καταβάλλεται, αναγνωρίζοντας ότι για την πρόοδο της Ένωσης και την αποκατάσταση του ρόλου της στα μάτια του κόσμου θα πρέπει όλοι μας να υπερβούμε τα εσκαμμένα. Εξαρτάται αποκλειστικά από όλους εμάς τους συνεταιριστές η διατήρηση και η αύξηση των όποιων θετικών αποτελεσμάτων, γι' αυτό και σας καλούμε σε έναν καθημερινό αγώνα υποστήριξης της Ένωσης μας και ανάδειξης του ρόλου της. Το συνεταιριστικό κίνημα είναι το μόνο όπλο που έχουμε στα χέρια μας για να αμυνθούμε σαν τάξη απέναντι στις όλο και εντεινόμενες πιέσεις που δεχόμαστε.

2.5.6 Ανάλυση πεπραγμένων οικονομικού έτους 2000

1. Πιστωτικές εργασίες

Αναχορηγήθηκαν καλλιεργητικά δάνεια μέσω ΑΤΕ, συνολικού ύψους 2.020.786.966 δρχ. σε 46 Συνεταιρισμούς. Τα έξοδα ανήλθαν συνολικά στις 200.000 δρχ.

2. Προμηθευτικές - Εμπορικές εργασίες

α) Διαχείριση Γεωργικών Φαρμάκων - Εφοδίων: Το ύψος των πωλήσεων της άνω διαχείρισης ανήλθε σε 242.815.404 δρχ., τα έσοδα ήταν 52.824.202 δρχ. και τα έξοδα λειτουργίας 38.272.697 δρχ.

β) Διαχείριση ζωοτροφών και σπόρων: Από πωλήσεις ζωοτροφών (καλαμπόκι, σάρι

κριθάρι, βαμβακόσπορος, πίτα, φυράματα κ.ά.) και σπόρων (στάρι, βίκος κ.ά.) ο τζίρος έφτασε τα 274.544.389 δρχ. Τα έσοδα ήταν 29.000.219 δρχ. και τα έξοδα 25.719.570 δρχ. Μέσα στις επενδύσεις που έγιναν ήταν και η ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων των σιλό αποθήκευσης ζωοτροφών.

γ) Διαχείριση Λιπασμάτων: Οι πωλήσεις για το 2000 ήταν 193.165.533 δρχ. τα έξοδα 16.991.726 δρχ. και τα έσοδα 12.448.744 δρχ.

δ) Διαχείριση Ζάχαρης: Διακινήθηκαν 1.812.810 κιλά ζάχαρης και μας απέδωσαν έσοδα 4.564.008 δρχ., παρουσιάστηκαν δε έξοδα 8.145.432 δρχ. Υπήρξε δηλαδή έλλειμμα 3.581.424 δρχ.

3. Επιδοτήσεις - Ομάδα Παραγωγών

α) Επιδοτήσεις: Εξυπηρετήθηκαν 9.061 παραγωγοί μέλη του Συνεταιρισμού και μη. Τα έσοδα ήταν 51.780.275 δρχ. και τα έξοδα 44.108.319 δρχ.

β) Ομάδα παραγωγών καπνού: Από την εξυπηρέτηση 281 παραγωγών της ομάδας παραγωγών καπνού, οι οποίοι διέθεσαν την παραγωγή τους ύψους 523.020 κιλών, η Ένωση είχε έσοδα 10.696.182 δρχ. και έξοδα 4.680.716 δρχ. Το πλεόνασμα ήταν 6.015.466 δρχ.

γ) Ομάδα Παραγωγών Προϊόντων προς Μεταποίηση: Εμπορεύθηκαν 2.431.141 κιλά εσπεριδοειδή (2.302.561 κιλά πορτοκάλια, 37.420 κιλά μανταρίνια και 91.160 κιλά λεμόνια) 11.370.891 κιλά βερίκοκα και 188.685 κιλά ξερή σταφίδα. Τα έσοδα ήταν 36.322.689 δρχ. και τα έξοδα 37.130.365 δρχ. Υπάρχει λοιπόν γι' ακόμα μία χρονιά αρνητικό αποτέλεσμα ύψους 807.497 δρχ.

4. Διαχείριση επιστροφών Φ.Π.Α. αγροτών

Από την διαχείριση 3.071 αιτήσεων επιστροφής Φ.Π.Α. τα έσοδα ήταν 11.392.245 δρχ. και τα έξοδα 10.241.287 δρχ.

5. Τυποποίηση - Εμπορία Ελαιολάδου

Διατέθηκαν 97.120 λίτρα τυποποιημένου προϊόντος και τα έσοδα ήταν 11.287.770 δρχ. ενώ τα έξοδα 16.051.196 δρχ.

6. Ασφαλιστικές εργασίες

Για ασφαλιστικές εργασίες που έγιναν στον κλάδο Ζωής, Αυτοκινήτου, Φωτιάς, Μεταφορών και Διάφορων Ατυχημάτων τα έσοδα ανήρθαν σε 17.669.625 δρχ. και τα έξοδα σε 16.684.818 δρχ.

7. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Στην ΠΑΣΕΓΕΣ κατεβλήθησαν για εισφορές των μελών μας και συνδρομές περιοδικών 2.828.400 δρχ. και εισπράχθηκαν 2.570.000 δρχ.

8. Διοίκηση - Διεύθυνση

Για τα έξοδα Διοίκησης (Διοικητικό Συμβούλιο - Εποπικό Συμβούλιο - Αντιπρόσωποι) και Διεύθυνσης (Διευθυντής - Αμοιβές τρίτων - Φόροι - Συνδρομές - Διαφημίσεις - Αποσβέσεις - γραφική ύλη κ.ά.) μείον τα διάφορα έσοδα (επιχορηγήσεις κ.α.) καταβλήθηκαν 9.517.498 δρχ .

9. Έσοδα Καταθέσεων

Από προθεσμιακές καταθέσεις και από καταθέσεις όψεως στην Α.Τ.Ε που έγιναν μέσα στην χρήση 2000 εισπράχθηκαν τόκοι ύψους 18.890.747 δρχ και παρακρατήθηκε ποσό 1.410.468 δρχ. για φόρους .

10.Κεφάλαια - Κέρδη

Το κέρδος της χρήσης προ φόρων ανήλθε στο ποσό των 32.659.185 δρχ. Το σύνολο των κεφαλαίων μας ανέρχεται στα 234.156.041 δρχ. Οι αποσβέσεις των παγίων, οι οποίες επιμερίστηκαν και παρουσιάστηκαν στα έξοδα των διάφορων διακ/σεων, ανήλθαν στο ποσό των 22.716.789 δρχ

2.5.7 Ανάλυση οικονομικών πεπραγμένων έτους 2001

1. Προμηθευτικές - Εμπορικές εργασίες

α) Διαχείριση Γεωργικών Φαρμάκων - Εφοδίων

Το ύψος των πωλήσεων της άνω διαχείρισης ανήλθε σε 255.744.715 δρχ. , τα έσοδα ήταν 45.589.156 δρχ. και τα έξοδα λειτουργίας 33.153.946 δρχ. Το αποτέλεσμα είναι για μία ακόμα χρονιά θετικό και ο κύκλος πωλήσεων, για δέκατη συνεχή, αυξητικός.

β) Διαχείριση ζωοτροφών και σπόρων: Από πωλήσεις ζωοτροφών (καλαμπόκι, στάρι κριθάρι, βαμβακόσπορος, πίπα, φυράματα κ.ά.) και σπόρων (στάρι - βίκος κ.ά.) ο τζίρος 280.560.146 δρχ. Τα έσοδα 22.441.705 δρχ. και τα έξοδα 25.053.753 δρχ . Ολοκληρώθηκε επίσης η εγκατάσταση των σιλό αποθήκευσης ζωοτροφών (οι επενδύσεις που έγιναν και γίνονται στη διαχείριση αυτή επιβαρύνουν με τις αποσβέσεις τους "εικονικά" τα έξοδα). Ο περσινός τζίρος της διαχείρισης αυτής ήταν 270, περίπου, εκατομμύρια δραχμές.

γ) Διαχείριση Λιπασμάτων: Οι πωλήσεις για το 2001 ήταν 213.943.759 δρχ. και πιο αναλυτικά: έξοδα 30.326.481 δρχ. και έσοδα 18.802.440 δρχ.

δ) Διαχείριση: Διακινήθηκαν 1.764.802 κιλά ζάχαρης τα οποία απέδωσαν έσοδα 4.188.056 δρχ., παρουσιάστηκαν δε έξοδα 8.993.686 δρχ. Υπήρξε δηλαδή έλλειμμα 4.805.630 δρχ.

2. Επιδοτήσεις - Ομάδα Παραγωγών

α) Επιδοτήσεις: Εξυπηρετήθηκαν 10.796 παραγωγοί (7.467 ελαιοπαραγωγοί, 1.921 οποπαραγωγοί και 1.408 κτηνοτρόφοι) μέλη του συνεταιρισμού και μη. Τα έσοδα ήταν

39.670.674 δρχ. και τα έξοδα 39.020.443 δρχ.

β) Ομάδα παραγωγών καπνού: Από την εξυπηρέτηση, λογιστική και διοικητική, της ΚΑΣΟ Καπνού Αργολίδας Κορινθίας, τα έσοδα ήταν 8.500.000 δρχ. και τα έξοδα 5.280.416 δρχ. Το πλεόνασμα ήταν 3.219.584 δρχ.

γ) Ομάδα Παραγωγών Προϊόντων προς Μεταποίηση: Εμπορεύθηκαν 2.440.289 κιλά εσπεριδοειδή (2.247.257 κιλά πορτοκάλια και 193.032 κιλά λεμόνια), 7.378.630 κιλά βερίκοκα (εδώ υπολογίζονται και τα 2.145.233 κιλά εσοδείας 2000 που αποσύρθηκαν τον Ιούνιο - Ιούλιο του 2000 αλλά η πληρωμή τους έγινε τους πρώτους μήνες του 2001) και 430.569 κιλά ξερή σταφίδα. Τα έσοδα ήταν 24.215.151 δρχ. (πιστώνονται και τα έξοδα μεταφοράς και ταφής) και τα έξοδα 34.810.104 δρχ. (χρεώνονται τα έξοδα μεταφοράς και ταφής). Υπάρχει γι' ακόμα μία χρονιά αρνητικό αποτέλεσμα ύψους 10.594.953 δρχ.

3. Διαχείριση Επιστροφής Φ.Π.Α. αγροτών

Από την διαχείριση 2.714 αιτήσεων επιστροφής Φ.Π.Α. υπήρξαν έσοδα 11.791.996 δρχ. και έξοδα 9.929.711 δρχ.

4. Τυποποίηση - Εμπορία Ελαιολάδου

Διατέθηκαν 43.000 περίπου λίτρα τυποποιημένου προϊόντος και 32.000 κιλά κύμα. Τα έσοδα ήταν 13.051.449 δρχ. και τα έξοδα 24.848.200 δρχ.

5. Ασφαλιστικές Εργασίες

Για ασφαλιστικές εργασίες που έγιναν στον κλάδο Ζωής, Αυτοκινήτου, Φωτιάς, Μεταφορών και Διάφορων Ατυχημάτων τα έσοδα ήταν 21.179.757 δρχ. και τα έξοδα αντίστοιχα 19.875.383 δρχ.

6. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Στην ΠΑΣΕΓΕΣ κατεβλήθησαν για εισφορές των μελών και συνδρομές περιοδικών 3.199.229 δρχ. και εισπράχθηκαν 3.471.723 δρχ.

7. Διοίκηση - Διεύθυνση

Για τα έξοδα Διοίκησης (Διοικητικό Συμβούλιο - Εποπτικό Συμβούλιο - Αντιπρόσωποι) και Διεύθυνσης (Διευθυντής - Αμοιβές τρίτων - Φόροι - Συνδρομές - Διαφημίσεις - Αποσβέσεις - γραφική ύλη κ.ά.) ο Ένωση πλήρωσε 15.742.451 δρχ. Τα έσοδα (επιχορηγήσεις κ.ά.) "αναμένονται" να είναι 31.569.796 δρχ.

8. Έσοδα Καταθέσεων

Από προθεσμιακές καταθέσεις και από καταθέσεις όψεως στην Α.Τ.Ε που έγιναν μέσα στην χρήση 2001 εισπράχθηκαν τόκοι ύψους 8.458.573 δρχ και παρακρατήθηκε ποσό 169.635 δρχ. για φόρους. Η μείωση των εσόδων από τόκους είναι σημαντικότερη. Τέσσερα χρόνια πριν τα έσοδα από τόκους κάλυπταν το ένα τέταρτο των λειτουργικών εσόδων ενώ

τώρα μόλις και μετά βίας καλύπτουν το 4%.

9. Κεφάλαια - Κέρδη

Το κέρδος της χρήσης προ φόρων ανήλθε στο ποσό των 2.696.673 δρχ. Το σύνολο των κεφαλαίων ανήλθε στα 316.098.379 δρχ. και οι αποσβέσεις των παγίων, οι οποίες επιμερίστηκαν και παρουσιάστηκαν στα έξοδα των διάφορων διαχειρίσεων, ανήλθαν στο ποσό των 22.570.234 δρχ.

2.5.8 Ανάλυση οικονομικών πεπραγμένων έτους 2002

1. Προμηθευτικές - Εμπορικές εργασίες

α) Διαχείριση Γεωργικών Φαρμάκων - Εφοδίων: Το ύψος των πωλήσεων της άνω διαχείρισης ανήλθε σε 837.816,71 €, τα έσοδα ήταν 139.436,09 € και τα έξοδα λειτουργίας 124.881,14 €. Το αποτέλεσμα είναι για μία ακόμα χρονιά θετικό (14.554,95 €) και ο κύκλος πωλήσεων, για ενδέκατη συνεχή, αυξητικός.

β) Διαχείριση ζωοτροφών και σπόρων: Από πωλήσεις ζωοτροφών (καλαμπόκι, σάρι, κριθάρι, βαμβακόσπορος, πίτα, φυράματα κ.ά.) και σπόρων (στάρι, βίκος κ.ά.) ο τζίρος ήταν 851.452,07 €. Τα έσοδα 70.087,09 € και τα έξοδα 86.387,12 € (πρέπει να σημειωθεί ότι οι επενδύσεις που έγιναν και γίνονται στη διαχείριση αυτή επιβαρύνουν με τις αποσβέσεις τους "εικονικά" τα έξοδα. Ο περσινός τζίρος της διαχείρισης αυτής ήταν 820.000 € περίπου).

γ) Διαχείριση Λιπασμάτων: Οι πωλήσεις για το 2002 ήταν 498.507,65 €. Τα έξοδα ήταν 111.027,50 € και τα έσοδα 108.043,64 €. Με ορθότερη διαχείριση της δραστηριότητας αυτής παρά τον κατά 120.000 € (περίπου μειωμένο τζίρο λόγω των βροχοπτώσεων και της ελαιοσυλλογής κατά τους μήνες Οκτώβριο Δεκέμβριο υπήρξε κατά 32.000 € βελτιωμένο αποτέλεσμα).

δ) Διαχείριση Ζάχαρης: Διακινήθηκαν 2.176.507 κιλά ζάχαρης τα οποία απέδωσαν έσοδα 15.099,14 €, παρουσιάστηκαν δε έξοδα 26.585,86 €. Υπήρξε δηλαδή έλλειμμα 11.486,72 €.

2. Επιδοτήσεις - Ομάδα Παραγωγών

α) Επιδοτήσεις: Εξυπηρετήθηκαν 16.926 παραγωγοί (6.635 ελαιοπαραγωγοί για το λάδι εσοδείας 2000-01 και 6.621 για το λάδι 2001-02, 1.180 σιτοπαραγωγοί και 700 κτηνοτρόφοι για το ΟΣΔΕ 2001 και 840 σιτοπαραγωγοί & 680 κτηνοτρόφοι αιτησίουχοι του ΟΣΔΕ 2002) μέλη του συνεταιρισμού και μη (στη χρήση 2002 καταβλήθηκε δύο φορές η επιδότηση ελαιολάδου, άρα εισπράχθηκε δύο φορές το ποσοστό της Ένωσης και δύο φορές εισπράχθηκε η αμοιβή της Ένωσης για τη σύνταξη των αιτήσεων στο ΟΣΔΕ). Το αποτέλεσμα δηλαδή της διαχείρισης αυτής ουσιαστικά αναφέρεται σε δύο χρήσεις. Τα έσοδα ήταν

233.182,58 € και τα έξοδα 152.113,49 €.

β) Ομάδα Παραγωγών Προϊόντων προς Μεταποίηση: Εμπορεύθηκαν 2.676.760 κιλά εσπεριδοειδή (2.581.815 κιλά πορτοκάλια και 94.945 κιλά λεμόνια), 5.613.915 κιλά βερίκοκα και 132.530 κιλά ξερή σταφίδα. Στην διαχείριση αυτή υπολογίζονται και 14.000 € από την εξυπηρέτηση, λογιστική και διοικητική, της ΚΑΣΟ Καπνού Αργολίδας Κορινθίας. Τα έσοδα ήταν 54.622,11 € (πιστώνονται και τα έξοδα μεταφοράς) και τα έξοδα 77.992,05 € (χρεώνονται τα έξοδα μεταφοράς). Υπάρχει λοιπόν γι' ακόμα μία χρονιά αρνητικό αποτέλεσμα ύψους 23.369,94 €.

3. Διαχείριση Επιτροφής Φ.Π.Α. αγροτών

Από την διαχείριση 2.363 αιτήσεων επιτροφής Φ.Π.Α. υπήρξαν έσοδα 30.733,05 € και έξοδα 22.830,17 €.

4. Τυποποίηση - Εμπορία Ελαιολάδου

Τα έσοδα ήταν 52.594,33 € και τα έξοδα 82.136,77 €. Διακινήθηκαν 71.218 λίτρα έτοιμου προϊόντος (43.000 λίτρα πέρσι, αύξηση 67 %) και 76.3525 κιλά χύμα (32.000 κιλά πέρσι, αύξηση 138%) Ο τζίρος της διαχείρισης ήταν 369.137,67 € (108% αυξημένος από τον περσινό).

5. Ασφαλιστικές Εργασίες

Για ασφαλιστικές εργασίες που έγιναν στον κλάδο Ζωής, Αυτοκινήτου, Φωτιάς, Μεταφορών και Διάφορων Ατυχημάτων τα έσοδα ήταν 76.323,06 € και τα έξοδα 68.293,38 €. Το αποτέλεσμα είναι θετικό..

6. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Στην ΠΑΣΕΓΕΣ κατεβλήθησαν για εισφορές των μελών της ένωσης και συνδρομές περιοδικών 7.431,45 € και εισπράχθηκαν από τα μέλη 19.477,50 €.

7. Διοίκηση - Διεύθυνση

Για τα έξοδα Διοίκησης (Διοικητικό Συμβούλιο - Αντιπρόσωποι) και Διεύθυνσης (Διευθυντής, Αμοιβές τρίτων, Φόροι, Συνδρομές, Διαφημίσεις, Αποσβέσεις, γραφική ύλη κ.ά.) κατεβλήθησαν 46.739,06 €. Τα έσοδα (επιχορηγήσεις κ.α.) είναι 11.303,48 €.

8. Έσοδα Καταθέσεων

Από προθεσμιακές καταθέσεις και από καταθέσεις όψεως στην Α.Τ.Ε που έγιναν μέσα στην χρήση 2002 εισπράχθηκαν τόκοι ύψους 828,67 €. Η μείωση των εσόδων από τόκους είναι σημαντικότητα. Τέσσερα χρόνια πριν τα έσοδα από τόκους κάλυπταν το ένα τέταρτο των λειτουργικών εξόδων της ΕΑΣ.

9. Κεφάλαια - Κέρδη

Το κέρδος της χρήσης προ φόρων ανήλθε στο ποσό των 3.694,34 €. Το σύνολο των

κεφαλαίων ανέρχεται στα 908.000,26 € ενώ οι αποσβέσεις των παγίων, οι οποίες επιμερίστηκαν και παρουσιάστηκαν στα έξοδα των διάφορων διαχειρίσεων, ανήλθαν στο ποσό των 63.386,92 €.

2.5.9 Παρουσίαση οικονομικών πεπραγμένων έτους 2003

1. Προμηθευτικές - Εμπορικές εργασίες

α) Διαχείριση Γεωργικών Φαρμάκων - Εφοδίων: Το ύψος των πωλήσεων της άνω διαχείρισης ανήλθε σε 766.518,19 €, τα έσοδα ήταν 152.038,946 € και τα έξοδα λειτουργίας 137.572,34 €. Το αποτέλεσμα είναι για μία ακόμα χρονιά θετικό 21.373,386 € (σχεδόν κατά 45% αυξημένο) και ο κύκλος πωλήσεων μετά από έντεκα συνεχή χρόνια αύξησης κινήθηκε διορθωτικά (μείωση 7%).

β) Διαχείριση ζωοτροφών και σπόρων: Από πωλήσεις ζωοτροφών (καλαμπόκι, σάρι, κριθάρι, βαμβακόσπορο, πίτα, φυράματα κ.ά.) και σπόρων (σάρι, βίκος κ.ά) ο τζίρος ήταν 944.640,966 € (αύξηση 11%). Τα έσοδα ήταν 105.150,236 € και τα έξοδα 96.148,566 €. Το αποτέλεσμα είναι θετικό μετά από δύο χρόνια αρνητικής εμφάνισης.

γ) Διαχείριση Λιπασμάτων: Οι πωλήσεις για το 2003 ήταν 593.617,906 € (αποκαταστάθηκε ο τζίρος στα επίπεδα του 2001 μετά την περσινή μείωση) τα έξοδα ήταν 106.451,516 και τα έσοδα 95.094,226 €. Το αρνητικό αποτέλεσμα οφείλεται σε πρόβλεψη 19.000 €.

δ) Διαχείριση Ζάχαρης: Διακινήθηκαν 1.495.955 κιλά ζάχαρης (35% λιγότερα από πέρσι) και αποδόθηκαν έσοδα 10.265,48 €, παρουσιάστηκαν δε έξοδα 23.268,43 €. Υπήρξε δηλαδή έλλειμμα 13.002,95 €. Παρά την μεγάλη μείωση της διακινούμενης ποσότητας, με την μείωση των εξόδων λόγω της μείωσης κατά μία μέρα την εβδομάδα της λειτουργίας της αποθήκης και με την αύξηση των εσόδων από την αναπροσαρμογή του τιμολογίου αμοιβής, διατηρήθηκε το αρνητικό αποτέλεσμα στα περσινά επίπεδα (11.500 €).

2. Επιδοτήσεις - Ομάδα Παραγωγών

α) Επιδοτήσεις: Εξυπηρετήθηκαν 21.144 παραγωγοί (6.627 ελαιοπαραγωγοί για την εκκαθάριση στο λάδι εσοδείας 2001-02 και 7.648 για την προκαταβολή στο λάδι 2002-03, 374 καλλιεργητές εσπεριδοειδών, 1.200 σιτοπαραγωγοί και 700 κτηνοτρόφοι για το ΟΣΔΕ 2003 και 3.422 καλλιεργητές εσπεριδοειδών, 604 σιτοπαραγωγοί & 680 κτηνοτρόφοι αιπσιούχοι του ΟΣΔΕ 2003). Τα έσοδα ήταν 191.878,70 € και τα έξοδα 165.488,12 €.

β) Ομάδα Παραγωγών Προϊόντων προς Μεταποίηση: Εμπορεύθηκαν 2.795.646 κιλά εσπεριδοειδή (όλα πορτοκάλια), 6.434.158 κιλά βερίκοκα και 201.400 κιλά ξερή σταφίδα . Τα έσοδα ήταν 74.116,926 € (πιστώνονται και τα έξοδα μεταφοράς) και τα έξοδα 92.685,54

€ (χρεώνονται τα έξοδα μεταφοράς). Υπάρχει λοιπόν γι' ακόμα μία χρονιά αρνητικό αποτέλεσμα ύψους 18.568,62 € (μειωμένο κατά 20% από το αντίστοιχο περσινό).

3. Διαχείριση επιστροφής Φ.Π.Α. αγροτών

Από την διαχείριση 2.638 αιτήσεις επιστροφής Φ.Π.Α. είχαμε έσοδα 31.487,67 € και έξοδα 24.741,11 €.

4. Τυποποίηση - Εμπορία Ελαιολάδου

Τα έσοδα ήταν 93.175,14 € και τα έξοδα 92.471,56 €. Θετικό αποτέλεσμα (πέρσι η διαχείριση αυτή παρουσίασε ζημία 30.000 περίπου ευρώ) αφού τα έξοδα συγκρατήθηκαν στα περσινά επίπεδα ενώ τα έσοδα σχεδόν διπλασιάστηκαν. Διακινήθηκαν 107.867 λίτρα έτοιμου προϊόντος (71.218 λίτρα πέρσι, αύξηση δηλαδή 50 % και 150% από το 2001) και 107.773 κιλά χύμα (76.325 κιλά πέρσι, αύξηση 40%) Ο τζίρος της διαχείρισης ήταν 522.045,05 € (369.137,67 € πέρσι, αύξηση 41% από πέρσι και 180% από πρόπερσι).

5. Ασφαλιστικές Εργασίες

Για ασφαλιστικές εργασίες που έγιναν στον κλάδο Ζωής, Αυτοκινήτου, Φωτιάς, Μεταφορών και Διάφορων Ατυχημάτων τα έσοδα ήταν 89.508,52 € και έξοδα 74.801,46 €. Το αποτέλεσμα είναι θετικό και μάλιστα διπλάσιο αυτού της περσινής χρονιάς.

6. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Στην ΠΑΣΕΓΕΣ κατεβλήθησαν για εισφορές των μελών και συνδρομές περιοδικών 9.000 € και εισπράχθηκαν από τα μέλη 8.674,5 €.

7. Διοίκηση - Διεύθυνση

Για τα έξοδα Διοίκησης (Διοικητικό Συμβούλιο - Αντιπρόσωποι) και Διεύθυνσης (Διευθυντής - Αμοιβές τρίτων - Φόροι - Συνδρομές - Διαφημίσεις - Αποσβέσεις - γραφική ύλη κ.ά.) κατεβλήθησαν 60.289,47 €. Τα έσοδα (επιχορηγήσεις κ.α.) είναι 36.046,61 €.

8. Έσοδα Καταθέσεων

Από προθεσμιακές καταθέσεις και από καταθέσεις όψεως στην Α.Τ.Ε που έγιναν μέσα στην χρήση 2003 εισπράχθηκαν τόκοι ύψους 101,56 €. Η μείωση των εσόδων από τόκους είναι σημαντικότερη (πέντε χρόνια πριν τα έσοδα από τόκους κάλυπταν το ένα τέταρτο των λειτουργικών εξόδων).

9. Κεφάλαια - Κέρδη

Το κέρδος της χρήσης προ φόρων ανήλθε στο ποσό των 10.987,20 €. Το σύνολο των κεφαλαίων ανέρχεται στα 524.683,816. Οι αποσβέσεις των παγίων, οι οποίες επιμερίστηκαν και παρουσιάστηκαν στα έξοδα των διάφορων διαχειρίσεων, ανήλθαν στο ποσό των 57.396,26 €.

2.5.10 Παρουσίαση οικονομικών πεπραγμένων έτους 2004

1. Προμηθευτικές - Εμπορικές εργασίες

α) Διαχείριση Γεωργικών Φαρμάκων - Εφοδίων: Το ύψος των πωλήσεων της άνω διαχείρισης ανήλθε σε 879.280,92 €, τα έσοδα ήταν 207.462,38 € και τα έξοδα λειτουργίας 147.972,8 €. Το αποτέλεσμα είναι για μία ακόμα χρονιά θετικό 59.489,58 € (σχεδόν κατά 180% αυξημένο από πέρσι) και ο κύκλος πωλήσεων για δωδέκατη φορά τα δεκατρία τελευταία χρόνια, κινήθηκε αυξητικά (αύξηση σχεδόν 15%).

β) Διαχείριση ζωοτροφών και σπόρων: Από πωλήσεις ζωοτροφών (καλαμπόκι, σάρι, κριθάρι, βαμβακόσπορος, πίτα, φυράματα κ.ά.) και σπόρων (σάρι-βίκος κ.ά) είχαμε τζίρο 1.025.486,93 € (αύξηση 8,6% από πέρσι). Τα έσοδα ήταν 132.467,57 € και τα έξοδα 109.954,2 €. Το αποτέλεσμα σταθεροποιείται θετικό (2η συνεχόμενη χρονιά) μετά τις διορθωτικές κινήσεις στη συγκεκριμένη διαχείριση από το 2002 και μετά.

γ) Διαχείριση Λιπασμάτων: Οι πωλήσεις για το 2003 ήταν 489.465,71 € (ο τζίρος παρέμεινε στα επίπεδα του 2002, με το 2001 και το 2003 να έχουν μεγαλύτερο τζίρο, υποδεικνύοντας έτσι μια "παρενιαυτοφορία" των πωλήσεων μαζί με αυτήν της ελιάς) τα έξοδα έφθασαν τα 98.077,19 € και τα έσοδα τα 86.001,02 €. Το αποτέλεσμα είναι αρνητικό μεν αλλά μειωμένο κατά 60% από το αντίστοιχο περσινό.

δ) Διαχείριση ζάχαρης: Διακινήθηκαν 992.325 κιλά ζάχαρης (34% λιγότερα από πέρσι, λιγότερα από τα μισά σε σχέση με το 2002) τα οποία απέδωσαν έσοδα 9.006,99 €, παρουσιάστηκαν δε έξοδα 11.083,76 €. Υπήρξε δηλαδή έλλειμμα 2.076,77 €. Παρά την μεγάλη μείωση της διακινούμενης ποσότητας, με τον περιορισμό των εξόδων λόγω της μείωσης κατά μία μέρα την εβδομάδα της λειτουργίας της αποθήκης και με την αύξηση των εσόδων από την αναπροσαρμογή του τιμολογίου αμοιβής, οδηγήθηκε το αρνητικό αποτέλεσμα στο ένα έκτο (1/6) του αντίστοιχου περσινού (13.000 € πέρσι)

2. Επιδότησεις - Ομάδα Παραγωγών

α) Επιδότησεις: Εξυπηρετήθηκαν 22.198 παραγωγοί (7.637 ελαιοπαραγωγοί για την εκκαθάριση στο λάδι εσοδείας 2002-03 και 5.655 για την προκαταβολή στο λάδι 2003-04, 379 καλλιεργητές εσπεριδοειδών, 1.700 σιτοπαραγωγοί και 660 κτηνοτρόφοι μέλη μας για το ΟΣΔΕ 2004 και 3.200 καλλιεργητές εσπεριδοειδών, 2.374 σιτοπαραγωγοί & 593 κτηνοτρόφοι μη μέλη αιτησιούχοι του ΟΣΔΕ 2004). Τα έσοδα ήταν 200.542,86 € και τα έξοδα 180.039,05 €.

β) Ομάδα Παραγωγών Προϊόντων προς Μεταποίηση: Εμπορεύθηκαν 1.998.864 κιλά εσπεριδοειδή (1.936.619 κιλά πορτοκάλια και 62.245 κιλά λεμόνια), 7.005.180 κιλά βερίκοκα και 263.506 κιλά ξερή σταφίδα. Τα έσοδα ήταν 107.240,31 € (πιστώνονται τα έξοδα

μεταφοράς αλλά και ένα 3% ως κράτηση για το επιχειρησιακό πρόγραμμα, ποσό που καταβάλει η Ένωση ουσιαστικά και τα έξοδα 97.096,34 € (χρεώνονται τα έξοδα μεταφοράς). Υπάρχει λοιπόν για πρώτη φορά θετικό αποτέλεσμα εξαιτίας όμως της "εμφανιζόμενης" κράτησης για την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος, χωρίς την οποία το αποτέλεσμα θα ήταν αρνητικό κατά 20.000 € περίπου.

3. Διαχείριση επιστροφής Φ.Π.Α. αγροτών

Από την διαχείριση 2.643 αιτήσεων επιστροφής Φ.Π.Α. τα έσοδα έφθασαν τα 44.907,93 € και τα έξοδα τα 21.879,44 €.

4. Τυποποίηση - Εμπορία Ελαιολάδου

Τα έσοδα ήταν 71.561,20 € και τα έξοδα 86.271,5 €. Αρνητικό αποτέλεσμα (πέρσι η διαχείριση αυτή παρουσίασε στοιχειωδώς θετικό αποτέλεσμα, 500 €, και πρόπερσι ζημία 30.000 περίπου ευρώ), με τα έξοδα να μειώνονται κατά 10% ενώ τα έσοδα, έπειτα από τον περσινό υπερδιπλασιασμό, κινήθηκαν διορθωτικά (μείωση 20%). Φέτος διακινήθηκαν 109.494 λίτρα έτοιμου προϊόντος (107,867 πέρσι και 71.218 λίτρα πρόπερσι) και μόνο 901 κιλά χύμα (107.773 κιλά πέρσι) λόγω της μειωμένης παραγωγής του νομού (αυτή ήταν και η κύρια αιτία μείωσης του τζιρού αλλά και της εμφάνισης του αρνητικού αποτελέσματος). Ο τζίρος της διαχείρισης ήταν 378.000 € (522.000 € πέρσι και 369.000 € πρόπερσι).

5. Ασφαλιστικές Εργασίες

Για ασφαλιστικές εργασίες που έγιναν στον κλάδο Ζωής, Αυτοκινήτου, Φωτιάς, Μεταφορών και Διάφορων Ατυχημάτων τα έσοδα ανήλθαν στα 100.163,31 € και τα έξοδα 84.253,02 €. Το αποτέλεσμα είναι θετικό και μάλιστα κατά 5% αυξημένο αυτού της περσινής χρονιάς.

6. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Στην ΠΑΣΕΓΕΣ κατεβλήθησαν για εισφορές των μελών και συνδρομές 8.328,56 € και εισπράχθηκαν από τα μέλη 15.913,93 €.

7. Διοίκηση - Διεύθυνση

Για τα έξοδα Διοίκησης (Δ.Σ.-Αντιπρόσωποι) και Διεύθυνσης (Διευθυντής - Αμοιβές τρίτων - Φόροι - Συνδρομές - Διαφημίσεις - Αποσβέσεις - γραφική ύλη κ.ά.) κατεβάλαμε 87.678,05 €. Τα έσοδα ήταν 28.237,43 €.

8. Έσοδα Καταθέσεων

Από προθεσμιακές καταθέσεις και από καταθέσεις όψεως στην Α.Τ.Ε που έγιναν μέσα στην χρήση 2004 εισπράχθηκαν τόκοι ύψους 4.556,37 €. Η μείωση των εσόδων από τόκους είναι σημαντικότερη (πέντε χρόνια πριν τα έσοδα από τόκους κάλυπταν το ένα τέταρτο των λειτουργικών μας εξόδων).

9. Κεφάλαια - Κέρδι

Το κέρδος της χρήσης προ φόρων ανήλθε στο ποσό των 59.400,57 €. Το σύνολο των κεφαλαίων ανέρχεται στα 593.588,42 €. Οι αποσβέσεις των παγίων, οι οποίες επιμερίστηκαν και παρουσιάστηκαν στα έξοδα των διάφορων διαχειρίσεων, ανήλθαν στο ποσό των 67.101,98 €.

2.6. Το μέλλον του Ε.Α.Σ. Κορινθίας

Όπως και όλες οι άλλες Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών, έτσι και ο Ε.Α.Σ. Κορινθίας τείνει να εκσυγχρονίσει τη δομή του αλλά και τη λειτουργία του στα σύγχρονα κοινωνικο-οικονομικά δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί. Οι παλιές δομές και οργανώσεις πρέπει να εγκαταλειφθούν, και οι απανταχού ενώσεις, συμπεριλαμβανομένης και της Ε.Α.Σ. Κορινθίας, πρέπει να μετασχηματισθούν, να εγκαταλείψουν κάποιες από τις έως τώρα λειτουργίες τους και να ασχοληθούν με άλλες, πιο προσοδοφόρες. Πρέπει δηλαδή να υπάρξει αλλαγή στο τρόπο σκέψης λειτουργίας και διαχείρισης της ΕΑΣ.

Όπως είδαμε στα αναλυτικά πεπραγμένα που παρατέθησαν πιο πάνω, παρά το γεγονός ότι ορισμένοι τομείς παρουσιάζουν αξιόλογα κέρδη, εν τούτοις υπάρχουν τομείς που είναι ζημιογόνοι με αποτέλεσμα τη δυσλειτουργία της Ένωσης. Και αυτό είναι λογικό, εάν σκεφθεί κανείς πως εξακολουθεί να εφαρμόζει πρακτικές που έχουν ή τείνουν να εγκαταλειφθούν από το σύνολο των χωρών που παράγουν γεωργικά προϊόντα. Οι επιδοτήσεις, για παράδειγμα, είναι ένα αγκάθι που θα πρέπει να βγει προκειμένου να συνεχιστεί απρόσκοπτα η λειτουργία του Συνεταιρισμού. Καλώς ή κακώς, η ελληνική παραγωγή βασίζεται πάρα πολύ σε αυτές, σε σημείο που να κάνει τον προσανατολισμό της, που είναι η επένδυση σε τεχνικό υλικό που θα την “θωρακίζει” από πολλά προβλήματα.

Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί, πως ένα βήμα προς τον εκσυγχρονισμό της ΕΑΣ Κορινθίας μπορεί να αποτελέσει και η εφαρμογή συστημάτων όπως αυτό της εφοδιαστικής διαχείρισης που γνωρίζει ιδιαίτερα μεγάλη ανάπτυξη στο εξωτερικό.

Κεφάλαιο 3

Τα προβλήματα και το μέλλον των ΕΑΣ στην Ελλάδα

3.1 Το αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα στη χώρα μας - η зоφερή πραγματικότητα

Στη χώρα μας οι αγροτικοί συνεταιρισμοί εμφανίστηκαν στις αρχές του 20ού αιώνα, ενώ ο πρώτος συνεταιριστικός νόμος ψηφίστηκε το 1914 (Ν. 602/1914). Από τη δημιουργία τους οι αγροτικοί συνεταιρισμοί βρέθηκαν αντιμέτωποι με την κηδεμονία του τραπεζικού κεφαλαίου, η οποία ήταν κατοχυρωμένη νομοθετικά, μιας και η ΑΤΕ με νόμο ασκούσε την εποπτεία στους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Δεν είχαν όμως την ουσιαστική και τυπική αυτοτέλεια απέναντι και στο κράτος, το οποίο με νομοθετικά θεσμικά και διοικητικά μέτρα παρενέβαινε στην εσωτερική λειτουργία των συνεταιρισμών με στόχο να τους μετατρέψει σε μηχανισμούς υλοποίησης και εξωραϊσμού της εκάστοτε κυβερνητικής πολιτικής. Σε όργανα συναίνεσης και υποταγής των μικρομεσαίων αγροτών στις ανταγροτικές κυβερνητικές πολιτικές. Οι παρεμβάσεις αυτές αφορούσαν στα εκλογικά συστήματα ανάδειξης των οργάνων διοίκησης των συνεταιρισμών, στους εκβιασμούς μέσα από τις χρηματοδοτήσεις της ΑΤΕ, στους όρους και στις προϋποθέσεις καταβολής διαφόρων αναπτυξιακών κινήτρων, στις καθαιρέσεις των εκλεγμένων διοικήσεων και στους διορισμούς εγκάθετων σε ανώμαλες πολιτικές περιόδους της χώρας κ.ο.κ..

Αποτέλεσμα αυτών των πολιτικών ήταν ο περιορισμένος ρόλος του συνεταιριστικού κινήματος στην αγροτική οικονομία της χώρας μας. Η αδυναμία του να στηρίξει αισθητά τους μικρομεσαίους αγρότες. Η γραφειοκρατική του λειτουργία και η υδροκέφαλη δομή του. Η χρεοκοπία και το κλείσιμο πολλών συνεταιριστικών οργανώσεων.

Σήμερα στη χώρα μας υπάρχουν περίπου 7.000 πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί με 860.000 μέλη, 126 δευτεροβάθμιες Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ) και ελάχιστες τριτοβάθμιες κλαδικές οργανώσεις.

Οι περισσότεροι από τους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς δεν έχουν καμιά οικονομική δραστηριότητα με αποτέλεσμα να λειτουργούν σαν μηχανισμοί εκλογής ανυπρόσωπων. Το φαινόμενο αυτό θα ενταθεί με την κατάργηση της αλληλέγγυας ευθύνης που επέβαλε η ΑΤΕ στα πλαίσια της ιδιωτικοποίησής της, επειδή το 59% των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών ήταν πιστωτικοί. Δηλαδή ασκούσαν την αγροτική πίστη για λογαριασμό της ΑΤΕ. Με την πραγματική έννοια του όρου δεν υπάρχει κανένας παραγωγικός συνεταιρισμός και όσοι πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί έχουν οικονομική δραστηριότητα αφορά στη μεταποίηση και εμπορία αγροτικών προϊόντων ή στη διακίνηση κάποιων γεωργικών εφοδίων.

Οι δευτεροβάθμιες ΕΑΣ ασχολούνται κύρια με τη μεταποίηση και εμπορία των αγροτικών προϊόντων, διαχειρίζονται τις κοινοτικές επιδοτήσεις και διακινούν ορισμένα γεωργικά εφόδια και μηχανήματα, αλλά και καταναλωτικά προϊόντα μέσα από τα συνεταιριστικά Σούπερ-Μάρκετ. Οι περισσότερες ΕΑΣ είναι καταχρεωμένες, βρίσκονται σε πορεία συρρίκνωσης και

πολλές απειλούνται με κλείσιμο.

Οι περισσότερες τριτοβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις και εταιρίες που είχαν σαν αντικείμενό τους τη μεταποίηση και εμπορία των αγροτικών προϊόντων ή τη διακίνηση αγροτικών μηχανημάτων και εφοδίων έκλεισαν στη δεκαετία του 1990 (ΚΥΔΕΠ, Κτηνοτροφική, Μελισσοκομική, ΣΥΝΕΡΓΑΛ, ΣΥΝΕΛ, ΣΠΕ, ΣΠΕΚΑ, κ.ά.). Οσες απόμειναν (Ελαιουργική, ΚΕΣΠΥ, Καπνική) παίζουν ελάχιστο έως μηδαμινό ρόλο στην εμπορία των αντίστοιχων αγροτικών προϊόντων ή εφοδίων.

Η οικονομική δραστηριότητα, όμως, όλων των συνεταιριστικών οργανώσεων είναι δυσανάλογα μικρή σε σχέση με τον αριθμό τους, αλλά και τον αριθμό των συνεταιρισμένων αγροτών.

Έτσι το 1995 η αγροτική παραγωγή της χώρας μας που πουλήθηκε μέσα από τους συνεταιρισμούς ήταν 3% για το χοιρινό κρέας και τα λαχανικά, 2% για το βοδινό κρέας και τα αυγά, 15% για το κρέας των πουλερικών, 20% για το γάλα, 49% για τα σιτηρά και το βαμβάκι και 57% για τα φρούτα. Έχει σημασία όμως να τονιστεί ότι και στα προϊόντα των οποίων η παραγωγή σε μεγάλο ποσοστό πωλείται μέσα από τους συνεταιρισμούς, όπως σιτηρά κ.ά., ο βαθμός μεταποίησης είναι πολύ μικρός έως ανύπαρκτος, με αποτέλεσμα στην πράξη οι συνεταιρισμοί και στις περιπτώσεις αυτές να λειτουργούν σαν μεσάζοντες ανάμεσα στα μέλη της και στους εμποροβιομήχανους.

Αυτός ο τρόπος λειτουργίας είχε σαν αποτέλεσμα να χρεοκοπήσουν οι συνεταιρισμοί στις συνειδήσεις των μικρομεσαίων αγροτών, να μειωθεί το ενδιαφέρον τους για το ρόλο και την τύχη των συνεταιρισμών και να μην προβάλλουν σθεναρή αντίσταση στις πολιτικές περιθωριοποίησης, συρρίκνωσης και κλεισίματος πολλών συνεταιριστικών οργανώσεων.

Από τη δημιουργία τους όμως οι αγροτικοί συνεταιρισμοί σαν κοινωνικές οργανώσεις των μικρομεσαίων αγροτών έπαιξαν στη χώρα μας σημαντικό συνδικαλιστικό ρόλο στο αγροτικό κίνημα, που σε σημαντικό βαθμό οφείλεται στην καθυστέρηση συγκρότησης και λειτουργίας αγροτικών συλλόγων και ομοσπονδιών, που αποτελούν τις κλασικές συνδικαλιστικές οργανώσεις των αγροτών.

Ο διπλός ρόλος των αγροτικών συνεταιρισμών, δηλαδή ο οικονομικός και συνδικαλιστικός, είχε σαν αποτέλεσμα τη μαζικοποίησή τους που διατηρείται τυπικά, τουλάχιστον μέχρι και σήμερα, παρά το γεγονός ότι οι συνεταιρισμοί σήμερα παίζουν ελάχιστο συνδικαλιστικό ρόλο αλλά και ο οικονομικός τους ρόλος είναι περιθωριοποιημένος. Βέβαια σήμερα η συμμετοχή πάρα πολλών αγροτών στους συνεταιρισμούς είναι περισσότερο τυπική και λιγότερο ουσιαστική, επειδή από τη μια πλευρά υπάρχει η κληρονομικότητα της μερίδας και από την άλλη η οικονομική και κοινωνική ανυποληψία των συνεταιρισμών.

Στη μεταπολιτευτική περίοδο έγιναν πολλές αλλαγές στο νομικό πλαίσιο των αγροτικών συνεταιρισμών. Οι ρυθμίσεις των χρεών που έγιναν στη δεκαετία του 1990 δεν απέτρεψαν τη συρρίκνωση, την περιθωριοποίηση και το κλείσιμο, επειδή στόχος αυτών των ρυθμίσεων δεν ήταν η εξυγίανση και η ανάπτυξη των συνεταιρισμών. Στόχος των ρυθμίσεων αυτών ήταν η εξυγίανση του καρτοφυλακίου της ΑΤΕ, στην οποία χρωστούσαν σχεδόν όλα τα χρέη τους οι συνεταιρισμοί, για να μπορέσει η ΑΤΕ να ιδιωτικοποιηθεί μέσα από το Χρηματιστήριο, όπως άλλωστε προέβλεπε και σχετική οδηγία της ΕΕ και προωθήθηκε με την εισαγωγή στο Χρηματιστήριο του 15% του μετοχικού της κεφαλαίου σε πρώτη φάση.

Ο στόχος αυτός επιβεβαιώνεται εκ των υστέρων από τα αποτελέσματα. Διαφαινόταν όμως και εκ των προτέρων από τον τρόπο, τους όρους και τις προϋποθέσεις των ρυθμίσεων. Οι όροι αυτοί ήταν επαχθείς για τους συνεταιρισμούς και στην πράξη τους οδηγούσαν στην αυτοεκκαθάριση, επειδή η εκκαθάριση με εντολή της ΑΤΕ θα προκαλούσε πολιτικό κόστος στις κυβερνήσεις.

Βασικότεροι από τους όρους αυτούς ήταν: Η δραστική μείωση του λειτουργικού κόστους με μαζικές απολύσεις προσωπικού, μέχρι του σημείου που να μην μπορούν να λειτουργήσουν οι συνεταιρισμοί. Η επιβολή μεγάλων εισφορών στα αγροτικά προϊόντα σε βάρος των αγροτών, με αποτέλεσμα οι αγρότες να μην πωλούν την παραγωγή τους μέσα από τους συνεταιρισμούς. Η εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων των συνεταιρισμών την οποία θα έκανε η ΑΤΕ με εν λευκώ πληρεξούσιο, που ήταν υποχρεωμένοι από τους νόμους να δώσουν οι συνεταιρισμοί στην ΑΤΕ για όλα τα περιουσιακά τους στοιχεία.

Έτσι σχεδόν όλες οι συνεταιριστικές οργανώσεις που αποδέχθηκαν τη διαδικασία αυτών των ρυθμίσεων, αντιμετωπίζουν σήμερα με μεγαλύτερη οξύτητα το πρόβλημα των χρεών, παρά το γεγονός ότι ορισμένοι έχουν δώσει σημαντικά ποσά στην ΑΤΕ και είναι αδύνατο να αποπληρώσουν αυτά τα χρέη, επειδή εκτός των άλλων ο οικονομικός ρόλος αυτών των συνεταιρισμών είναι αποδυναμωμένος.

3.2 Πρόσδεση των συνεταιρισμών στους ιδιώτες

Οι μεταπολεμικές κυβερνήσεις στην Ελλάδα χρησιμοποίησαν την οικονομική χρεοκοπία που επέβαλλαν στους συνεταιρισμούς με τις πολιτικές τους σαν άλλοθι για να επιταχύνουν τους ρυθμούς αλλαγής του προσανατολισμού τους και να τους μετατρέψουν από φυσικές οργανώσεις των αγροτών σε ανώνυμες εταιρείες.

Ο στόχος αυτός επιβεβαιώνεται από τη «συνεργασία» των συνεταιρισμών με τους εμποροβιομήχανους σε κοινές επιχειρήσεις, από την κατάργηση και της τυπικής ισοτιμίας των μελών των συνεταιρισμών και από τη συμμετοχή στους συνεταιρισμούς όχι μόνο φυσικών

αλλά και νομικών προσώπων, δηλαδή επιχειρήσεων.

Με το Ν. 1541/1985, για πρώτη φορά θεσμοθετείται τη «συνεργασία» των συνεταιρισμών με το ιδιωτικό κεφάλαιο σε κοινές Ανώνυμες Εταιρείες (ΑΕ), με την προϋπόθεση ότι το μετοχικό κεφάλαιο των

συνεταιρισμών θα ξεπερνάει το 65%, ενώ με τους νόμους 2169/1993 της ΝΔ και 2810/2000 που ακολούθησαν, καταργήθηκε το όριο του 65%.

Ανεξάρτητα από το ποσοστό συμμετοχής των συνεταιρισμών σε κοινές ΑΕ με το ιδιωτικό κεφάλαιο, η ρύθμιση αυτή αποτελεί τη βασικότερη αρνητική αλλαγή για τους συνεταιρισμούς, επειδή προσπαθεί να επιβάλλει την άποψη ότι οι μικρομεσαίοι αγρότες και οι οργανώσεις τους έχουν κοινά συμφέροντα με τους εμποροβιομήχανους που μπορούν να εκφραστούν και μέσα από κοινές επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Πριν από τη ρύθμιση αυτή, ήταν γενικά αποδεκτό ότι τα συμφέροντα των αγροτών και των συνεταιρισμών τους ήταν ανταγωνιστικά με τα συμφέροντα των εμποροβιομήχανων, γι' αυτό οι συνεταιρισμοί ενώνονταν σε ενώσεις, σε ομοσπονδίες και κοινοπραξίες για να περιορίσουν την εκμετάλλευση των αγροτών από τους εμποροβιομήχανους.

Στα πλαίσια αυτών των νομοθετικών ρυθμίσεων και της αντίστοιχης πολιτικής αντίληψης, οι συνεταιρισμοί πιέζονται να μετατρέψουν τις δραστηριότητές τους σε ΑΕ και να πουλήσουν μέρος των μετοχών τους στο ιδιωτικό κεφάλαιο, με στόχο να εξασφαλίσουν τα απαιτούμενα κεφάλαια και το κυριότερο να λειτουργήσουν με ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια, παραχωρώντας τη Διοίκηση - Διεύθυνση αυτών των ΑΕ στους ιδιώτες.

Με το Ν. 2169/1993 δόθηκε η δυνατότητα στους μεγαλοαγρότες να έχουν περισσότερες από μία συνεταιριστική μερίδα. Δηλαδή άρχισε την υπονόμευση της τυπικής ισοτιμίας των μελών των συνεταιρισμών. Η ανατροπή της ισοτιμίας ολοκληρώθηκε Ν. 2810/2000, όπου οι μεγαλοαγρότες με περισσότερες από μία μερίδες μπορούν να έχουν μέχρι και τρεις ψήφους, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει πια η τυπική ισοτιμία και οι μεγαλοαγρότες να μπορούν άμεσα να κυριαρχούν στις διοικήσεις των συνεταιρισμών.

Αργότερα, και με το Ν. 2810/2000 δόθηκε η δυνατότητα να γίνονται μέλη των συνεταιρισμών και νομικά πρόσωπα. Δηλαδή οι εταιρίες ΔΕΛΤΑ, ΤΣΑΝΤΑΛΗ κ.ά., που έχουν και πρωτογενή αγροτική παραγωγή, να μπορούν να γίνουν μέλη των αντίστοιχων συνεταιρισμών.

Με αυτές τις νομοθετικές ρυθμίσεις, άνοιξε διάπλατα ο δρόμος για να αλλάξει

συνολικότερα ο χαρακτήρας και ο προσανατολισμός του αγροτικού συνεταιριστικού κινήματος και από οργανώσεις των μικροαγροτών να γίνουν ανώνυμες εταιρίες των μεγαλοαγροτών και των εμποροβιομηχάνων. Φυσικά αυτές οι ρυθμίσεις απαιτούν ένα γενικότερο αντιδημοκρατικό πλαίσιο, καταργώντας με το Ν. 2810/2000 τα Εποπτικά Συμβούλια, δηλαδή τον οποιονδήποτε αυτοέλεγχο των συνεταιρισμών και την εποπεία τους ανέλαβε το κράτος με δικαίωμα ακόμα και διάλυσης των συνεταιρισμών που δε συμμορφώνονται στην αντισυνεταιριστική νομοθεσία.

Την τελευταία περίοδο, με αφορμή τις διαδικασίες ανάδειξης νέων διοικήσεων στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, έρχεται ορμηικά στο προσκήνιο ένα κρίσιμο ερώτημα. Ποιος ο ρόλος των συνεταιρισμών στις σημερινές συνθήκες, αυξανόμενων αδιεξόδων του αγροτικού κόσμου, εξ' αιτίας αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και των κυβερνητικών επιλογών; Μπορούν άραγε οι αγροτικοί συνεταιρισμοί να αποτελέσουν ένα από τους βασικότερους φορείς αγροτικής ανάπτυξης (παράλληλα με την οικογενειακή γεωργία,) σε όφελος των μικρομεσαίων αγροτών; Χωρίς να επιτρέπει ο χώρος εκτεταμένες αναλύσεις, θα αναφερθούμε επιγραμματικά στις σημαντικότερες αιτίες (παλιές και νέες) που προσδιορίζουν τα προβλήματα τους, καθώς και τις προϋποθέσεις μιας ελπιδοφόρας πορείας τους στο μέλλον.

3.3 Ποιοι παράγοντες προσδιορίζουν τη βιωσιμότητα της συνεταιριστικής ιδέας;

Και' αρχήν στη ζωή των συνεταιρισμών, κρίσιμο ρόλο παίζει η γενικότερη οικονομική πολιτική, η οποία ως γνωστόν κυριαρχείται από τις νεοφιλελεύθερες επιλογές, που εξυπηρετεί κυρίως τα συμφέροντα των μεγάλων επιχειρήσεων (μεταξύ αυτών και αγροτικών), καθώς και πολυεθνικών ομίλων. Αυτές οι επιλογές, είναι κατά βάση εχθρικές στη «συνεταιριστική ιδέα», όπως επίσης και σε κάθε «συλλογικό», δημόσιο ή κοινωνικό, ενώ από την άλλη «αποθεώνουν» την αγορά και τον «ιδιωτικό τομέα». Η «συνεταιριστική ιδέα», στο βαθμό που γίνεται ανεκτή, οριοθετείται υπολειμματικά και επιδιώκεται η υποταγή της στις γενικότερες επιλογές του νεοφιλελευθερισμού. Ένας δεύτερος παράγοντας είναι οι πολιτικές στήριξης της επιχειρηματικότητας εκ μέρους της ΕΕ, οι οποίες εξαντλούνται στη στήριξη κυρίως των μεγάλων επιχειρήσεων, ενώ για τις ΜΜ-Επιχειρήσεις, τις ΜΜ-Αγροτικές Εκμεταλλεύσεις, τους Συνεταιρισμούς και άλλες «συλλογικές» δραστηριότητες, το ενδιαφέρον εξαντλείται σε λόγια και οι υποσχέσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 75-80% των δαπανών στήριξης του αγροτικού τομέα (από την ΕΕ), πάει στο 20% των εκμεταλλεύσεων δηλ. στις μεγάλες αγροτικές επιχειρήσεις. Τρίτον, είναι η κυβερνητική πολιτική στους Συνεταιρισμούς, η οποία την τελευταία δεκαετία, όχι μόνο δεν συνέβαλλε στην εξυγίανση και ανάπτυξη τους, αλλά αποδυνάμωσε την αξιοπιστία της «συνεταιριστικής ιδέας». Τέλος, το ίδιο το συνεταιριστικό

κίνημα, παρά τα όποια θετικά βήματα βρίσκεται συνολικά πίσω από τις απαιτήσεις και τις δυνατότητες ανάπτυξης του. Σημαντική ευθύνη γιαυτό έχουν οι ηγεσίες των μεγάλων συνεταιριστικών οργανώσεων, που αποτελούν και το βασικό κορμό του συνεταιριστικού κινήματος στη χώρα μας.

3.4 Ποια είναι τα βασικά προβλήματα των Συνεταιριστικών Οργανώσεων;

Χωρίς να υποτιμούνται ή πολύ περισσότερο να μηδενίζονται τα όποια θετικά βήματα έχουν γίνει την προώθηση γενικά της συνεταιριστικής ιδέας (αγροτικός τομέας, μεταποίηση, πιστωτικός τομέας, αγρο-τουρισμός, κá), ωστόσο αυτά αποτελούν την εξαίρεση και όχι τον κανόνα. Συγκεκριμένα στον αγροτικό τομέα:

i) Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, ενώ θα μπορούσαν να αποτελέσουν βασική λύση στήριξης των μικρών και μεσαίων αγροτών, βρίσκονται σε πλήρη οικονομική και κοινωνική απαξίωση. Στην ουσία λειτουργούν ως «σπονδυλική στήλη» του δικομματισμού στην ύπαιθρο.

ii) Κάτω από το βάρος μιας ολοένα και πιο ανταγωνιστικής αγοράς, η πλειοψηφία των συνεταιρισμών έχει οδηγηθεί σε κρίση και χρεοκοπία. Οι δανειακές υποχρεώσεις προς την ΑΤΕ και άλλες τράπεζες, ξεπερνούν σύμφωνα με δημοσιεύματα το συνολικό τους ενεργητικό και την περιουσία.

iii) Το υπουργείο Γεωργίας αντί να στηρίζει την υγιή επιχειρηματικότητα και κοινωνική τους δράση, τους αναθέτει ρόλο διαχειριστή προγραμμάτων και ενισχύσεων και αποπροσανατολίζει τη δράση τους από το κύριο έργο τους.

iv) Επίσης πολλοί συνεταιρισμοί, προκειμένου να επιβιώσουν, αναγκάζονται να χρεώνουν στα μέλη τους υπηρεσίες που ανήκουν στο κράτος και χρησιμοποιούν τις Ομάδες Παραγωγών για να καλύψουν λειτουργικά έξοδα, δημιουργώντας νέες αντιθέσεις μεταξύ Συνεταιρισμών και Ομάδων Παραγωγών.

v) Τέλος το γενικότερο οικονομικό-πολιτικό πλαίσιο λειτουργίας τους, έχει διαμορφώσει ένα «συνεταιριστικό κατεστημένο», με κύρια χαρακτηριστικά: α) την άμεση εξάρτηση από τα δύο μεγάλα κόμματα και την αξιοποίηση της θέσης τους ως εφελτήριο πολιτικής καριέρας, β) τις εξαρτήσεις από εξωσυνεταιριστικά συμφέροντα και ιδιαίτερα μεγάλων επιχειρήσεων, γ) την άρνηση στήριξης πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών και Ομάδων Παραγωγών (η ΠΑΣΕΓΕΣ αρνείται να εγγράψει 100 περίπου γυναικείους αγροτουριστικούς συνεταιρισμούς, ενώ πολλοί συνεταιρισμοί και άλλες συλλογικότητες είναι εκτός συνεταιριστικού κινήματος) και τέλος δ) ο τρόπος ανάδειξης των διοικήσεων τους, δεν επιτρέπουν καμιά ουσιαστική ανανέωση, αναπαράγουν το συγκεκριμένο «συνεταιριστικό κατεστημένο».

3.5 Υπάρχει εναλλακτική λύση ή συνεταιριστική ιδέα δεν έχει προοπτική;

Υπάρχουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης των συνεταιρισμών, με την εξασφάλιση ωστόσο ορισμένων προϋποθέσεων. Κατά αρχήν χρειάζεται να τονιστεί, ότι το θετικό μήνυμα που εκπέμπει η συνεταιριστική ιδέα, ορισμένες φορές ξεφεύγει από το οπτικό μας πεδίο. Ο συνεταιρισμός (παραγωγικός, προμηθευτικός, καταναλωτικός, κλπ), αποτελεί «συλλογική» ένωση προσώπων σε ισότιμη βάση, που μέσα από τη συνένωση οικονομικών πόρων και εργασιακών τους δυνάμεων, επιδιώκουν τη βελτίωση της θέσης τους. Ωστόσο μεγάλοι συνεταιρισμοί, που συμπεριφέρονται ολιγοπωλιακά στην κοινωνία, απολαμβάνουν σκανδαλωδών δανειοδοτήσεων από αφανείς διάυλους διαπλοκής με την πολιτική εξουσία, απασχολούν σημαντικό αριθμό μισθωτών που τους εκμεταλλεύονται, δημιουργούν εταιρικά σχήματα παρόμοια με ανώνυμες εταιρίες, κá, αποτελούν στην πράξη καπιταλιστικές επιχειρήσεις, που αναιρούν κατά βάση τον πρωτογενή τους ρόλο.

Η «συνεταιριστική ιδέα», για να παίξει τον ιστορικά προοδευτικό της χαρακτήρα (μέσο άμυνας και ανακούφισης των μελών τους, καθώς μέσο διαπαιδαγώγησης στη συλλογική παραγωγική δράση και υπέρβασης της μικρής παραγωγής), χρειάζονται συγκεκριμένα πλαίσια. Ειδικότερα στον αγροτικό τομέα, μπροστά στο έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον που δημιουργεί η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση, σε συνδυασμό με τις οδυνηρές συνέπειες αναθεώρησης της ΚΑΠ στους μικρομεσαίους αγρότες, γίνεται αναγκαία, η ριζική στροφή στην ασκούμενη πολιτική. Ειδικότερα χρειάζεται:

α) Να κατοχυρωθεί πλήρως ο ανεξάρτητος και αυτόνομος ρόλος τους, ώστε να πάψουν να είναι θερμοκήπια πελατειακών σχέσεων και κομματικών εξαρτήσεων.

β) Να σταματήσουν να λειτουργούν ως μάντες υλοποίησης κυβερνητικών επιλογών και να απασχοληθούν αποκλειστικά με το έργο τους που είναι η εξυπηρέτηση των οικονομικών συμφερόντων των μελών τους.

γ) Να εξασφαλιστεί η στήριξη στους, στην κάθετη αξιοποίηση προϊόντων στρατηγικής σημασίας για τη χώρα, όπως οπωροκηπευτικά, καπνός, βαμβάκι, ελαιόλαδο, αιγο-προβατοτροφία, κá,

δ) Να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες πιστώσεις (με υγιείς όρους) και να αυξηθούν τα κονδύλια αγροτικής ανάπτυξης(από Γ΄ ΚΠΣ και εθνικούς πόρους), ιδιαίτερα στη στήριξη της παραγωγής προϊόντων ποιότητας, βιολογικά, ονομασίας προέλευσης, παραδοσιακά προϊόντα, κá.

ε) Να στηριχθεί η δράση τους στην αναζωογόνηση της υπαίθρου και ειδικότερα σε ολόκληρο το φάσμα παραγωγής-επεξεργασίας-τυποποίησης-εμπορίας-εξαγωγής προϊόντων και ανάπτυξης αγροτο-τουριστικών δραστηριοτήτων.

στ) Να διαμορφωθεί δημοκρατικό πλαίσιο λειτουργίας και ανάδειξη των διοικήσεων τους, με βάση την αξιοκρατία, την εντιμότητα, τον επαγγελματισμό και την αντιπροσωπευτικότητα των απόψεων στην προώθηση της «συνεταιριστικής ιδέας».

ζ) Να εξασφαλιστεί η αναγκαία στελέχωση, με ικανό προσωπικό (με επιστημονικά και επαγγελματικά κριτήρια) και να γίνουν σεβαστά τα ιδιαίτερα εργασιακά τους δικαιώματα, των απασχολουμένων σε αυτούς.

Αυτές είναι ορισμένες από τις προτάσεις, που θεωρούμε ότι μπορούν να συμβάλλουν στην ουσιαστική ανάπτυξη των συνεταιρισμών, τόσο στον αγροτικό όσο και σε άλλους τομείς της οικονομίας. Εξυπακούεται ότι η πλήρης απόδοση τους, προϋποθέτει και αλλαγές στο γενικότερο πλαίσιο μακρο-οικονομικής πολιτικής και οικονομικό περιβάλλον, ώστε να διαμορφώνονται συνολικά ευνοϊκότερες συνθήκες δράσης τους.

Συμπεράσματα

Συμπεράσματα

Η ΕΑΣ Κορινθίας αποτελεί έναν πολυδύναμο οργανισμό που έχει καταφέρει να επιβιώσει στο πέρασμα των εποχών και των αλλαγών που έχουν συντελεστεί με μεγάλη επιτυχία. Έμεινε πιστή στις αρχές και τις παραδόσεις που οδήγησαν στην δημιουργία των πρώτων συνεταιρισμών, αλλά ωστόσο θα πρέπει να αλλάξει τρόπο σκέψης αν θέλει να επιβιώσει μέσα στο σύγχρονο οικονομικό σύστημα.

Δυστυχώς, η ελληνική ύπαιθρος πεθαίνει και μαζί της σιγά-σιγά αργοπεθαίνουν και κάποιες από τις παραδοσιακές δομές που οδήγησαν στο συνεταιριστικό κίνημα. Η μικρή αγροτική περιουσία αφανίζεται δίνοντας τη θέση της στην μεγάλη, η οποία δρώντας μονοπωλιακά αντιμετωπίζει τις καταστάσεις διαφορετικά. Δεν υπάρχει πλέον η ανάγκη κάλυψης, η ανάγκη στήριξης του μικρού αγρότη όπως γινόταν στο παρελθόν. Οι σύγχρονες μέθοδοι μάρκετινγκ έχουν παρεισφύσει και στην γεωργία οδηγώντας τους αγρότες στην καλλιέργεια ειδών που ζητά η αγορά και όχι στην καλλιέργεια ειδών που οι ίδιοι έχουν μάθει να καλλιεργούν.

Όπως αναφέρθηκε, ακόμα και το ίδιο το Κράτος διάκειται “εχθρικά” απέναντι στην μικρή αγροτική περιουσία, μιας και δύσκολα πλέον μπορεί αυτή να εξασφαλιστεί απέναντι στα όποια προβλήματα προκύψουν. Και προβλήματα δεν είναι μόνο οι καιρικές συνθήκες που μπορεί να καταστρέψουν την παραγωγή αλλά και η μη απορρόφηση της παραγωγής. Τα λάθη του παρελθόντος καταδυναστεύουν ακόμη και σήμερα το συνεταιριστικό κίνημα στην Ελλάδα και αποδυναμώνουν τη θέση του στο διεθνή ανταγωνισμό.

Βέβαια η κατάσταση κάθε άλλο παρά μη αναστρέψιμη μπορεί να χαρακτηριστεί. Πάντα υπάρχουν λύσεις, αρκεί όμως οι λύσεις αυτές να είναι λογικές, εφαρμόσιμες και κυρίως οικονομικά βιώσιμες.

Η ΕΑΣ Κορίνθου έχει δείξει πως αντιμετωπίζει με ρεαλισμό την πραγματικότητα και κάνει κινήσεις προς την αναδιάρθρωσή της και το μετασχηματισμό της σε έναν πολυδύναμο οικονομικό οργανισμό που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ελλήνων αγροτών. Είναι ένα εγχείρημα που απαιτεί τόλμη και πολλές θυσίες, αλλά που ωστόσο κρατά την ελπίδα ζωντανή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

 Γεώργιος Χρ. Δασκάλου, Αστικοί και Γεωργικοί Συνεταιρισμοί, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 1992.

 Κυριάκος Χαραλάμπους, Ο Συνεταιριστικός τρόπος παραγωγής και η μετάβαση στο Σοσιαλισμό, Εκδόσεις ΟΔΥΣΣΕΑΣ, Αθήνα 1987.

 Πεπραγμένα χρήσεων ΕΑΣ Κορίνθου ετών 1995-2005.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

 www.minagric.gr

 www.paseges.gr

 www.google.com.gr

 www.agrotypos.gr